

Projekt

z dnia 14 listopada 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W KORONOWIE**

z dnia 25 listopada 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2036 w Gminie Koronowo

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153 t.j.) w związku z art. 17 ust. 1 pkt 1 i art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2025. 1214 t.j.) uchwala się co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminną Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2026-2036 w Gminie Koronowo stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Koronowa.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty na terenie Gminy Koronowo.

Kancelaria Adwokacka
adwokat Justyna Komowska
85-102 Bydgoszcz, ul. Przysięcze 15/1
NIP 953-215-21-52 • tel. 691 706 469

ZASTĘPCA DYREKTORA
Miejsko – Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej

Sylvia Klonowska

Uzasadnienie

Na podstawie art. 17 ust. 1 pkt 1 i art. 110 ust. 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. 2025. 1214 t.j) do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych. Aktualna Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych obowiązywała do końca roku 2025, dlatego też podjęcie niniejszej uchwały jest konieczne i uzasadnione.

[Faint, illegible text, likely a signature or stamp]

STRATEGIA

ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH DLA GMINY KORONOWO

NA LATA 2026-2036

Fot. Piotr Bąkiewicz

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	4
Wprowadzenie	5
Metodologia opracowania Strategii	7
Podstawy prawne	9
Spójność z dokumentami strategicznymi	11
Dokumenty krajowe	11
Dokumenty regionalne	12
Charakterystyka Gminy Koronowo	13
Położenie	13
Sytuacja demograficzna	14
Rynek pracy i sytuacja gospodarcza	17
Edukacja i wychowanie	21
Kultura, sport i rekreacja	25
Opieka zdrowotna	28
Bezpieczeństwo publiczne	29
Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej	30
Gminny system pomocy społecznej	33
Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych	36
Analiza wyników badań przeprowadzonych wśród dorosłych mieszkańców Gminy Koronowo	38
Struktura badanej próby	38
Problemy społeczne	40
Rynek pracy	41
Ubóstwo i wykluczenie społeczne	43
Sytuacja osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych	44
Zdrowie psychiczne	47
Problemy natury behawioralnej	48
Problem alkoholowy	52
Problem nikotynowy	54
Problem narkotykowy	55

Problem przemocy	57
Analiza wyników badania przeprowadzonego wśród uczniów szkół podstawowych z terenu	
Gminy Koronowo	63
Struktura badanej próby	63
Problem alkoholowy	65
Problem nikotynowy	66
Problem narkotykowy	67
Problem przemocy	70
Korzystanie z urządzeń elektronicznych.....	75
Zdrowie psychiczne	77
Zaburzenia odżywiania	78
Sytuacja społeczna Gminy Koronowo	79
Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej	79
Wsparcie osób z niepełnosprawnością	85
Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:	90
Zdrowie psychiczne	91
Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:	93
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień	94
Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:	100
Przeciwdziałanie przemocy domowej	104
Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:	111
Aktywność i integracja społeczna seniorów	112
Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:	115
Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu.....	116
Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:	119
Wsparcie osób z problemem ubóstwa	120
Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:	124
Część programowa	125
Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych	126
Kierunki rozwiązywania problemów społecznych.....	127

Cel strategiczny I. Wzmacnianie potencjału rodzin oraz tworzenie sprzyjających warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.	128
Cel strategiczny II. Rozszerzanie działań włączających osoby starsze i z niepełnosprawnościami poprzez rozwój lokalnego systemu pomocy i dostępnych usług.....	132
Cel strategiczny III. Budowanie systemu skutecznego reagowania na przemoc domową oraz rozwój działań profilaktycznych i edukacyjnych w tym obszarze.	137
Cel strategiczny IV. Redukowanie skali uzależnień poprzez kompleksowe podejście obejmujące profilaktykę, edukację oraz szybkie wsparcie interwencyjne.	140
Cel strategiczny V. Wzmacnianie dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy poprzez promowanie zdrowia psychicznego i rozwój sieci wsparcia specjalistycznego.	145
Cel strategiczny VI. Zwiększanie szans na zatrudnienie i poprawę sytuacji bytowej mieszkańców poprzez programy aktywizacji zawodowej, edukacyjnej i społecznej.	147
Ramy finansowe Strategii	150
System wdrażania Strategii	152
System aktualizacji Strategii	153
Komunikacja społeczna i promocja strategii	153
Monitoring i ewaluacja	154
Podsumowanie – prognoza zmian w zakresie objętym Strategią	159
Bibliografia.....	161
Spis rysunków, tabel i wykresów	163
Spis rysunków	163
Spis tabel	163
Spis wykresów	165

WYKAZ SKRÓTÓW

- AA** – Anonimowi Alkoholicy
- BDL GUS** – Bank Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego
- DDA** – Dorosłe Dzieci Alkoholików
- DPS** – dom pomocy społecznej
- GKRPA** – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- IPiN** – Instytut Psychiatrii i Neurologii
- KCPU** – Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom
- KP** – Komisariat Policji
- KRUS** – Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego
- KS** – klub seniora
- MBP** – Miejska Biblioteka Publiczna
- MGOK** – Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury
- MGOPS** – Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej
- MGOSiR** – Miejsko-Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji
- MGZE** – Miejsko-Gminny Zespół Edukacji
- NGO** (ang. *non-government organization*) – organizacja pozarządowa
- NK** – procedura „Niebieskie Karty”
- ORE** – Ośrodek Rozwoju Edukacji
- OSP** – Ochotnicza Straż Pożarna
- PCPR** – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- PES** – Podmioty ekonomii społecznej
- PFRON** – Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
- PKPS** – Polski Komitet Pomocy Społecznej
- POZ** – podstawowa opieka zdrowotna
- pp.** – punkt procentowy
- PUP** – Powiatowy Urząd Pracy
- PWD** – placówki wsparcia dziennego
- RPK** – Rodzinny Punkt Konsultacyjny
- UM** – Urząd Miejski

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
DLA GMINY KORONOWO NA LATA 2026-2036

ZI – Zespół Interdyscyplinarny

ZUS – Zakład Ubezpieczeń Społecznych

WPROWADZENIE

Przemiany technologiczne, ekonomiczne i społeczno-kulturowe, które dokonały się w XX wieku były przyczyną przeobrażeń w sferze życia społecznego i doprowadziły do zmiany starych oraz powstania nowych problemów społecznych. Problem społeczny określany jest jako niekorzystne dla społeczności zjawisko, zagrażające, niebezpieczne i konieczne do wyeliminowania. O problemie społecznym mówimy wówczas, gdy dane zjawisko spełnia kilka kryteriów: dotyczy wielu osób w społeczności, ma charakter powtarzający się, a nie jednorazowy, jest postrzegane i odczuwane przez członków danej społeczności jako istotne dolegliwości w życiu zbiorowym, domaga się rozwiązania i można mu zaradzić poprzez zbiorowe działanie¹. Wśród problemów społecznych występujących w polskiej rzeczywistości wymieniane są: alkoholizm, narkomania, nikotynizm, ubóstwo, bezrobocie, przemoc, hazard, bezradność opiekuńczo-wychowawcza oraz wykluczenie społeczne. Jednym z instrumentów polityki społecznej jest tworzenie lokalnych strategii rozwiązywania problemów społecznych, które są ważnymi dokumentami odnoszącymi się do polityki społecznej, a odpowiednio przygotowane i wdrażane prowadzą do rozwiązania kluczowych problemów społecznych występujących na danym terytorium.

Konsekwencje pojawienia się wirusa SARS-CoV-2 i wywołanej przez niego choroby COVID-19 spowodowały konieczność zredefiniowania zaplanowanych działań. Skutki ekonomiczne, gospodarcze i społeczne pandemii będą dostrzegalne w dłuższej perspektywie czasowej. Uwydatniają się stare i pojawiają nowe ryzyka socjalne – na poziomie lokalnym można do nich zaliczyć kryzys gospodarczy skutkujący, m.in. poważnymi konsekwencjami dla rynku pracy, rozwarstwieniem społecznym pociągającym za sobą ryzyko wzrostu liczby osób wykluczonych ze społeczeństwa, zwiększeniem skali ubóstwa, ujawnianiem się nowych konfliktów społecznych, wzrostem zachowań indywidualistycznych w miejsce zachowań wspólnotowych, wpływających negatywnie na jakość kapitału społecznego i więzi społecznych, czy problem organizacji i zarządzania czasem osób starszych. To tylko część z wielu negatywnych konsekwencji jakie może za sobą pociągać pandemia koronawirusa².

¹ Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych, [w:] Badania problemów społecznych 2, pod red. J. Kwaśniewskiego, Prace Katedry Socjologii Norm, Dewiacji i Kontroli Społecznej IPSIR UW, T. VIII, Warszawa 2006, s. 7.

² Piłkuła N.G., Grewiński M., Zdebska E., Glanc W., Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa, Kraków 2020, s. 9-16

Obecnie polityka socjalna naszego kraju stoi przed kolejnym wyzwaniem, jakim jest konflikt rosyjsko-ukraiński i związany z nim napływ uchodźców. Migracje wojenne mogą mieć charakter długotrwały, co będzie wpływało bezpośrednio nie tylko na migrantów, ale całe społeczeństwo polskie i wymagało korekt polityk społecznych. Kryzys wywołany przez wojnę w Ukrainie musi skłonić Polskę do modernizacji systemu usług społecznych w sposób adekwatny do nowej sytuacji³. Polityka społeczna w czasie kryzysu wymaga specjalnej uwagi i planowania, wykorzystując przy tym swoje instrumenty zarówno interwencyjne – w perspektywie krótkoterminowej, jak i w okresie długoterminowym.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036 jest dokumentem wyznaczającym najważniejsze kierunki działań mające na celu doprowadzenie do zmiany niekorzystnych zjawisk społecznych na terenie Gminy. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe zadania służące przeciwdziałaniu tym problemom, a także zakładane rezultaty. Strategia⁴ jest wyrazem zintegrowanego planowania społecznego zwiększającego efektywność podejmowanych działań. Jej wdrażanie odbywa się poprzez szereg działań związanych z realizacją planów strategicznych.

Strategia służyć będzie osiągnięciu zaplanowanych celów, wraz ze szczegółowym określeniem sposobów dojścia do poprawy sytuacji społecznej w wybranych obszarach. W związku z tym, że rozwiązywanie problemów społecznych jest procesem długofalowym, lokalna polityka społeczna wymaga od jej realizatorów strategicznego podejścia. Planowanie strategiczne, polegające na podejmowaniu systematycznych działań, podczas których planowana jest przyszłość i wytyczane są najistotniejsze kierunki działań, uwzględnia długi horyzont czasowy.

³ E. Bendyk, P. Buras, Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie Zadania na nowy czas, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022, s. 1-7

⁴Każdorazowo, gdy w dokumencie pojawi się określenie „Strategia”, oznacza ono „Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036”.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036 zawiera kilka części, w tym charakterystykę Gminy⁵ oraz część programową obejmującą misję, wizję, cele, zadania przewidziane do realizacji, ramy finansowe, zakładane rezultaty, system wdrażania, monitoring i ewaluację. W Strategii uwzględniono różnorodny zakres problematyki społecznej. Diagnoza sytuacji społecznej dokonana została w następujących obszarach:

- wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej,
- wsparcie osób z niepełnosprawnością,
- zdrowie psychiczne,
- profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień od substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych,
- przeciwdziałanie przemocy domowej,
- aktywność i integracja społeczna seniorów,
- promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu,
- wsparcie osób z problemem ubóstwa.

Podsumowując, Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036, określa sposób osiągnięcia wyznaczonych celów oraz pozwala wypracować sprawny i efektywny system pomocy, umożliwiający skuteczne rozwiązywanie problemów społecznych, co pozwoli m.in. na zapewnienie mieszkańcom Gminy dogodnych warunków do rozwoju.

Metodologia opracowania Strategii

Podstawowe elementy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036 są tożsame ze strukturą innych dokumentów określających kierunki lokalnej polityki społecznej. Tym co wyróżnia Strategię od innych wiążących dokumentów i programów jest przede wszystkim jej okres obowiązywania oraz nadrzędność wobec nich. Mimo, iż horyzont czasowy nie został wskazany w ustawie z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, powinien precyzować główne działania Gminy w zakresie

⁵ Każdorazowo, gdy w dokumencie pojawi się określenie „Gmina”, oznacza ono „Gminę Koronowo”.

zaspokajania społecznych potrzeb mieszkańców i niwelowania nierówności społecznych w długim okresie, tj. 5-10 lat.

Obligatoryjny charakter Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych oraz jej istota i wpływ na kreowanie lokalnej polityki nakłada na jej realizatorów obowiązek tworzenia jej w sposób odpowiedzialny i spójny z zapisami zawartymi w nadrzędnych dokumentach strategicznych na poziomie europejskim, krajowym, regionalnym oraz lokalnym.

Nadrzędność Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych nad programami o charakterze taktycznym, takimi jak Program Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi, Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej, Program Wspierania Rodziny, czy Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, wymusza na podmiotach odpowiedzialnych za opracowanie i wdrażanie Strategii ujęcia w niej określonych elementów. Poniżej zawarte zostały elementy wchodzące w skład Strategii oraz poszczególne etapy jej opracowania.

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych

Lp.	Etap	Charakterystyka
1.	Analiza strategiczna	Analiza lokalnego systemu pomocy społecznej umożliwia wskazanie obszarów problemowych występujących w Gminie. Głównym źródłem informacji o sytuacji mieszkańców, ich problemach i potrzebach jest analiza danych zastanych (dokumentacji urzędowej oraz danych demograficzno-gospodarczych). Na tym etapie ocenie poddaje się również otoczenie jednostki samorządowej. Informacji w tym zakresie dostarczyły także przeprowadzone na terenie Gminy badania społeczne.
2.	Sformułowanie Misji i Wizji Strategii	Wizja zawarta w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest swoistym obrazem, do którego dąży Gmina za sprawą realizacji celów w niej wskazanych, natomiast misja określa nadrzędny powód opracowania Strategii.
3.	Określenie celów priorytetowych i zadań	W następstwie przeprowadzonej analizy strategicznej możliwe jest wskazanie głównych obszarów problemowych. Identyfikacja ich i określenie kompleksowych działań minimalizujących skalę ich oddziaływania, zapewnia realizację polityki społecznej zgodnej z oczekiwaniami i potrzebami, a także podniesienie jakości życia lokalnej społeczności.

4.	Wskazanie sposobu wdrażania i kontroli realizacji Strategii	Ostatnim elementem jest określenie planu, zgodnie z którym Strategia ma zostać zrealizowana podczas okresu jej obowiązywania. Zarówno źródła i ramy finansowe, podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych celów, sposób komunikacji, jak i sprawozdawczość mają wpływ na stopień i jakość jej wdrożenia, dlatego zarówno w trakcie, jak i po jej zakończeniu należy przeprowadzić ewaluację, umożliwiającą ocenę działań w odniesieniu do zamierzonych celów.
----	--	---

Źródło: opracowanie własne

Podstawy prawne

Opracowana całościowa, spójna i wieloletnia koncepcja rozwiązywania problemów społecznych gminy, podobnie jak inne dokumenty strategiczne, jest uwarunkowana prawnie. Podstawą jureidyczną do opracowania niniejszej Strategii jest ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214), która stanowi, iż do zadań własnych gminy o charakterze obligatoryjnym należy „*opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka*”.

Tworząc niniejszą Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych opierano się na kluczowych dla tej materii aktach prawnych tak, aby była ona kompatybilna oraz komplementarna z założeniami polityki państwa. Najistotniejsze ustawy kompetencyjne, nakładające na administrację rządową i samorządową określone obowiązki to m.in.:

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.,
2. ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego,
3. ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie,
5. ustawa z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej,
6. ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych.

Akty prawne dotyczące wsparcia rodziny i dziecka

1. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
2. ustawa z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
3. ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”,
4. ustawa z dnia 5 grudnia 2014 r. o Karcie Dużej Rodziny,
5. ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych,
6. ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
7. ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
8. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
9. ustawa z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,
10. ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu u resocjalizacji nieletnich.

Akty prawne dotyczące ochrony zdrowia oraz przeciwdziałania uzależnieniom

1. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
2. ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
3. ustawa z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej,
4. ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego.

Akty prawne dotyczące oświaty, zatrudnienia oraz wsparcia socjalnego

1. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych,
2. ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
3. ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
4. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym,
5. ustawa z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu niektórych przedsięwzięć mieszkaniowych,
6. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o dodatkach mieszkaniowych,
7. ustawa z dnia 17 grudnia 2021 r. o dodatku osłonowym,
8. ustawa z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych,
9. ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego,

10. ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych,
11. ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
12. uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028,
13. ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami.

Akty prawne normujące aspekty finansowe

1. Ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego,
2. ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
3. ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
4. ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
5. ustawa z dnia 11 września 2019 r. prawo zamówień publicznych.

Akty prawne normujące pobyt cudzoziemców na terenie kraju

1. Ustawa z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach,
2. ustawa z dnia 9 listopada 2000 r. o repatriacji,
3. ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
4. ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Spójność z dokumentami strategicznymi

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036 jest zgodna z kierunkami polityk w sferze społecznej, zawartymi w dokumentach strategicznych, realizowanych na poziomie krajowym i regionalnym. Rozdział ten przedstawia opis wyżej wymienionych dokumentów strategicznych.

Dokumenty krajowe

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036 jest zgodna z poniższymi dokumentami krajowymi:

- **Strategia na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)**, będąca aktualizacją średniookresowej strategii rozwoju kraju, stanowi obowiązujący, kluczowy dokument dla Polski, w zakresie średnio- i długofalowej polityki gospodarczej. Strategia zawiera rekomendacje dla polityk publicznych oraz jest podstawą dla zmian w systemie zarządzania rozwojem.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030**, której celem jest rozwijanie kapitału ludzkiego poprzez wydobywanie potencjałów osób w taki sposób, by mogły w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, politycznym i ekonomicznym na wszystkich etapach życia.
- **Strategia Rozwoju Kapitału Społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030** stanowiąca kontynuację Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2020, a jej głównym celem jest wzrost jakości życia społecznego i kulturalnego Polaków.

Ponadto wymienić należy również dokumenty mające wpływ na kształtowanie polityki społecznej, takie jak:

- Strategia Demograficzna 2040,
- Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego 2030,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027, polityka publiczna z perspektywą do roku 2030,
- Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej,
- Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030,
- Strategia rozwoju usług społecznych, polityka publiczna do roku 2030 (z perspektywą do 2035r.),
- Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030.

Dokumenty regionalne

Na poziomie regionalnym najważniejszymi dokumentami strategicznym wobec Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036 są: **Strategia rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030+** oraz **Strategia Polityki Społecznej Województwa Kujawsko-Pomorskiego do roku 2030.**

CHARAKTERYSTYKA GMINY KORONOWO

Położenie

Koronowo to gmina miejsko-wiejska, położona w granicach województwa kujawsko-pomorskiego, w północno-zachodniej części powiatu bydgoskiego. Znajduje się w odległości około 30 km od siedziby Wojewody Kujawsko-Pomorskiego – Bydgoszczy. Powierzchnia Gminy obejmuje 411,7 km², co stanowi około 29,5% powierzchni Powiatu. Średnio połowę całego obszaru gminy Koronowo zajmują użytki rolne (56%), z kolei tereny leśne stanowią 31% jej powierzchni.

Rysunek 1. Położenie gminy Koronowo na tle powiatu bydgoskiego

Źródło: https://geografia.fandom.com/pl/wiki/Powiat_bydgoski

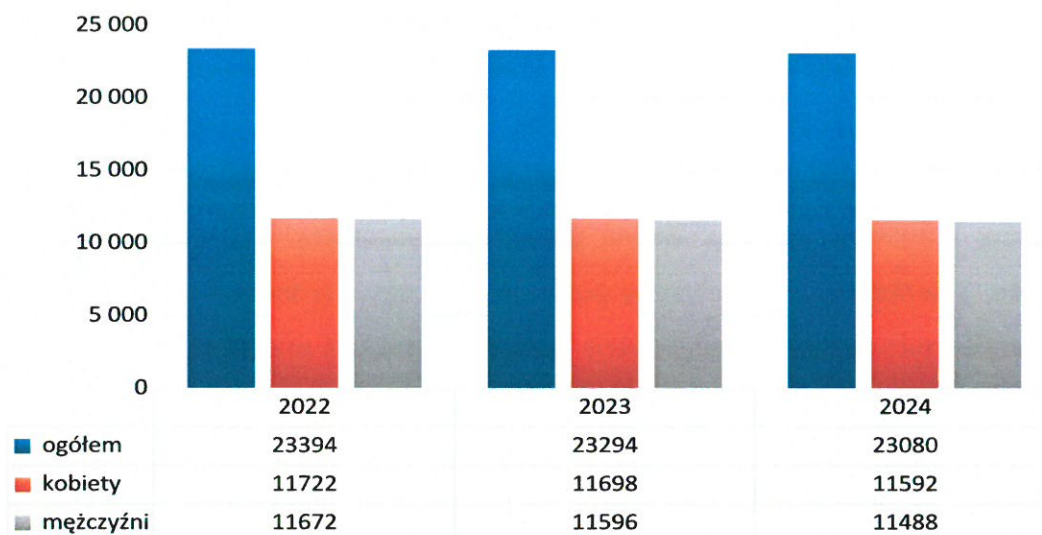
Siedzibą Gminy jest miasto Koronowo, a pod względem administracyjnym składa się ona z 33 sołectw: Buszkowo, Byszewo, Bytkowice, Dziedzinek, Glinki, Gogolin, Gogolinek, Gościeradz, Huta, Krąpiewo, Lucim, Łąsko Małe, Łąsko Wielkie, Mąkowsko, Morzewiec, Nowy Dwór, Nowy Jasiniec, Okole, Osiek, Popielewo, Salno, Samociążek, Sitowiec, Skarbiewo, Stary Dwór, Stary Jasiniec, Tryszczyn, Wierzchucin Królewski, Więzowno, Wilcze, Wiskitno, Witoldowo, Wtelno. Gmina graniczy z Bydgoszczą, a także gminami Dobrcz, Osielsko, Sicienko zlokalizowanymi w powiecie bydgoskim. Jednostka sąsiaduje ponadto z gminami Gostycyn i Lubiewo w powiecie tucholskim, Pruszcz oraz Świekatowo w powiecie świeckim, a także gminą Sośno, przynależącą do powiatu sępoleńskiego.

Sytuacja demograficzna

Struktura demograficzna, będąca rezultatem procesów demograficznych w przeszłości, determinuje kształtowanie się zjawisk demograficznych i społecznych w przyszłości. Rozpoznanie istotnych cech, zjawisk i procesów społecznych jest także kontekstem dla weryfikacji kierunków dotychczasowych działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych, a co za tym idzie umożliwia wnioskowanie dotyczące wymaganych w tym zakresie zmian, zarówno w odniesieniu do skali interwencji, jak i jej rodzaju.

Gminę Koronowo w 2024 roku zamieszkiwało 23 080 osób (stan na 31 grudnia 2024 roku). Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba mieszkańców przyjmowała tendencję spadkową – w 2024 roku w stosunku do roku 2022 odnotowano spadek na poziomie 1,3%. Dysproporcja mieszkańców ze względu na płeć jest nieznaczna, gdyż w 2024 roku gminę Koronowo zamieszkiwały łącznie 11 592 kobiety, które stanowiły 50,2% ogólnej liczby ludności oraz 11 488 mężczyzn, których udział w populacji był niższy i wyniósł 49,8%. Współczynnik feminizacji w Gminie w 2024 roku wyniósł 101, co oznacza, że na każdych 100 mężczyzn przypadało 101 kobiet.

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Koronowo z podziałem na płeć w latach 2022-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Kolejną analizowaną kwestią jest przyrost naturalny, czyli różnica między liczbą urodzeń żywych, a liczbą zgonów. W gminie Koronowo w 2024 roku przyrost naturalny na 1 000 ludności kształtował się na poziomie -6,5 co oznacza, że wskaźnik ten przyjmował niższą i jednocześnie mniej korzystną wartość niż odnotowano w przypadku pozostałych jednostek, tj. powiatu bydgoskiego (-2,6), województwa kujawsko-pomorskiego (-4,9) i kraju (-4,2). Na przełomie ostatnich trzech lat w Gminie obserwowano wahania wartości współczynnika – najniższą wartość odnotowano w roku 2023 (-3,2). Podobne tendencje wystąpiły w przypadku pozostałych jednostek. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje kolejna tabela.

Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Koronowo w porównaniu do powiatu bydgoskiego, województwa kujawsko-pomorskiego i kraju na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
gmina Koronowo	-3,3	-3,2	-6,5
powiat bydgoski	-0,7	-0,6	-2,6
województwo kujawsko-pomorskie	-4,5	-4,4	-4,9
Polska	-3,8	-3,6	-4,2

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Struktura ludności w gminie Koronowo według ekonomicznych grup wieku w roku 2024 przedstawiała się następująco:

- 18,7% mieszkańców było w wieku przedprodukcyjnym – do 18 roku życia,
- 58,9% mieszkańców Gminy było w wieku produkcyjnym – dla kobiet jest to między 18-59 rokiem życia, a dla mężczyzn między 18-64 rokiem życia,
- 22,5% mieszkańców było w wieku poprodukcyjnym – dla kobiet 60 lat i więcej, a dla mężczyzn 65 lat i więcej.

Poniższa tabela prezentuje ekonomiczne grupy wiekowe w gminie Koronowo. Na przestrzeni lat 2022-2024 udział ludności w wieku przedprodukcyjnym i produkcyjnym przyjmował tendencje spadkowe – różnica pomiędzy rokiem 2024 a 2022 wyniosła kolejno 0,6 i 0,8 pp. Udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł w omawianym okresie o 1,5 pp.

Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2022-2024 (w procentach)

wyszczególnienie	2022	2023	2024
wiek przedprodukcyjny	19,3	19,0	18,7
wiek produkcyjny	59,7	59,3	58,9
wiek poprodukcyjny	21,0	21,7	22,5

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Udział ludności w wieku przedprodukcyjnym przyjmował w 2024 roku w gminie Koronowo niższą wartość, względem powiatu bydgoskiego, natomiast wyższą w porównaniu do województwa kujawsko-pomorskiego oraz Polski (kolejno o 0,9 pp. i 0,7 pp.). W przypadku ludności w wieku produkcyjnym, najwyższy udział zaobserwowano również na terenie Powiatu (60,5%), z kolei najniższy w Województwie (58,1%). Udział ludności w wieku poprodukcyjnym w 2024 roku w gminie Koronowo był wyższy niż w Powiecie o 3,8 pp., z kolei względem Województwa i całego kraju przyjął niższą wartość. Dane przedstawione w kolejnej tabeli, świadczą o dość zaawansowanym zjawisku starzejącego się społeczeństwa w gminie Koronowo.

Tabela 4. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w gminie Koronowo, powiecie bydgoskim, województwie kujawsko-pomorskim i kraju w 2024 roku (w procentach)

wyszczególnienie	gmina	powiat	województwo	kraj
wiek przedprodukcyjny	18,7	20,8	17,8	18,0
wiek produkcyjny	58,9	60,5	58,1	58,2
wiek poprodukcyjny	22,5	18,7	24,1	23,8

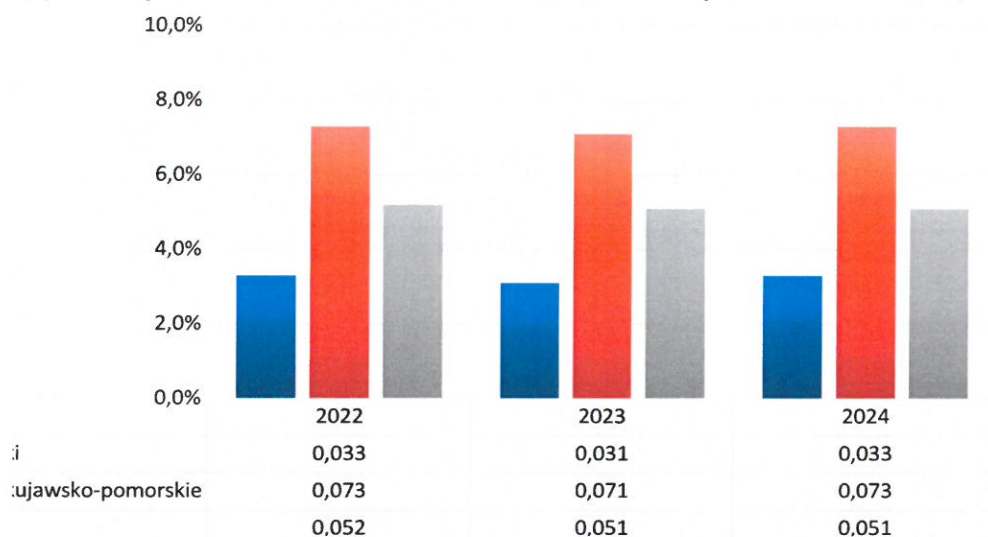
Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rynek pracy i sytuacja gospodarcza

Ważnym wskaźnikiem w ocenie rynku pracy jest stopa bezrobocia rejestrowanego, która jest wyrażonym w procentach, stosunkiem liczby osób zarejestrowanych jako bezrobotne w urzędach pracy, do liczby ludności aktywnej zawodowo (zasobu siły roboczej danej populacji).

Dane dotyczące stopy bezrobocia na poziomie gmin nie są dostępne, w związku z tym wskaźnik przedstawia dane dla powiatu bydgoskiego. W 2024 roku stopa bezrobocia w Powiecie wynosiła 3,3%, a więc była niższa od stopy bezrobocia rejestrowanego w województwie kujawsko-pomorskim (7,3%) oraz w całym kraju (5,1%). W latach 2022-2024 wskaźnik ten w powiecie bydgoskim ulegał nieznacznym wahaniom. W przypadku województwa kujawsko-pomorskiego oraz Polski, stopa bezrobocia w omawianym okresie również przyjmowała względnie stałe wartości. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje kolejny wykres.

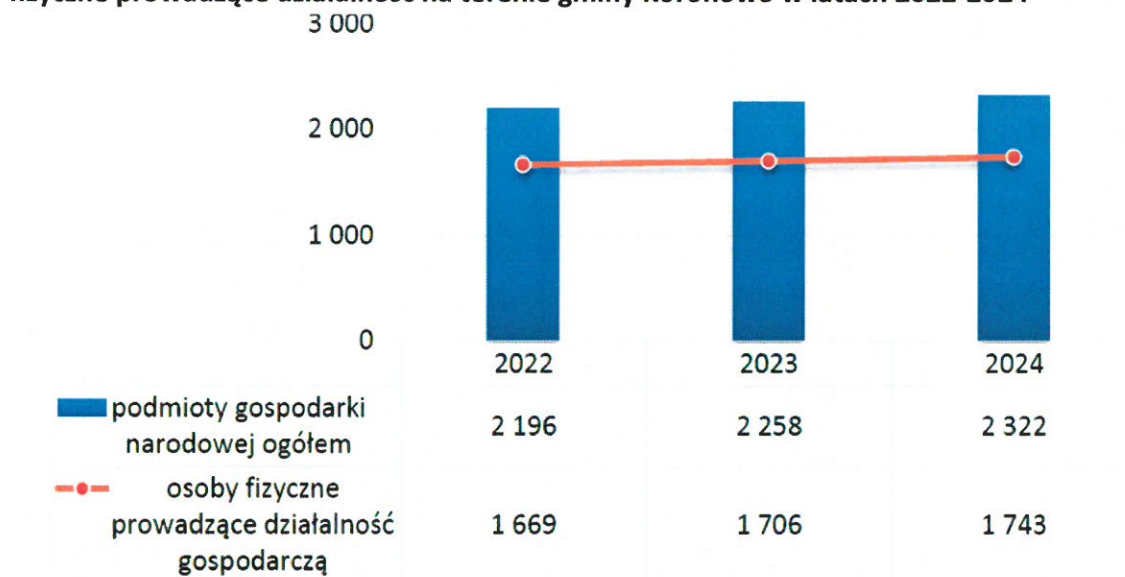
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie bydgoskim, województwie kujawsko-pomorskim oraz Polsce w latach 2022-2024 (stan na koniec roku, w procentach)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Jednym ze wskaźników określających aktywność gospodarczą danej zbiorowości jest liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na danym terenie. W gminie Koronowo na koniec 2024 roku w rejestrze REGON zarejestrowane były łącznie 2 322 podmioty gospodarki narodowej, z czego większość stanowiły osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą, w liczbie 1 743 (75,1%). Podobnie sytuacja wyglądała w latach poprzednich. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba podmiotów gospodarki narodowej wpisanych do rejestru REGON w gminie Koronowo ulegała systematycznemu wzrostowi, przy jednoczesnym wzroście udziału osób fizycznych w liczbie podmiotów ogółem.

Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność na terenie gminy Koronowo w latach 2022-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Największa liczba podmiotów gospodarczych działających w 2024 roku na terenie gminy Koronowo według klas wielkości, to mikroprzedsiębiorstwa zatrudniające 0-9 pracowników – było ich 2 249 (stan na koniec roku), z kolei małych przedsiębiorstw zatrudniających 10-49 pracowników było w Gminie 59. W omawianym roku działalność prowadziło także 14 średnich przedsiębiorstw zatrudniających więcej niż 49 pracowników.

Rysunek 2. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na terenie gminy Koronowo według poszczególnych klas wielkości (stan na koniec 2024 roku)

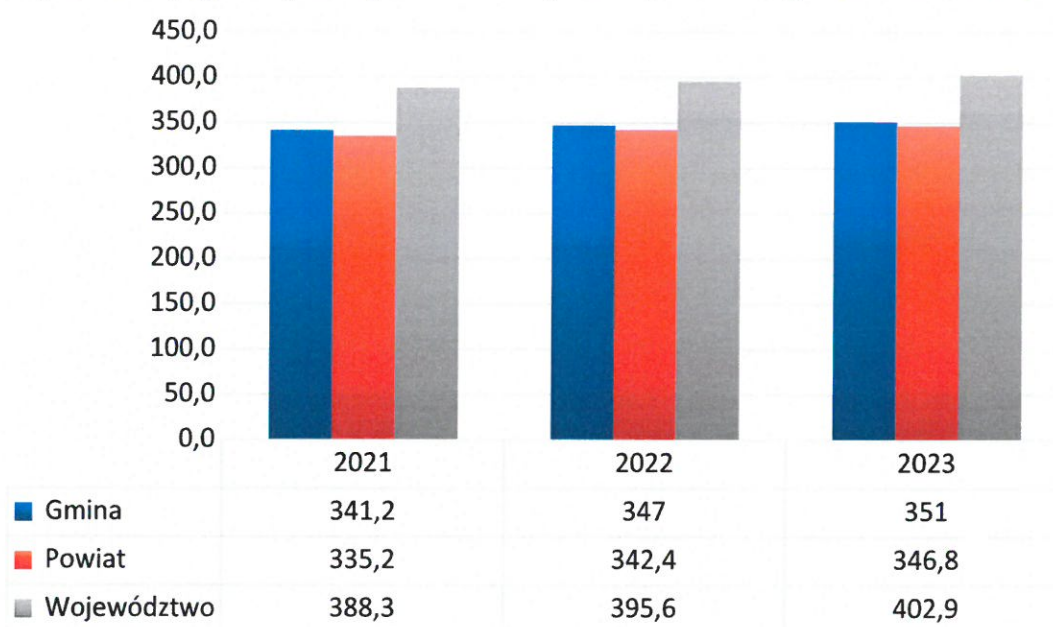

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Zgodnie z danymi dostępnymi na czas opracowywania dokumentu, liczba mieszkań przypadająca na 1 000 mieszkańców w gminie Koronowo w 2023 roku wyniosła 351,0 i tym

samym była większa od liczby odnotowanej w całym powiecie bydgoskim (346,8) i niższa względem województwa kujawsko-pomorskiego (402,9). Świadczy to o korzystniejszej sytuacji na rynku mieszkaniowym na terenie Gminy, w porównaniu do całego Powiatu. Można zauważyć, że w latach 2021-2023 liczba mieszkań przypadających na 1 000 mieszkańców w Gminie systematycznie wzrastała. Takie same tendencje zaobserwowano zarówno w przypadku powiatu, jak i województwa.

Wykres 4. Liczba mieszkań przypadających na 1 000 mieszkańców w gminie Koronowo na tle powiatu bydgoskiego i województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2021-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Edukacja i wychowanie

Gmina Koronowo jest organem prowadzącym dla 9 placówek oświatowych:

1. Szkoły Podstawowej nr 1 im. Komisji Edukacji Narodowej w Koronowie,
2. Szkoły Podstawowej nr 2 im. Jana Pawła II w Koronowie,
3. Zespołu Szkół im. Leona Wyczółkowskiego we Wtelnie: w skład zespołu szkół wchodzi Szkoła podstawowa im. Leona Wyczółkowskiego we Wtelnie oraz Przedszkole Samorządowe we Wtelnie,
4. Szkoły Podstawowej im. Twórczości Dziecięcej w Buszkowie,
5. Szkoły Podstawowej im. Obrońców Westerplatte w Mąkowarsku,
6. Szkoły Podstawowej w Sitowcu,
7. Szkoły Podstawowej im. kpt.ż.w. Tadeusza Ziółkowskiego w Wierzchucinie Królewskim,
8. Szkoły Podstawowej w Witoldowie,
9. Przedszkola Samorządowego z Oddziałami Integracyjnymi w Koronowie.

Ponadto na terenie Gminy funkcjonują 2 niepubliczne przedszkola – Przedszkole Niepubliczne „Misiowa Chatka” oraz Przedszkole Niepubliczne „Kolorowe Skrzydła”.

W roku szkolnym 2023/2024 łączna liczba wychowanków publicznych szkół podstawowych w gminie Koronowo kształtowała się na poziomie 1 761 osób, z kolei do przedszkoli uczęszczało wówczas 818 dzieci. W porównaniu do roku szkolnego 2022/2023 dostrzegalny był spadek w zakresie liczby uczniów szkół podstawowych na poziomie 5,0%. Liczba dzieci w wieku przedszkolnym uczęszczających do placówek na terenie Gminy w omawianym okresie również się zmniejszyła, a wartość spadkowa wyniosła 3,4%. Szczegółowe dane przedstawiono w kolejnej tabeli.

Tabela 5. Liczba osób uczęszczających do publicznych przedszkoli oraz szkół podstawowych na terenie gminy Koronowo w latach szkolnych 2022/2023 oraz 2023/2024

wyszczególnienie	2022/2023	2023/2024
nauczanie w oddziałach przedszkolnych/ przedszkolach	847	818
nauczanie w szkołach podstawowych	1 854	1 761

Źródło: Raport o stanie Gminy Koronowo za rok 2022 i 2023

Zadania gminy w zakresie zapewnienia opieki nad dziećmi do lat 3 na terenie gminy Koronowo realizują 2 żłobki samorządowe:

- Żłobek Samorządowy we Wtelnie, zapewniający 36 miejsc, w tym 16 dostosowanych do dzieci z niepełnosprawnościami oraz wymagających szczególnej opieki,
- Żłobek Samorządowy w Koronowie, zapewniający 64 miejsca, w tym 12 dostosowanych do dzieci z niepełnosprawnościami oraz wymagających szczególnej opieki⁶.

Współczynnik skolaryzacji to jeden z dwóch podstawowych wskaźników stosowanych do badania poziomu edukacji. Definiowany jest jako odsetek osób uczących się obliczany w stosunku do liczby ludności w określonym przedziale wiekowym, według podziału na odpowiednie etapy kształcenia: 7-15 lat – szkoła podstawowa, 15-19 lat – szkoła średnia, zawodowa, 19-24 lata – szkoła wyższa. Wskaźnik ten osiąga najwyższą wartość w przypadku szkół podstawowych, gdzie wynosi prawie 100,0%, natomiast w miarę przechodzenia do następnych etapów kształcenia, ulega zmniejszeniu.

Przedstawione na kolejnym wykresie dane dotyczą współczynnika skolaryzacji netto dla poziomu szkoły podstawowej, który jest obliczany poprzez podzielenie liczby uczniów szkół podstawowych w wieku 7-14 na początku danego roku szkolnego, przez liczbę ludności w wieku 7-14 lat według stanu w dniu 31 XII tego samego roku. Zgodnie z najnowszymi danymi na okres opracowywania Strategii, w 2023 roku w gminie Koronowo wyniósł on 83,0%, co oznacza, że w stosunku do 2021 roku uległ zmniejszeniu o 4,0 pp. Ten sam współczynnik dla powiatu bydgoskiego na przestrzeni lat 2021-2023 kształtował się na niższym poziomie

⁶ Raport o stanie Gminy Koronowo za rok 2023.

względem Gminy, z kolei w przypadku województwa kujawsko-pomorskiego w omawianym okresie wskaźnik skolaryzacji był wyższy niż w gminie Koronowo. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkół podstawowych rzadko kiedy wynosi 100,0% mimo obowiązku szkolnego, ponieważ obejmuje on tylko dzieci w wieku odpowiadającym danemu poziomowi edukacji, a nie uwzględnia tych, którzy np. powtarzają klasę lub są w wieku starszym niż przewidziany dla danego etapu edukacyjnego.

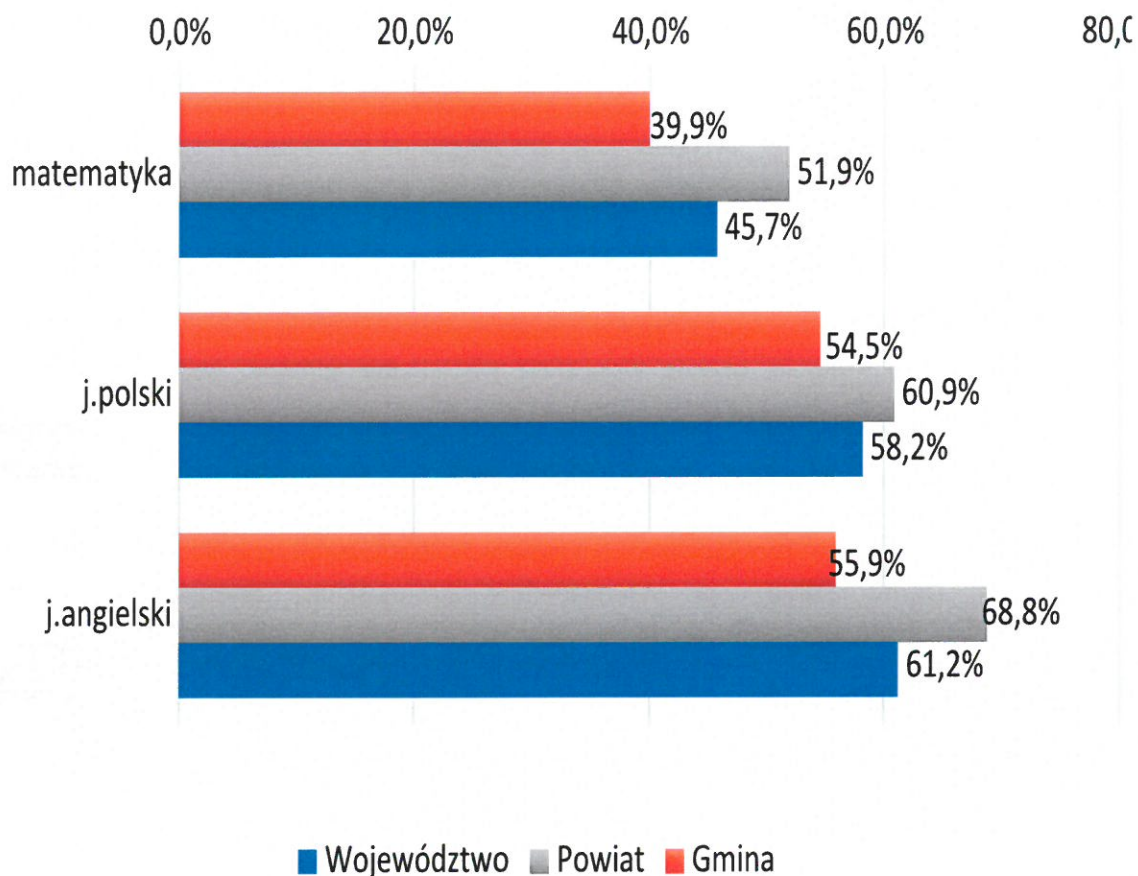
Wykres 5. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkolnictwa podstawowego na terenie gminy Koronowo, powiatu bydgoskiego i województwa kujawsko-pomorskiego na przestrzeni lat 2021-2023 (w procentach)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Na kolejnym wykresie przedstawione zostały uśrednione wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów z gminy Koronowo, powiatu bydgoskiego i województwa kujawsko-pomorskiego. Uczniowie z terenu Gminy każdorazowo uzyskali niższe wyniki niż wychowankowie szkół z całego Powiatu i Województwa. Młodzież zamieszkująca gminę Koronowo najlepiej poradziła sobie z egzaminem z języka angielskiego, osiągając średnią 55,9%, z kolei najniższe rezultaty uzyskali w przypadku egzaminu z matematyki (39,9%). Szczegółowe wyniki przedstawia kolejny wykres.

Wykres 6. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów z terenu gminy Koronowo, powiatu bydgoskiego oraz województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 roku (w procentach)

Źródło: <https://mapa.wyniki.edu.pl>

Kultura, sport i rekreacja

Działalność kulturalna na terenie Gminy realizowana jest przede wszystkim przez **Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Koronowie**, który jest samorządową instytucją kultury o charakterze publicznym, nadzorowaną przez Burmistrza Koronowa. Zgodnie ze statutem, podstawowym zadaniem Ośrodka jest zaspokajanie potrzeb i aspiracji kulturalnych społeczeństwa gminy Koronowo, uwzględniając politykę kulturalną państwa i akceptowaną przez Radę Miejską, z kolei podstawowym celem jest integracja całego środowiska do współtworzenia i uczestniczenia w szeroko pojętej działalności kulturalnej. Działalność placówki koncentruje się przede wszystkim w siedzibie głównej MGOK przy ul. Szosa Kotomierska 3 w Koronowie, jednakże wydarzenia i przedsięwzięcia realizowane są również w Centrum Kultury Synagoga przy ul. Sienkiewicza 2 w Koronowie oraz na obszarze całej gminy Koronowo w placówkach terenowych: Wiejskim Domu Kultury w Mąkowarsku, Wiejskim Domu Kultury w Wierzchucinie Królewskim, świetlicach wiejskich w miejscowościach: Buszkowo, Bytkowice, Dziedzinek, Glinki, Gogolin, Gogolinek, Gościeradz, Lucim, Łąsko Małe, Łąsko Wielkie, Morzewiec, Nowy Dwór, Nowy Jasieniec, Okole, Popielewo, Salno, Samociążek, Sitowiec, Skarbiewo, Stary Dwór, Stary Jasieniec, Tryszczyń, Więzowno, Wilcze, Wiskitno, Witoldowo, Wtelno.

W latach poprzednich, jak i obecnie MGOK w Koronowie był organizatorem wielu wydarzeń integrujących społeczność lokalną. Poza cyklicznie organizowanymi wydarzeniami, MGOK prowadzi stałe zajęcia z zakresu edukacji artystycznej, takie jak:

- nauka gry na instrumentach klawiszowych,
- nauka gry na gitarze i ukulele,
- nauka gry na skrzypcach,
- zajęcia z rytmiki dla najmłodszych,
- zajęcia plastyczne,
- koło szachowe dla dzieci i dorosłych,
- koło brydżowe dla dorosłych.

Ponadto, w ramach działalności ośrodka funkcjonują zespoły muzyczne:

- Kapela Koronowiacy,
- BeatBand,
- Młodzieżowa Orkiestra Dęta,
- Ananasy Od Nowa,
- Replika Od Nowa,
- Wesole Gospodynie,
- Orion.

Dodatkowo MGOK wspiera działalność młodzieżowego zespołu Cherry Lips oraz Klubu Seniora Grabina.

Ofertę kulturalną gminy Koronowo uzupełnia sieć **bibliotek publicznych**, na którą składają się następujące placówki:

- Miejska Biblioteka Publiczna w Koronowie,
- Filia dla dzieci w Koronowie,
- Filia w Buszkowie,
- Filia w Mąkowarsku,
- Filia w Wierzchucinie Królewskim,
- Filia szkolno-publiczna we Wtelnie,
- Punkt biblioteczny w Zakładzie Karnym w Koronowie,
- Punkt biblioteczny w Okręgowym Ośrodku Wychowawczym w Koronowie,
- Punkt biblioteczny w Domu Pomocy Społecznej w Koronowie,
- Punkt biblioteczny w Poradni Psychologicznej w Koronowie,
- Punkt biblioteczny w Zespole Szkół Zawodowych w Koronowie,
- Punkt biblioteczny w Zespole Szkół Licealnych w Koronowie,
- Punkt biblioteczny w Zespole Szkół w Koronowie.

Miejska Biblioteka Publiczna w Koronowie jest samorządową instytucją kultury, służącą rozwojowi i zaspokajaniu potrzeb czytelniczych, informacyjnych i kulturalno-oświatowych mieszkańców Gminy. Placówka oprócz swoich podstawowych funkcji, realizuje także szeroką działalność kulturalno-oświatową, poprzez organizację różnych form pracy z czytelnikami, współpracując przy tym aktywnie z innymi podmiotami z terenu Gminy, w tym z placówkami oświatowymi. W ramach jej działalności prowadzone są cykliczne działania takie jak Dyskusyjny Klub Książki, Klub Książki w filii w Wierzchucinie Królewskim oraz Klub Małego

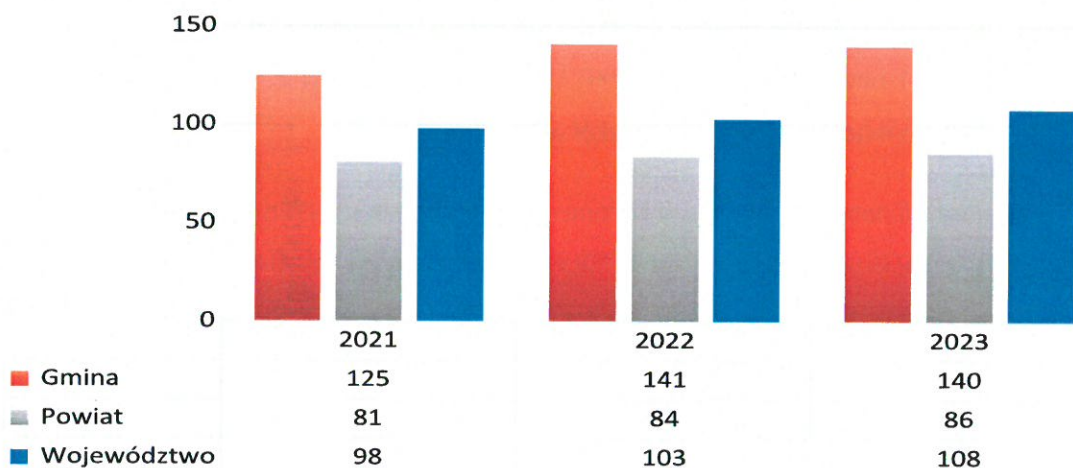
Czytelnika - Moliki książkowe w Filii w Buszkowie. Ponadto, w MBP oraz jej filiach realizowano innego rodzaju cykliczne i pojedyncze inicjatywy, takie jak spotkania autorskie, zajęcia artystyczne, akcje promujące czytelnictwo, lekcje biblioteczne itp.

Biblioteka angażuje się w różnego rodzaju kampanie i projekty społeczne, również na poziomie ogólnopolskim, takie jak: „Z książką na start, czyli Mała Książka Wielki Człowiek” czy „Tydzień bibliotek”. Placówka prowadzi również usługę „Książka na telefon” dla czytelników, którzy ze względu na stan zdrowia lub wiek, nie mają możliwości wypożyczenia książek osobiście.

Kolejny wykres prezentuje dostępne dane w zakresie liczby czytelników bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Koronowo, powiecie bydgoskim oraz województwie kujawsko-pomorskim w latach 2021-2023 (najnowsze, dostępne dane przypadają za ten okres). Na podstawie danych statystycznych widać, że wskaźnik ten przyjmował w Gminie wyższą wartość niż w pozostałych jednostkach – w 2023 roku w Gminie na 1 000 mieszkańców przypadało 140 czytelników, w całym Powiecie było ich 86, z kolei w Województwie – 108. Jednocześnie na przestrzeni analizowanych lat zarówno w Powiecie, jak i Województwie odnotowano nieznaczny, ale systematyczny wzrost w zakresie liczby czytelników

na 1 000 ludności, z kolei w przypadku gminy Koronowo w 2022 roku wartość ta wzrosła względem roku poprzedniego i w 2023 roku utrzymywała się na względnie stałym poziomie.

Wykres 7. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Koronowo, powiecie bydgoskim oraz województwie kujawsko-pomorskim w latach 2021-2023

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Zadania w zakresie sportu na terenie gminy Koronowo realizuje **Miejsko-Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Koronowie**, będący jednostką organizacyjną Gminy Koronowo i działający na rzecz rozwoju sportu i rekreacji w Gminie. MGOSIR dysponuje bazą sportowo-rekreacyjną, którą udostępnia mieszkańcom, a także pozostałymi zainteresowanym jednostkom i osobom. Obejmuje ona w szczególności:

- halę sportowo-widowiskową w Koronowie,
- stadion miejski w Koronowie,
- plażę miejską w Pieczyskach,
- park rekreacyjno-rehabilitacyjny dla dorosłych w Koronowie,
- kompleks boisk „ORLIK 2012” w Koronowie,
- korty tenisowe w Koronowie,
- pumptrack w Koronowie.

Placówka poza obsługą i udostępnianiem bazy sportowo-rekreacyjnej, organizuje czas wolny społeczności lokalnej, poprzez prowadzenie licznych zajęć skierowanych do dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, realizację imprez sportowych, turniejów, olimpiad i innych inicjatyw.

Opieka zdrowotna

Usługi w zakresie podstawowej opieki zdrowotnej na terenie Gminy świadczy **Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Koronowie**, w którego skład wchodzi:

- Przychodnia Rejonowa w Koronowie,
- Wiejski Ośrodek Zdrowia w Mąkowarsku.

W ramach działalności SPZOZ w Koronowie realizowane są następujące świadczenia: podstawowa opieka zdrowotna, ambulatoryjna opieka specjalistyczna, stomatologia, opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień, rehabilitacja lecznicza, ratownictwo medyczne, transport medyczny międzyszpitalny, diagnostyka: RTG, USG, laboratorium/punkt pobrań.

Warto zaznaczyć, że Gmina realizuje oraz włącza się w inicjatywy z zakresu promocji i ochrony zdrowia. Mieszkańcy mogą korzystać m.in. z szerokiej oferty programów profilaktycznych, takich jak: Program Profilaktyki Raka Szyjki Macicy, Profilaktyka 40+, a także Wczesna, wielospecjalistyczna, kompleksowa, skoordynowana i ciągła pomoc dziecku zagrożonemu niepełnosprawnością lub niepełnosprawnemu oraz jego rodzinie.

Z dostępnych danych GUS wynika, iż w 2024 roku w gminie Koronowo na 1 przychodnię podstawowej opieki zdrowotnej, podległą samorządowi terytorialnemu przypadało średnio 7 693 mieszkańców. Jest to wartość mniejsza od liczby mieszkańców przypadających na 1 przychodnię w całym powiecie bydgoskim, która wynosiła w omawianym roku 9 136. W gminie Koronowo w ramach POZ w analizowanym roku udzielono 2,2 porad w przeliczeniu na 1 mieszkańca, co jest wartością nieznacznie niższą względem tej dla całego Powiatu (2,6).

Tabela 6. Dane statystyczne dotyczące podstawowej opieki zdrowotnej w gminie Koronowo w porównaniu do powiatu bydgoskiego w 2024 roku

Wyszczególnienie	Gmina	Powiat
przychodnie	3	14
liczba osób przypadających na 1 przychodnię	7 693	9 136
porady podstawowej opieki zdrowotnej udzielone na 1 mieszkańca	2,2	2,6

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Bezpieczeństwo publiczne

Bezpieczeństwo publiczne jest to ogół warunków i instytucji chroniących życie, zdrowie, mienie obywateli oraz majątek ogólnonarodowy, ustrój i suwerenność państwa przed zjawiskami groźnymi dla ładu prawnego. Bezpieczeństwo publiczne umożliwia sprawne funkcjonowanie społeczeństwa. Na poziomie lokalnym bezpieczeństwo publiczne ma na celu zapewnienie, za pośrednictwem legalnych środków prawnych, warunków funkcjonowania mieszkańców danej społeczności lokalnej, ich ochronę przed przestępczością oraz innymi zagrożeniami mogącymi występować w danym środowisku⁷.

Na terenie Gminy Koronowo działania w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego realizowane są przez funkcjonariuszy **Komisariatu Policji w Koronowie**. Oprócz bieżącej służby, Policjanci podejmują szereg działań profilaktycznych i edukacyjnych, ukierunkowanych na zwiększanie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców oraz przeciwdziałanie zagrożeniom społecznym. Współpracując z lokalnymi instytucjami i organizacjami, prowadzą monitoring miejsc zagrożonych występowaniem przestępstw lub zakłóceniami porządku publicznego, organizują spotkania, prelekcje i kampanie informacyjne,

⁷ Pieprzny S., Powiat i Gmina w systemie bezpieczeństwa lokalnego – możliwości i ograniczenia w: Studia Iuridica LXXXV, Instytut Nauk Prawnych, Uniwersytet Rzeszowski, 2020, s. 127.

a także angażują się w działania edukacyjne w szkołach i placówkach oświatowych. Policjanci identyfikują problemy w środowisku uczniowskim, podejmując odpowiednie interwencje w sytuacjach zagrożenia bezpieczeństwa uczniów.

KP aktywnie uczestniczy w działaniach na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej – monitoruje sytuacje rodzin zagrożonych przemocą, udziela wsparcia osobom jej doznającym, prowadzi postępowania wobec osób stosujących przemoc, a także uczestniczy w procedurach zabezpieczenia dzieci. W tym zakresie funkcjonariusze współpracują z sądami, prokuraturą, z placówkami ochrony zdrowia, organizacjami pozarządowymi oraz jednostkami pomocy społecznej. Policjanci wspierają także osoby doświadczające przemocy domowej w dostępie do pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej.

Komisariat Policji w Koronowie obsługuje teren trzech gmin – Koronowo, Dobrcz i Sicienko, posiada m.in. stanowisko ds. Profilaktyki Społecznej, Nieletnich i Patologii oraz pion dzielnicowych przypisanych do konkretnych rejonów. Dzięki temu możliwe jest prowadzenie działań prewencyjnych, dostosowanych do potrzeb lokalnych społeczności.

Podejmowane przez KP inicjatywy stanowią istotny element lokalnego systemu bezpieczeństwa i przeciwdziałania przemocy, a ich spójna współpraca z instytucjami gminnymi przyczynia się do skuteczniejszego rozwiązywania problemów społecznych.

Ochronę przeciwpożarową w Gminie zapewnia Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Bydgoszczy, w której skład wchodzi 17 jednostek **Ochotniczej Straży Pożarnej**, w tym:

- 8 jednostek typu „S” posiadających zdolność do podjęcia samodzielnych działań ratowniczo-gaśniczych, a wśród nich 5 jednostek włączonych do Krajowego Systemu Ratowniczo Gaśniczego (OSP Koronowo, OSP Mąkowsko, OSP Gościeradz, OSP Wierzchucin Królewski oraz OPS Wtelno) i 3 pozostałe jednostki mogą brać udział w działaniach na terenie gminy Koronowo (OSP Huta, OSP Gogolinek oraz OSP Wilcze),
- 6 jednostek typu „M”, które nie mają możliwości dysponowania do działań ratowniczo- gaśniczych (OSP Witoldowo, OSP Więżowno, OSP Lucim, OSP Popielewo, OSP Samociążek oraz OSP Glinki),
- 3 jednostki zakładowe (OSP w Nadleśnictwie Różanna, OSP „Ponar” oraz OSP w Zakładzie Karnym w Koronowie).

W podstawowy zakres działalności OSP wchodzi ochrona przeciwpożarowa i usuwanie skutków klęsk żywiołowych, natomiast członkowie jednostki biorą również udział w zabezpieczaniu imprez sportowych oraz kulturalnych organizowanych na terenie gminy Koronowo i gmin okolicznych.

W strukturze Urzędu Miejskiego w Koronowie funkcjonuje także **Gminne Centrum Zarządzania Kryzysowego**, do którego zadań należy m.in.: przyjmowanie i realizacja zgłoszeń o zdarzeniach i zagrożeniach, które wystąpiły na terenie gminy Koronowo, współpraca ze służbami, inspekcjami i strażami oraz innymi instytucjami i podmiotami w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i porządku publicznego, obsługa systemów łączności, powiadamiania i alarmowania, obsługa gminnego systemu monitoringu wizyjnego, prowadzenie spraw w zakresie zgromadzeń publicznych oraz zezwoleń na przeprowadzenie imprez masowych, realizacja zadań z zakresu obronności, obrony cywilnej i zarządzania kryzysowego.⁸

Uwarunkowania w zakresie ekonomii społecznej

Na przestrzeni dekad zmieniały się sposoby zarządzania w biznesie i administracji, a co za tym idzie – funkcja jednostki w wewnętrznym systemie. W wyniku koncentracji na wynikach, coraz mniejszą rolę w strukturach organizacyjnych pełnił człowiek, a w efekcie zwiększyła się skala wykluczenia społecznego. Narastanie nierówności społecznych wpłynęło na konieczność intensyfikacji oddolnych działań podejmowanych przez środowiska dotknięte nimi, na kanwie czego zainicjowany został ruch spółdzielczy, umożliwiający całym grupom społecznym zaspokojenie podstawowych potrzeb, a u jego podstaw leżała podmiotowość jednostki oraz wartość pracy indywidualnej. Ówczesne przesłanki umożliwiły wykreowanie się ekonomii społecznej znanej obecnie, czyli ekonomii skoncentrowanej na jednostce i oddziaływaniu społecznym, zarządzanej w sposób autonomiczny i partycypacyjny oraz wykazującej nadrzędność świadczenia usług dla członków, pracowników lub wspólnoty ponad bezwzględnym zyskiem⁹.

⁸ Raport o stanie Gminy Koronowo za 2023 rok

⁹ Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej, str. 10

Ekonomia społeczna prowadzona jest przez szereg podmiotów, wśród których znajdują się organizacje pozarządowe wskazane w art. 3 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, tj. stowarzyszenia, fundacje i prowadzone przez nie jednostki reintegracyjne, a także w art. 3 ust. 3, w tym spółdzielnie socjalne, spółki non profit, stowarzyszenia jednostek samorządu terytorialnego, itp. Obecnie rozwijający się sektor ekonomii społecznej wpisuje się zarówno w politykę gospodarczą, poprzez wzmacnianie przedsiębiorczości mieszkańców gmin i powiatów oraz konkurencyjności lokalnych podmiotów, jak i politykę społeczną, gdyż odpowiednie wykorzystanie potencjału PES umożliwia aktywizację zawodową, rozwój turystyki, kultury, czy mieszkalnictwa, a także reintegrację osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

W świetle ustawy o ekonomii społecznej rozszerzona została sfera zadań publicznych możliwych do realizacji przez organizacje pozarządowe, która dała im możliwość działalności na rzecz podmiotów ekonomii społecznej i przedsiębiorstw społecznych, z kolei ustawa o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych uregulowała kwestie obszarów usług możliwych do realizacji przez PES w ramach otwartych konkursów ofert, małych grantów oraz w oparciu o prawo zamówień publicznych. Korelacja ustawy o ekonomii społecznej, ustawy o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych oraz o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie kreuje obraz szerokiego spektrum działalności i inicjatyw możliwych do podjęcia przez PES w ramach realizacji zadań publicznych i usług społecznych, wśród których znajduje się 14 obszarów usług oraz 43 sfery zadań.

Na terenie gminy Koronowo w 2024 roku funkcjonowało 1 przedsiębiorstwo społeczne, czyli Fundacja EkoPrzyjazna w Koronowie, której jedną z głównych domen działalności jest prowadzenie działalności edukacyjnej w zakresie ekologii i zrównoważonego rozwoju oraz poprawa stanu środowiska naturalnego, w ramach której prowadzi przedsiębiorstwo świadczące usługi asenizacyjne, a także realizacja inicjatyw na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami.

Główne zasady współpracy samorządu lokalnego Gminy Koronowo z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami pożytku publicznego określa Program współpracy Gminy Koronowo z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, przyjmowany corocznie przez Radę Miejską w Koronowie. Wyznacza on cele i formy

współpracy, katalog zadań, przy których wykonywaniu powinna być realizowana współpraca międzysektorowa.

Na terenie gminy Koronowo w 2024 roku zarejestrowane były łącznie 2 322 podmioty gospodarki narodowej, w tym 91 stowarzyszeń i podobnych organizacji społecznych, które stanowiły 3,9% wszystkich zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej. W omawianym roku na terenie Gminy działało również 11 fundacji (0,5% ogółu).

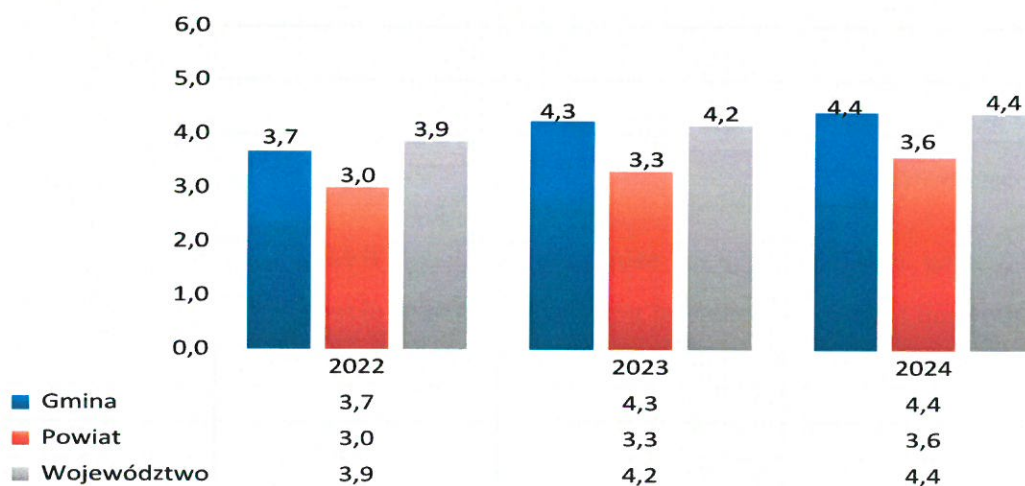
Tabela 7. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Koronowo na przestrzeni lat 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarki narodowej	2 196	2 258	2 322
liczba fundacji	7	9	11
liczba stowarzyszeń i organizacji społecznych	79	90	91

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Wskaźnik fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych na 1 000 mieszkańców w gminie Koronowo w latach 2022-2024 przyjmował tendencje wzrostowe – w 2024 roku w stosunku do roku 2022 odnotowano wzrost o 0,7 pp. W odniesieniu do danych powiatowych i wojewódzkich, w 2024 roku wskaźnik w Gminie przyjął wyższą wartość względem Powiatu i taką samą w porównaniu do Województwa. Szczegółowe dane zostały przedstawione na poniższym wykresie.

Wykres 8. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Koronowo, powiecie bydgoskim i województwie kujawsko-pomorskim na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

W kontekście prawidłowości i efektywności prowadzenia działań w Gminie, niezwykle istotnym potencjałem jest kadra Urzędu Miejskiego w Koronowie oraz jednostek organizacyjnych (MGOPS, szkoły itp.). System realizacji zadań publicznych determinuje całokształt działań rozwojowych, w szczególności planowania i realizowania inwestycji, w tym finansowanych ze środków zewnętrznych, wdrażania nowych metod zarządczych oraz obsługi klientów (mieszkańców, przedsiębiorców, inwestorów, turystów itp.).

Gminny system pomocy społecznej

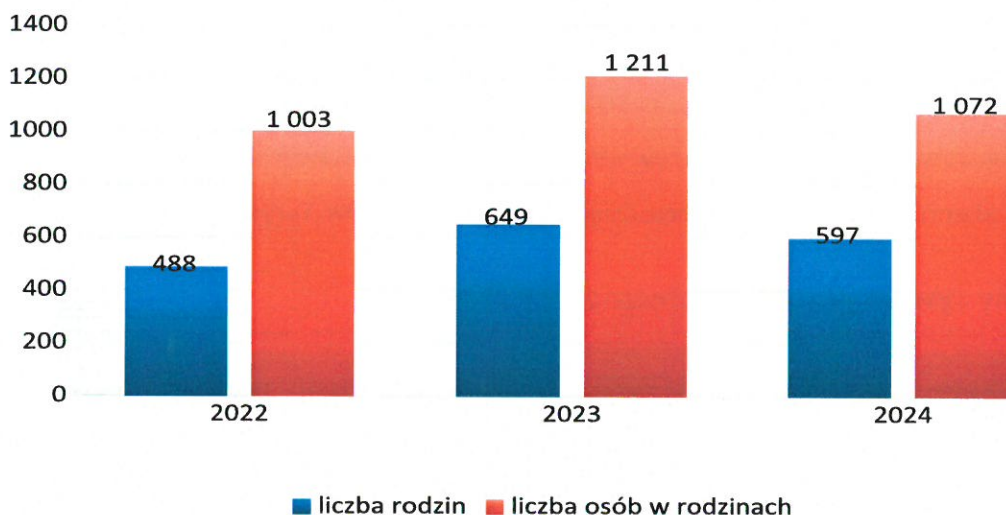
Pomoc społeczna jest instytucją polityki społecznej państwa mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenie trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości¹⁰.

Główną jednostką wykonującą zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie gminy Koronowo jest **Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej**. Zadania Ośrodka wynikają wprost z ustawy o pomocy społecznej. MGOPS realizuje zadania własne gminy, zadania zlecone gminie przez administrację rządową z zakresu pomocy społecznej, zadania wynikające z rozeznaczonych potrzeb gminy bądź z rządowych programów pomocowych na podstawie i w granicach obowiązujących aktów prawnych. Ośrodek realizując zadania zlecone z zakresu administracji rządowej kieruje się ustaleniami przekazanymi przez wojewodę. Wykonując zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej kieruje się natomiast ustaleniami Burmistrza oraz uchwałami Rady Miejskiej.

Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej oraz pomocy w formie pracy socjalnej w gminie Koronowo ulegała wahaniom – w 2024 roku pomocą społeczną objętych było 597 rodzin – to o 8,0% mniej niż w 2023 roku oraz o 22,3% więcej względem 2022 roku. Na przestrzeni analizowanych lat podobne tendencje zachodziły również w przypadku liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej.

¹⁰ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214).

Wykres 9. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej (finansowej i niefinansowej) w gminie Koronowo w latach 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

Kolejna tabela przedstawia liczbę osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na ekonomiczne grupy wieku i płeć. Z danych tych wynika, iż w 2024 roku z tego typu pomocy korzystało 144 osób w wieku przedprodukcyjnym, 323 osoby w wieku produkcyjnym oraz 115 osób w wieku poprodukcyjnym. Pod względem płci widoczna była nieznaczna dysproporcja – korzystających z pomocy społecznej kobiet było mniej niż mężczyzn (liczba kobiet – 281, liczba mężczyzn – 301). Analizując dynamikę zmian na przestrzeni lat 2022-2024, dostrzec można spadek liczby osób w każdej kategorii wiekowej, korzystających z pomocy społecznej.

Tabela 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć na podstawie liczby przyznanych świadczeń w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022		2023		2024	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
0-17	222	108	204	86	144	65
produkcyjny	391	170	380	172	323	137
poprodukcyjny	135	94	129	92	115	79
ogółem	748	372	713	350	582	281

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

W 2024 roku świadczenia pieniężne zostały udzielone 299 mieszkańcom gminy Koronowo, natomiast świadczenie niepieniężne – 316 osobom. Na przestrzeni lat 2022-2024 widoczny był spadek w zakresie liczby osób otrzymujących świadczenia niepieniężne oraz wahania w przypadku liczby osób, którym udzielono świadczenia pieniężne.

Tabela 9. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
świadczenia pieniężne	310	324	299
świadczenia niepieniężne	387	376	316

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

Osoby długotrwale korzystające z pomocy społecznej to te, które w ciągu ostatnich 3 lat (36 miesięcy) były zarejestrowane w systemie świadczeń pomocy społecznej przez co najmniej 18 miesięcy. Na przestrzeni lat 2022-2024, liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w gminie Koronowo uległa spadkowi – w 2022 roku wyniosła 323, w 2023 roku – 289, natomiast w 2024 roku osiągnęła wartość 280 (spadek na poziomie 13,3%). Różnice w zakresie płci osób długotrwale pobierających świadczenie w 2024 roku były dostrzegalne – mężczyźni stanowili 53,6% wszystkich osób, którym świadczenie to zostało przyznane (150 osób), a kobiety – 46,4% (130 osób).

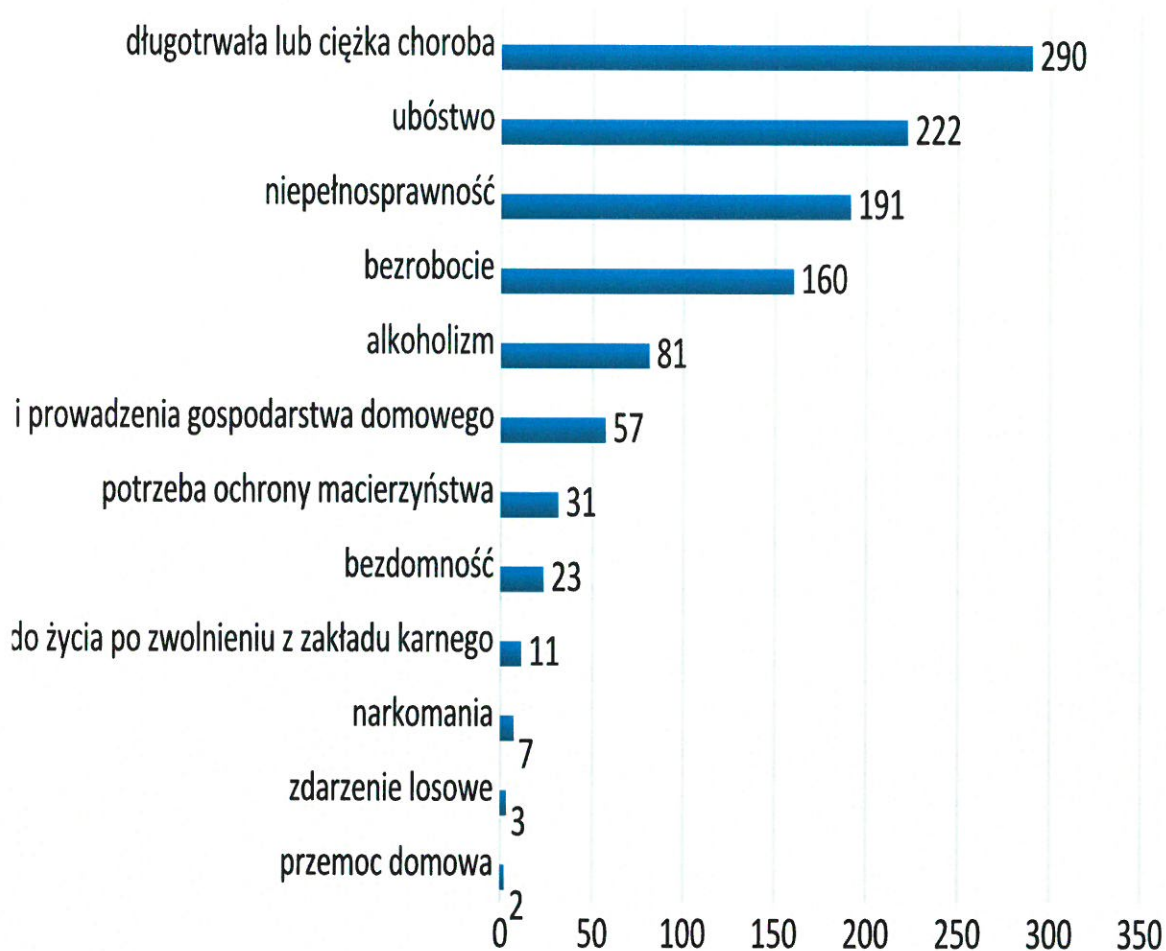
Tabela 10. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2022-2024

płeć	2022	2023	2024
kobiety	153	140	130
mężczyźni	170	149	150
ogółem	323	289	280

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2023 i 2024

W 2024 roku najczęstszymi powodami udzielania pomocy społecznej w gminie Koronowo były kolejno: długotrwała lub ciężka choroba (290 rodzin), ubóstwo (222 rodziny), niepełnosprawność (191 rodzin) oraz bezrobocie (160 rodzin). Wśród powodów udzielania świadczeń charakteryzujących się znaczną ilością rodzin je otrzymujących, znajdował się także alkoholizm (81 rodzin) i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego (57 rodzin).

Wykres 10. Powody korzystania z pomocy społecznej na terenie gminy Koronowo w 2024 roku

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2024

Zasoby instytucjonalne w zakresie rozwiązywania problemów społecznych

Do istotnych zasobów instytucjonalnych w zakresie rozwiązywania problemów społecznych, z których mogą korzystać mieszkańcy gminy Koronowo należą:

- Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koronowie,
- Zespół Interdyscyplinarny,
- Urząd Miejski w Koronowie,
- Komisariat Policji w Koronowie,
- organizacje pozarządowe, kościoły oraz inne podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (NGO),
- Dom Pomocy Społecznej w Koronowie,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bydgoszczy,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koronowie z filią w Bydgoszczy,
- Powiatowy Urząd Pracy w Bydgoszczy,
- placówki oświatowe,
- Miejska Biblioteka Publiczna w Koronowie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Koronowie,
- Miejsko-Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji,
- Miejsko-Gminny Zespół Edukacji.

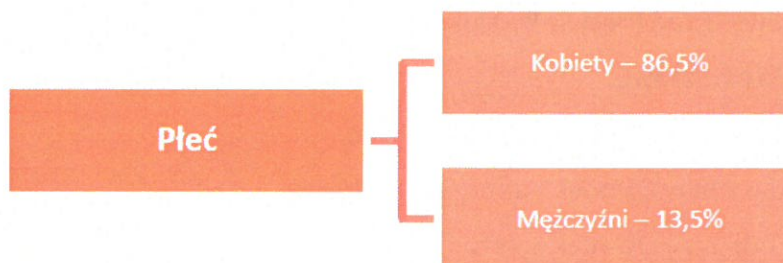
ANALIZA WYNIKÓW BADAŃ PRZEPROWADZONYCH WŚRÓD DOROSŁYCH MIESZKAŃCÓW GMINY KORONOWO

W niniejszym rozdziale przedstawione zostały wybrane problemy społeczne z perspektywy dorosłych mieszkańców gminy Koronowo. Zbadano takie kwestie jak: rynek pracy, ubóstwo, wykluczenie społeczne, niepełnosprawność, zdrowie psychiczne, sytuacja osób starszych, uzależnienia oraz przemoc domowa.

Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym problemy społeczne na terenie gminy Koronowo wzięło udział 229 mieszkańców mających powyżej 18 lat. Poniżej przedstawiona została struktura badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu przewagę miały kobiety – stanowiły one 86,5% ogółu (198 osób), z kolei mężczyźni – 13,5% (31 osób).

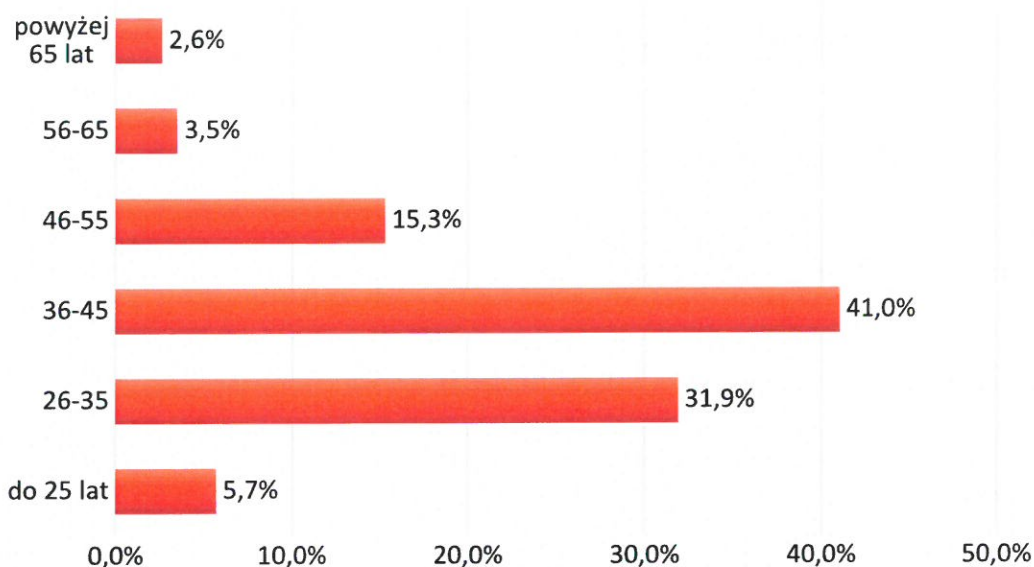
Rysunek 3. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=229¹¹

Analiza struktury badanej grupy pokazuje, iż respondenci są zróżnicowani pod względem wieku. Najliczniejszą grupę ankietowanych stanowiły osoby mające 36-45 lat (41,0%). Wśród respondentów byli również mieszkańcy w wieku 26-35 lat (31,9%), 46-55 lat (15,3%) oraz poniżej 25 roku życia (5,7%). Udział badanych w wieku 56-65 lat oraz powyżej 65 roku życia był najmniejszy i wynosił kolejno 3,5% oraz 2,6%.

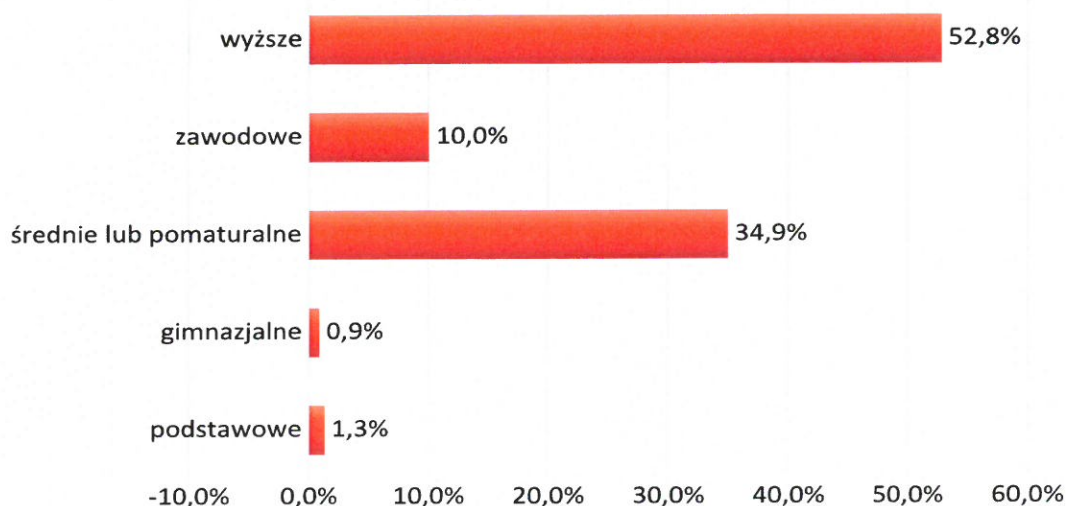
¹¹ W niniejszym opracowaniu „N” oznacza liczbę osób, które odpowiedziały na dane pytanie

Wykres 11. Wiek dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=229

Na poniższym wykresie zaprezentowane zostało wykształcenie respondentów. Największy udział w badaniu mieli dorośli mieszkańcy legitymujący się wykształceniem wyższym (52,8%) oraz średnim lub pomaturalnym (34,9%). 10,0% kwestionariuszy wypełnili respondenci z wykształceniem zawodowym, 1,3% badanych ukończyło naukę na poziomie podstawowym, natomiast 0,9% – na poziomie gimnazjalnym.

Wykres 12. Wykształcenie dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=229

Problemy społeczne

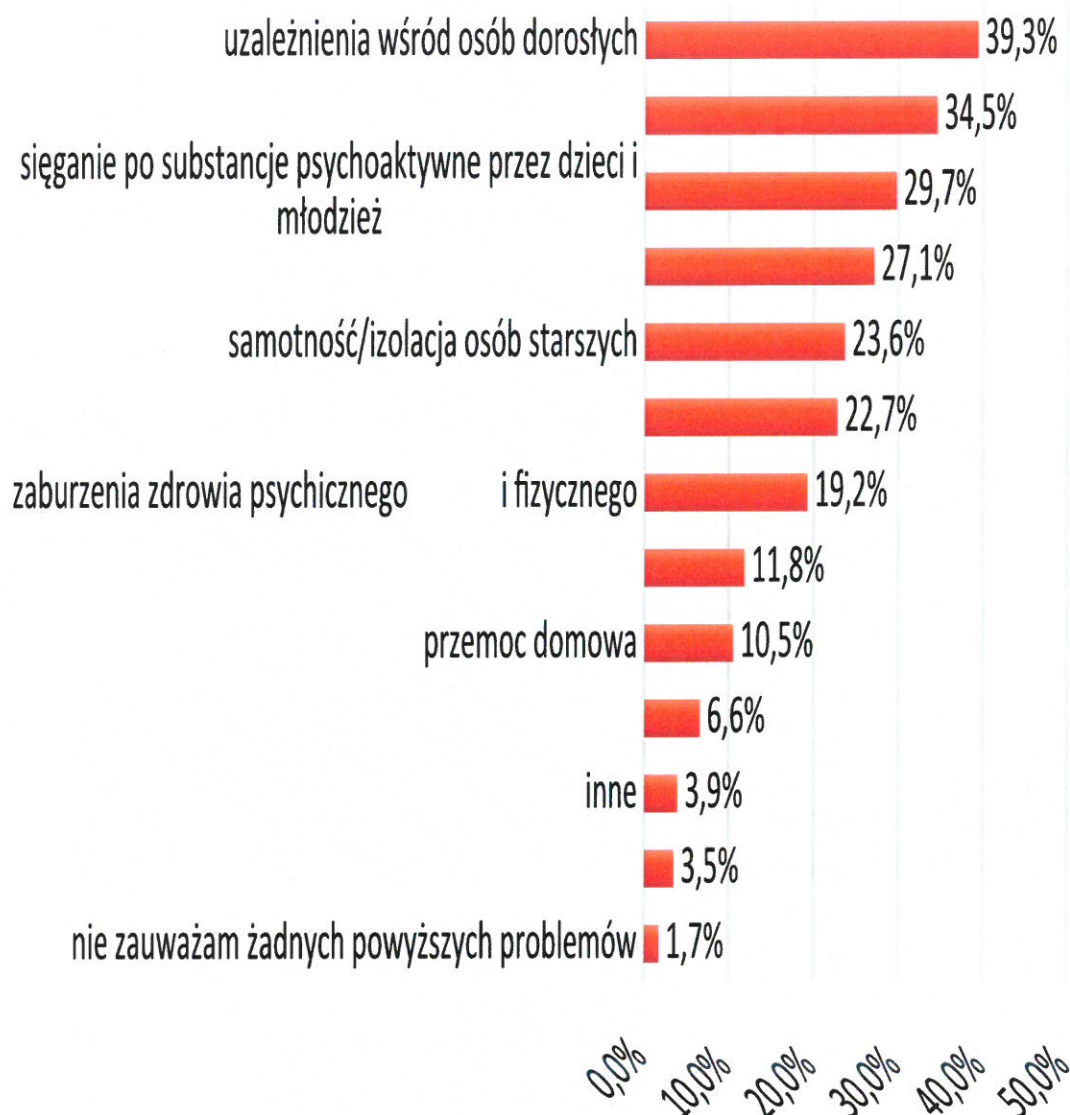
W pierwszym pytaniu respondenci zostali poproszeni o wskazanie głównych problemów w sferze społecznej, występujących na obszarze gminy Koronowo. Za najważniejsze uznano: uzależnienia wśród osób dorosłych (39,3%), bezrobocie (34,5%), sięganie po substancje psychoaktywne przez dzieci i młodzież (29,7%) oraz bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (27,1%). Blisko co czwarty ankietowany wskazał na samotność/izolację osób starszych (23,6%), a średnio co piąty na ubóstwo (22,7%) oraz zaburzenia zdrowia psychicznego i fizycznego (19,2%). Obszarem wymagającym najmniejszej interwencji zdaniem respondentów jest bezdomność, gdyż zaznaczyło ją zaledwie 6,6% badanych.

Wśród innych odpowiedzi dotyczących obszaru społecznego, których udzieliło 3,9% badanych mieszkańców, wymieniono m.in.:

- *brak oferty społecznej aktywizacji dorosłych osób z niepełnosprawnościami,*
- *problem z wykluczeniem komunikacyjnym, za mało połączeń autobusowych z miastem, które jest ośrodkiem kultury Bydgoszcz,*
- *ograniczona dostępność służby zdrowia.*

3,5% uczestników badania nie posiada wiedzy na temat problemów społecznych występujących na terenie gminy Koronowo, z kolei 1,7% osób nie dostrzega żadnych problemów, dotyczących mieszkańców Gminy. Szczegółowe dane znajdują się na kolejnym wykresie.

Wykres 13. Jakiego Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=229

*Pytanie wielokrotnego wyboru – odpowiedzi nie sumują się do 100%

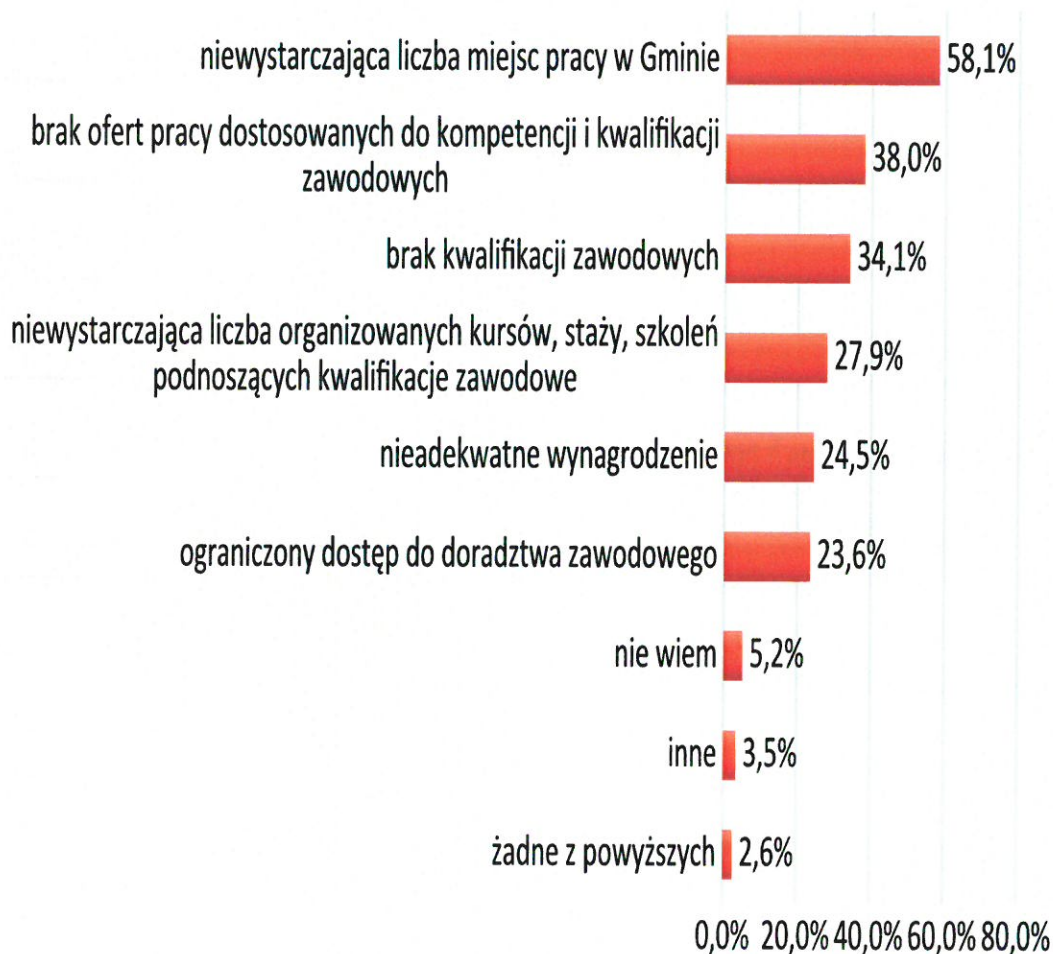
Rynek pracy

W poniższym bloku tematycznym została poruszona kwestia zatrudnienia wśród mieszkańców gminy Koronowo. W pierwszym pytaniu badani mieli określić z jakimi trudnościami mogą się borykać osoby bezrobotne, poszukujące zatrudnienia na terenie Gminy. Najwięcej, bo 58,1% mieszkańców uważa, że problem w tym zakresie stanowi niewystarczająca liczba miejsc pracy w Gminie. Na drugim miejscu znalazł się brak ofert pracy dostosowanych do kompetencji i kwalifikacji zawodowych społeczności lokalnej (38,0%),

z kolei na trzecim – brak kwalifikacji zawodowych (34,1%). W dalszej kolejności mieszkańcy wskazywali na niewystarczającą liczbę organizowanych kursów, staży, szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe (27,9%) oraz nieadekwatne wynagrodzenie (24,5%). Najmniejsza liczba odpowiedzi dotyczyła ograniczonego dostępu do doradztwa zawodowego (23,6%).

Wśród innych odpowiedzi m.in. wymieniano *brak możliwości przygotowania do wprowadzenia osób z niepełnosprawnościami na rynek pracy, brak transportu publicznego, brak PUP w miejscu Koronowo, alkoholizm* (3,5%). 5,2% badanych nie posiada wiedzy w tym zakresie, a 2,6% ankietowanych uważa, że żadna z odpowiedzi nie jest właściwa.

Wykres 14. Jakie trudności najczęściej napotykają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=229

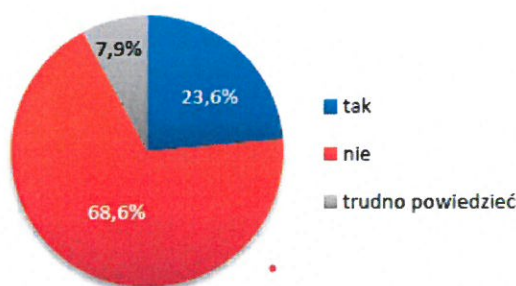

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Ubóstwo i wykluczenie społeczne

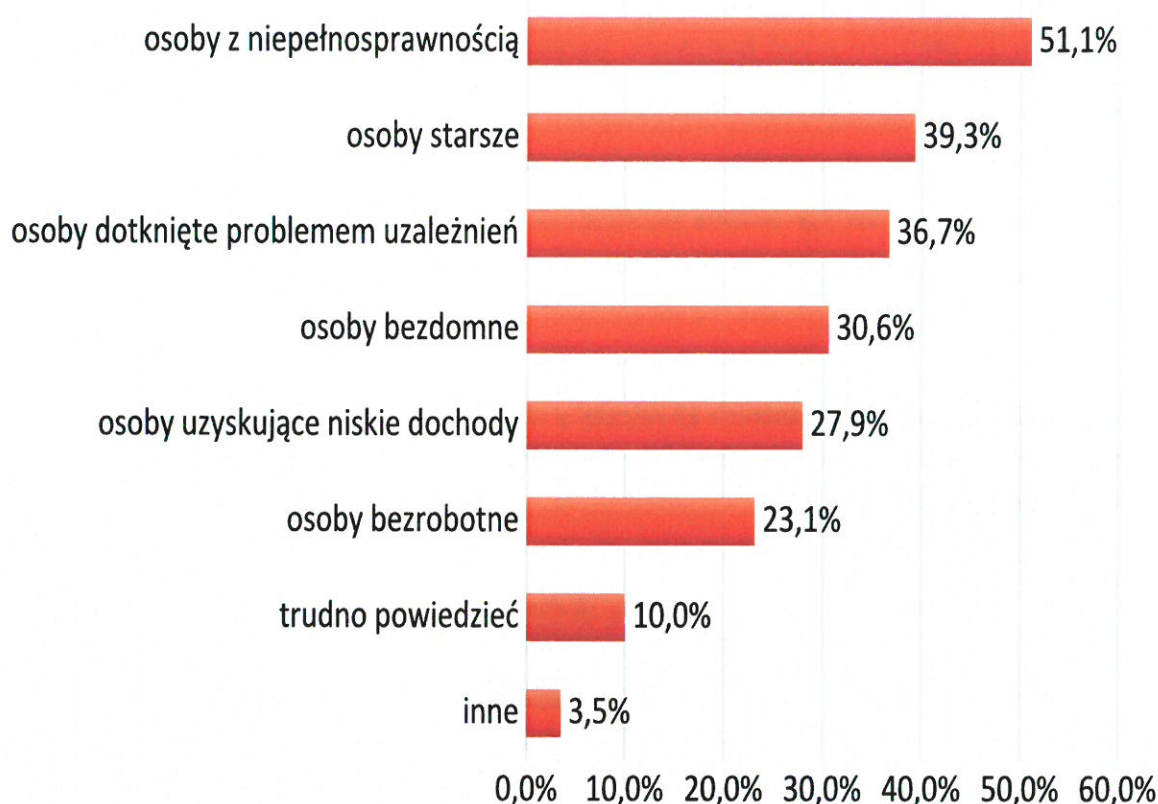
Następne pytanie miało na celu określenie, czy respondenci doświadczyli, w ciągu ostatnich 12 miesięcy przed badaniem, trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe. Odpowiedzi rozkładały się na zróżnicowanym poziomie – najwięcej osób odpowiedziało przecząco na to pytanie (68,6%), blisko co czwarty badany przyznał, że doświadczył ubóstwa w okresie ostatniego roku przed badaniem (23,6%), z kolei 7,9% respondentów miało trudność w udzieleniu odpowiedzi na to pytanie.

Wykres 15. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe? N=229

Mieszkańcy Gminy biorący udział w badaniu, mieli również możliwość wskazania grup, które ich zdaniem są najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy. Za najważniejsze uznano: osoby z niepełnosprawnością (51,1%), osoby starsze (39,3%) oraz osoby dotknięte problemem uzależnień (36,7%). Z punktu widzenia dorosłych mieszkańców, w grupie ryzyka znajdują się także osoby bezdomne (30,6%), osoby uzyskujące niskie dochody (27,9%), a blisko co czwarta osoba wskazała na osoby bezrobotne (23,1%). 10,0% badanych miało trudności z odpowiedzią na to pytanie, natomiast 3,5% respondentów wskazało na inne odpowiedzi, takie jak: *osoby mieszkające we wsiach dotkniętych wykluczeniem komunikacyjnym (lub dysfunkcją komunikacji, np. brak chodnika, ścieżki rowerowej, bezpiecznego przejścia przez szosę wyklucza dzieci, młodzież oraz osoby dorosłe bez prawa jazdy z wielu aktywności), młodzież, matki, osoby zarabiające nieco ponad najniższą krajową.*

Wykres 16. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=229

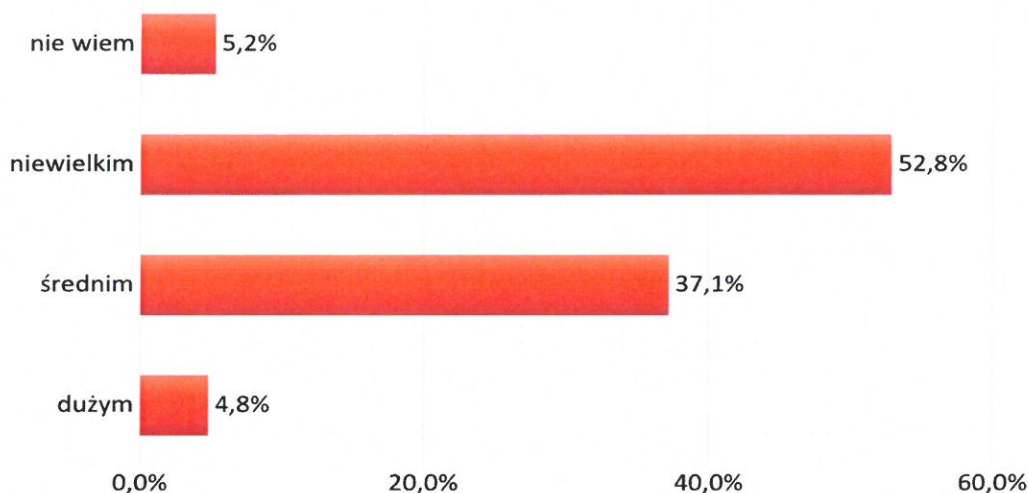

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

Sytuacja osób z niepełnosprawnościami oraz osób starszych

Mieszkańcy zostali poproszeni o ocenę stopnia dostosowania infrastruktury technicznej Gminy do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. 37,1% badanych uważa, że jest ona dostosowana w stopniu średnim, z kolei według połowy ankietowanych – w stopniu niewielkim (52,8%). Zaledwie 4,8% mieszkańców jest zdania, że infrastruktura jest przystosowana w stopniu dużym, natomiast 5,2% ankietowanych nie potrafiło odpowiedzieć na to pytanie.

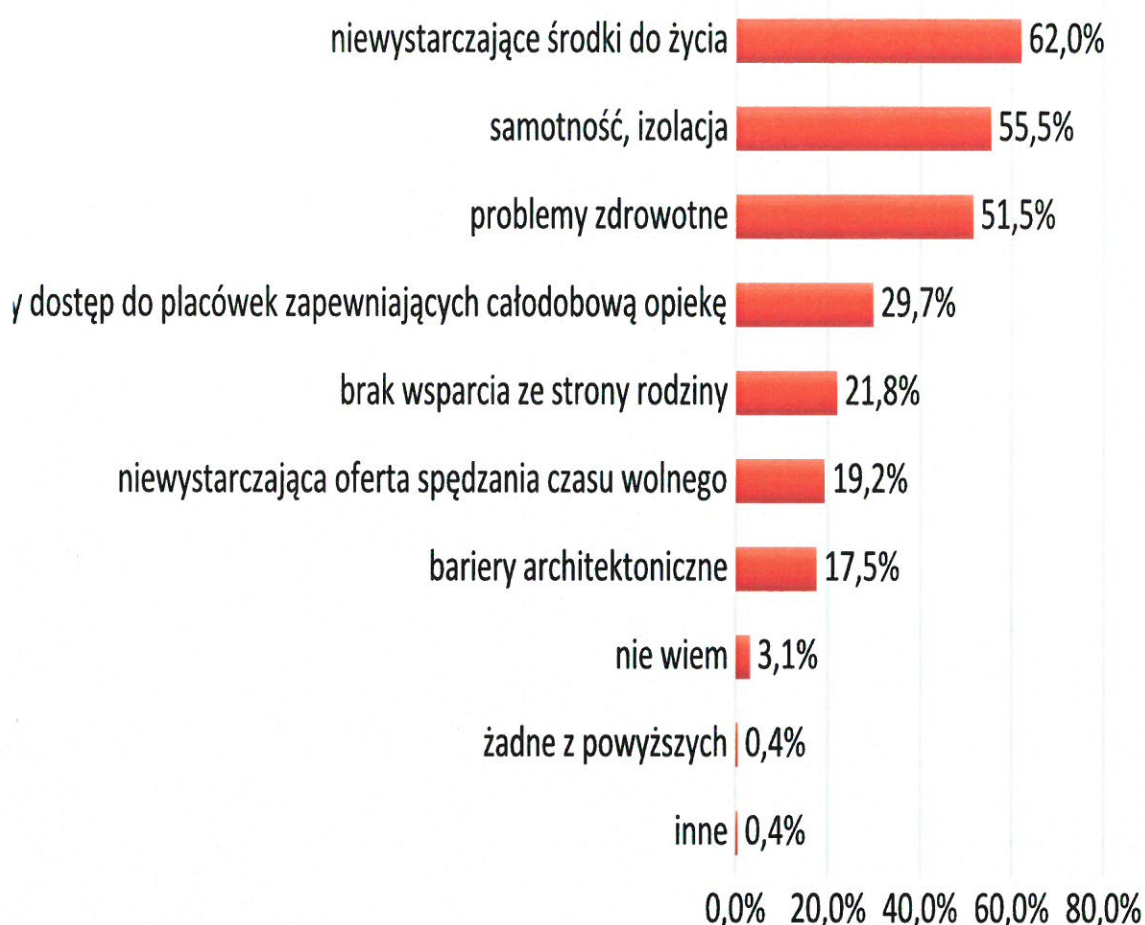
Wykres 17. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=229

W dalszej kolejności mieszkańcy gminy Koronowo mieli ocenić, jakie są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie. Największy odsetek badanych jest zdania, że największą trudność dla tej grupy stanowią niewystarczające środki do życia (62,0%), a połowa respondentów uważa, że są to samotność/izolacja (55,5%) oraz problemy zdrowotne (51,5%). Blisko co trzeci ankietowany za najistotniejszy problem uznał ograniczony dostęp do placówek zapewniających całodobową opiekę (29,7%), a średnio co piąty zaznaczył brak wsparcia ze strony rodziny (21,8%) oraz niewystarczającą ofertę spędzania czasu wolnego (19,2%). Najmniej odpowiedzi padło na obecność barier architektonicznych w przestrzeni publicznej (17,5%).

0,4% ankietowanych wskazało na inne problemy, wśród których wymieniono „*brak transportu publicznego*”. 3,1% respondentów nie posiada wiedzy w tym zakresie, natomiast 0,4% respondentów nie dostrzega żadnych problemów dotyczących lokalnych seniorów, spośród wymienionych w kafeterii odpowiedzi.

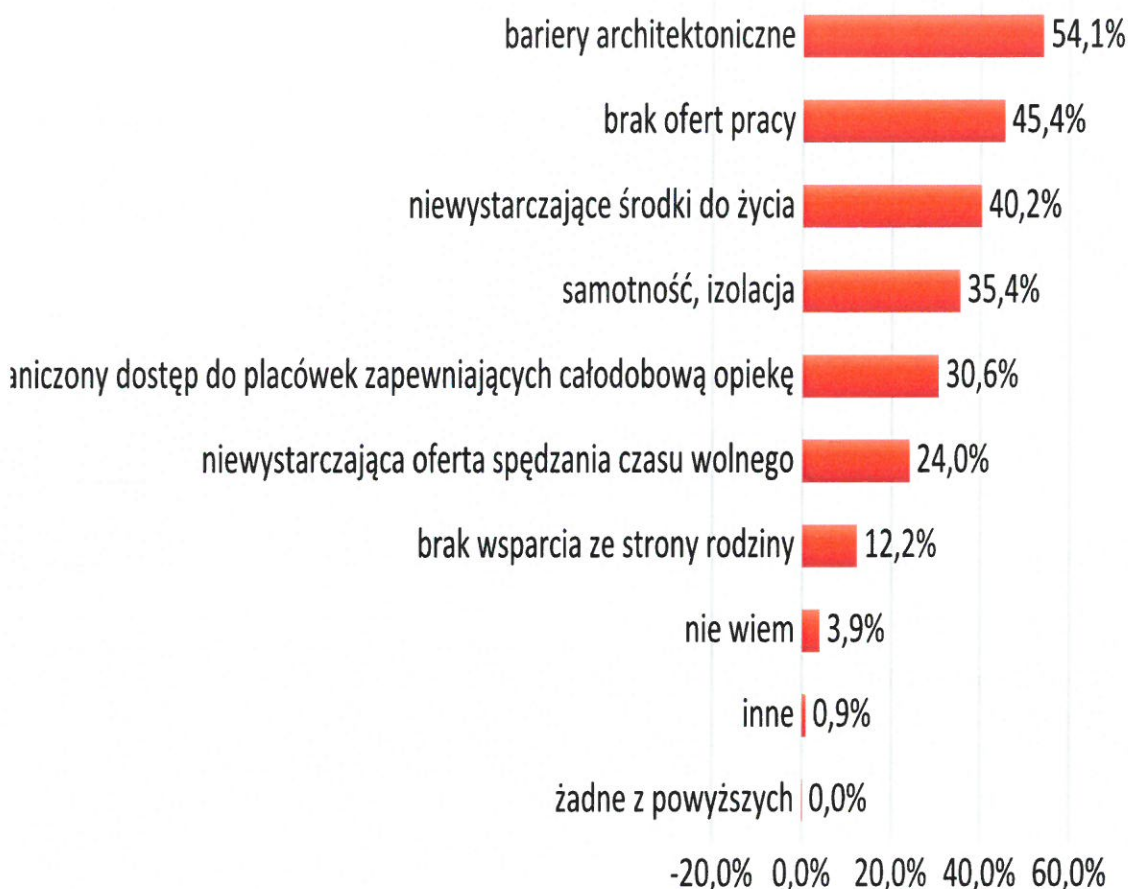
Wykres 18. Jakiego Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie?
N=229

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Mieszkańcy gminy Koronowo zostali również poproszeni o ocenę najważniejszych problemów dotyczących osoby z niepełnosprawnościami na terenie Gminy. 54,1% badanych jest zdania, że największą trudnością są bariery architektoniczne, a 45,4% uważa, że jest to brak ofert pracy. 40,2% uczestników badania wskazało na niewystarczające środki do życia, a 35,4% na samotność/ izolację. Co trzecia odpowiedź dotyczyła ograniczonego dostępu do placówek zapewniających całodobową opiekę (30,6%), a co czwarta – niewystarczającej oferta spędzania czasu wolnego (24,0%). W opinii 12,2% respondentów jest to brak wsparcia ze strony rodziny. 3,9% badanych nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie, ze względu na brak wiedzy, z kolei 0,9% ankietowanych podało inne odpowiedzi, w tym: *wykluczenie transportowe osób poruszających się wózkami inwalidzkimi oraz brak odpowiednich placówek oferujących kilka godzin zajęć w tygodniu.*

Wykres 19. Jakiego Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie? N=229

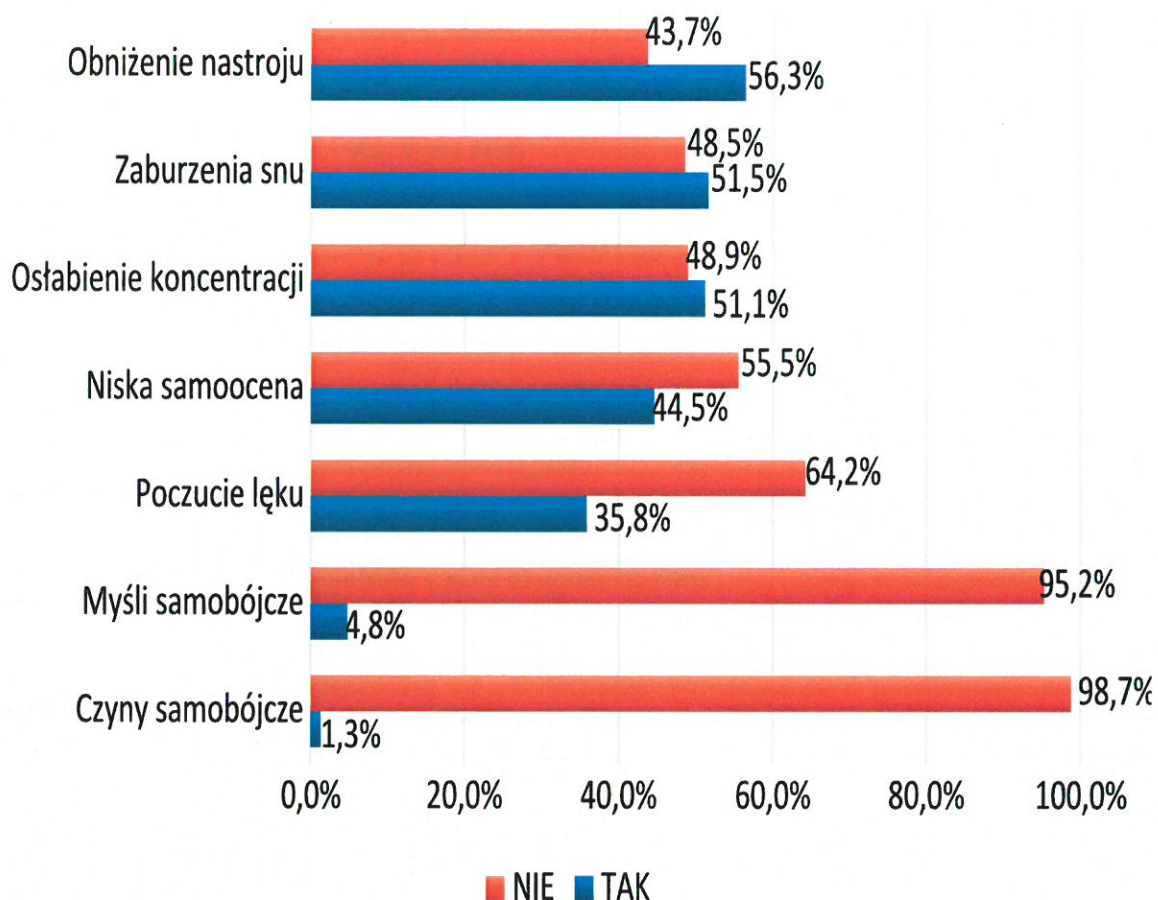

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Zdrowie psychiczne

W tej części badania ankietowani mieli ocenić swój stan zdrowia psychicznego. Pytanie skierowane do mieszkańców miało na celu identyfikację problemów zdrowia psychicznego i negatywnych stanów, jakich doświadczyli w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie, które utrzymywały się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, połowa ankietowanych doznawała obniżenia nastroju (56,3%), zaburzeń snu i osłabienia koncentracji (po 51,1%), z kolei 44,5% respondentów zmagало się z niską samooceną. 35,8% uczestników badania wskazało na odczuwanie lęku. Niepokojący jest fakt, że wśród części respondentów z terenu Gminy występowały również myśli samobójcze (4,8%), a niektórzy podejmowali się czynów samobójczych (1,3%).

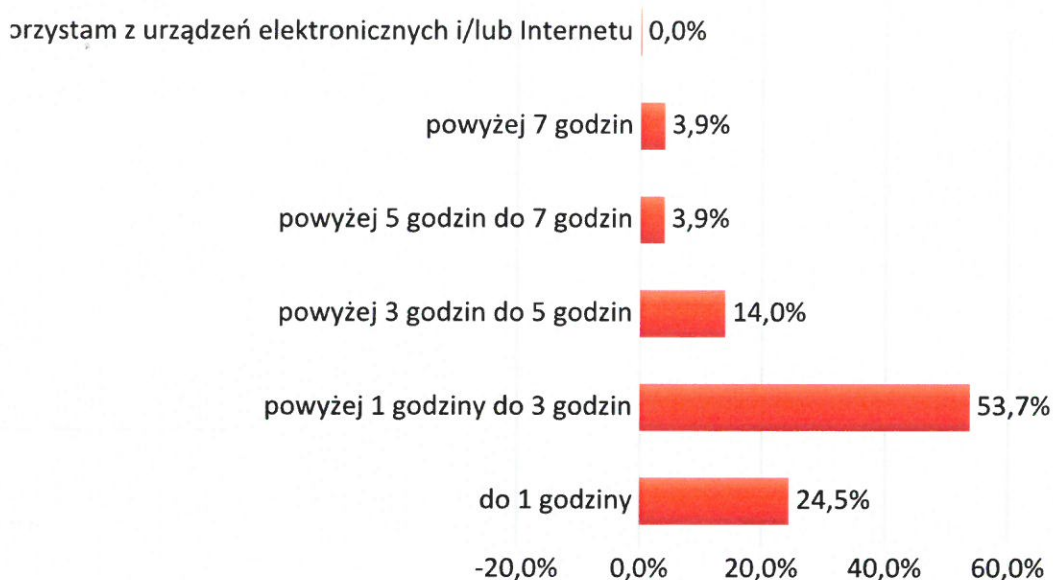
Wykres 20. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=229

Problemy natury behawioralnej

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie, jak często dorośli mieszkańcy gminy Koronowo korzystają z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, średnio co drugi respondent poświęca na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu od 1 do 3 godzin dziennie (53,7%), z kolei co czwarty ankieterowany zadeklarował, że spędza w ten sposób do 1 godziny w ciągu dnia (24,5%). Na przedział od 3 do 5 godzin wskazało 14,0% badanych, z kolei po 3,9% respondentów poświęca na tego rodzaju aktywność powyżej 5 godzin do 7 godzin oraz powyżej 7 godzin dziennie. Żaden z badanych nie zadeklarował niekorzystania w ogóle z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu.

Wykres 21. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=229

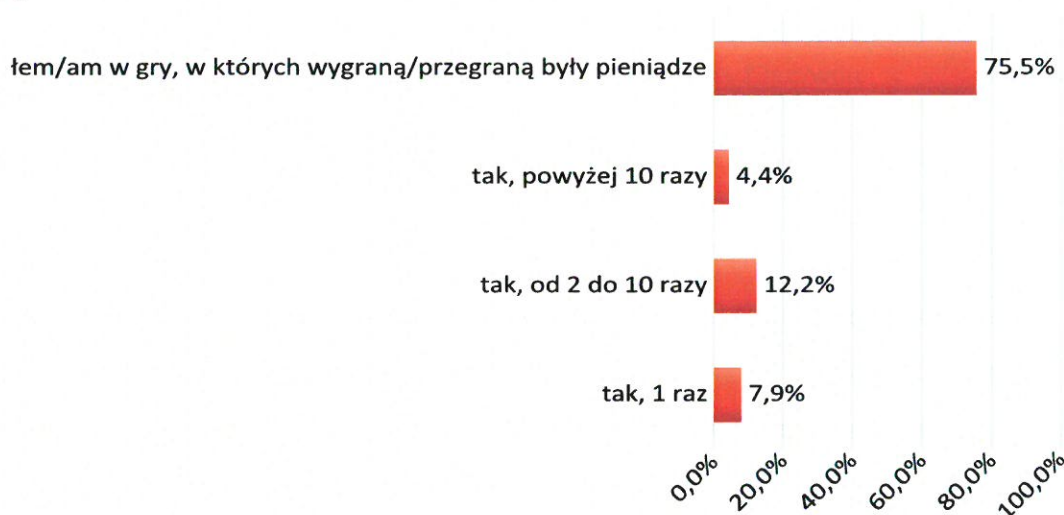
Mieszkańcy deklarujący korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu zostali zapytani o to, czy zdarzyło im się spędzać na korzystaniu z urządzeń elektronicznych więcej czasu niż wcześniej zakładali. Zaistnienie takiej sytuacji potwierdziła blisko połowa badanych (103 osoby, tj. 45,0%), 26 uczestników zadeklarowało, że nie przewiduje na tą aktywność określonego czasu (12,2%), z kolei 26 ankietowanych miało trudności z udzieleniem jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie (11,4%).

Tabela 11. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=229

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	45,0%	103
nie	31,4%	72
trudno powiedzieć	11,4%	26
nie przewiduję określonego czasu	12,2%	28

W celu określenia skali i zasięgu problemu grania w gry na pieniądze przez dorosłych mieszkańców Gminy, respondentom zadano pytanie o to, czy zdarzyło im się uprawiać hazard w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie. Zebrany materiał badawczy wykazał, że w omawianym okresie podejmowało się tego łącznie 24,5% badanych, przy czym 7,9% przystąpiło do gry 1 raz, 12,2% respondentów robiło to 2-10 razy, a 4,4% wskazało na więcej niż 10 razy.

Wykres 22. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdraepki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=229

W następnej kolejności respondenci zostali poproszeni o odpowiedź na pytanie, czy kiedykolwiek powodem przystępowania przez nich do gier hazardowych była potrzeba poprawy sytuacji ekonomicznej. 17 respondentów, którzy podejmowali się gier hazardowych udzieliło twierdzącej odpowiedzi (30,4%), z kolei 4 osoby miały problem z udzieleniem jednoznacznej odpowiedzi na to pytanie (7,1%). Pozostali ankietowani zaprzeczyli, jakoby był to powód przystępowania przez nich do gier hazardowych (35 osób, tj. 62,5%).

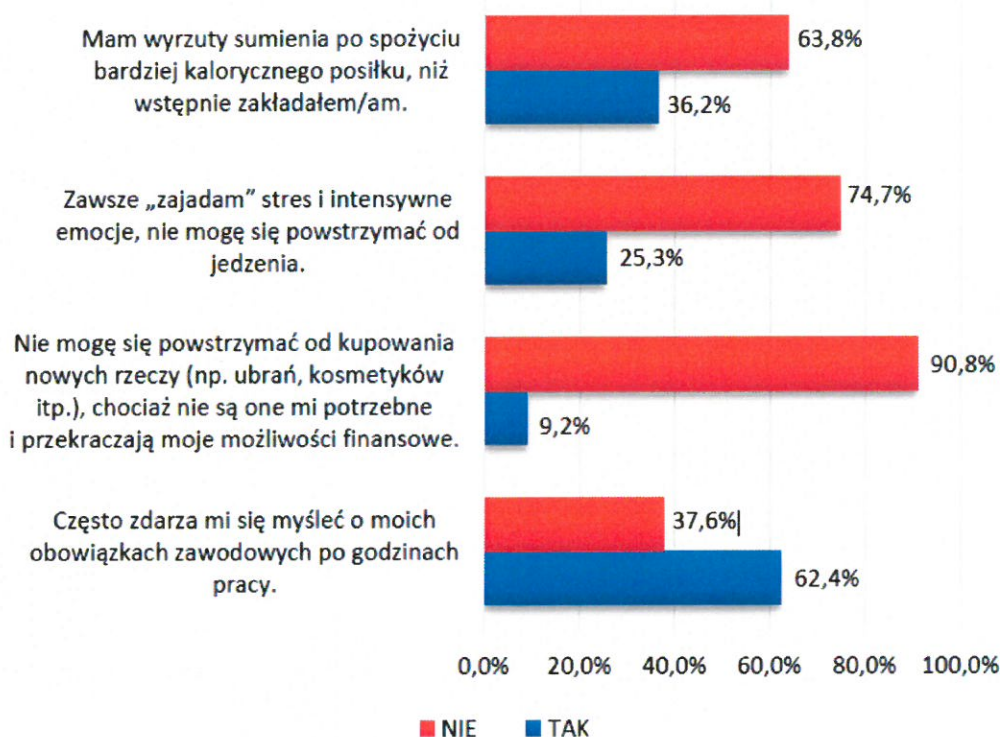
Tabela 12. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegrana były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=56

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak	30,4%	17
nie	62,5%	35
trudno powiedzieć	7,1%	4

W kolejnym pytaniu badani mieli ustosunkować się do kilku stwierdzeń. Z odpowiedzi udzielonych w ankiecie wynika, że:

- 62,4% badanych w wolnym czasie często **myśli o pracy**,
- 25,3% osób zawsze „**zajada**” stres i intensywne emocje,
- 36,2% badanych **ma wyrzuty sumienia**, gdy zdarzy im się zjeść bardziej kaloryczny posiłek niż wstępnie zakładali,
- 9,2% respondentów nie może powstrzymać się od **kupowania nowych rzeczy**, nawet jeżeli ich nie potrzebują i nie posiadają na nie wystarczających środków finansowych.

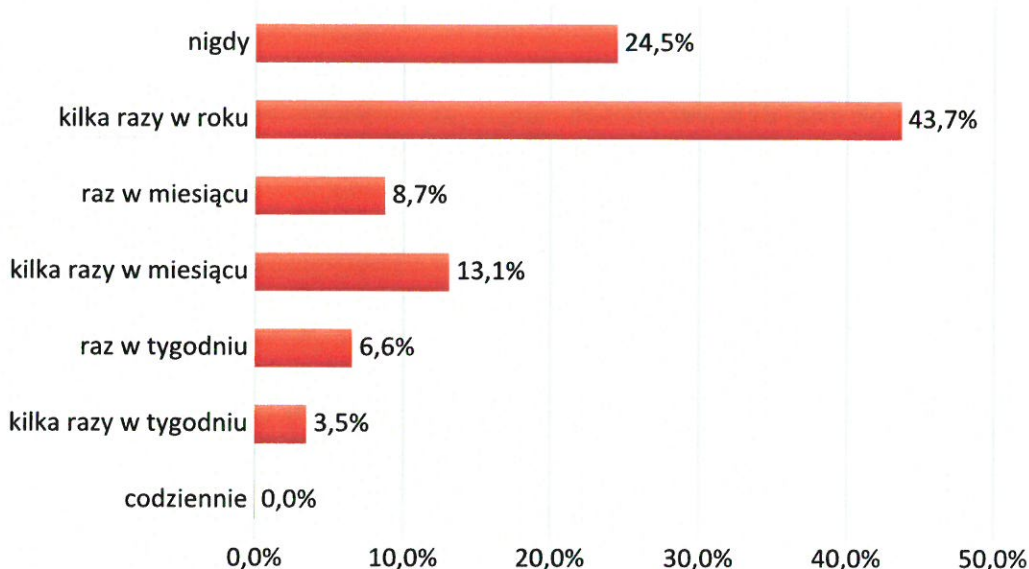
Wykres 23. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=229

Problem alkoholowy

Jeden z analizowanych obszarów dotyczył spożywania alkoholu przez mieszkańców gminy Koronowo. Pierwsze z pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety dotyczących tego obszaru tematycznego, odnosiło się do częstotliwości spożywania alkoholu przez dorosłych mieszkańców Gminy. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że ogółem po alkohol sięga 75,6% respondentów, wśród których najwięcej, bo 43,7% spożywa go kilka razy w roku, 8,7% badanych – raz w miesiącu, 13,1% stwierdziło, iż pije alkohol kilka razy w miesiącu, natomiast 6,6% respondentów przyznało, iż taka sytuacja ma miejsce raz w tygodniu. Częste spożywanie alkoholu, tj. kilka razy w tygodniu zadeklarowało 3,5% uczestników badania, z kolei żaden z respondentów nie wskazał na sięganie po niego codziennie.

Wykres 24. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=229

Kolejne pytanie skierowane do respondentów miało na celu oszacowanie jak często dorośli mieszkańcy gminy Koronowo tracili kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu, w ciągu 12 miesięcy poprzedzających badanie. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, taka sytuacja miała miejsce w przypadku 19 ankietowanych (11,0%), z czego 12 osobom zdarzyło się to jednokrotnie (6,9%), 4 badanym – 2-5 razy (2,3%), 2 respondentom – 6-10 razy (1,2%), z kolei w przypadku 1 osoby doszło do tego powyżej 10 razy (0,6%).

Tabela 13. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=173

Odpowiedź	%	Liczba odp.
1 raz	6,9%	12
2-5 razy	2,3%	4
6-10 razy	1,2%	2
powyżej 10 razy	0,6%	1
ani razu	89,0%	154

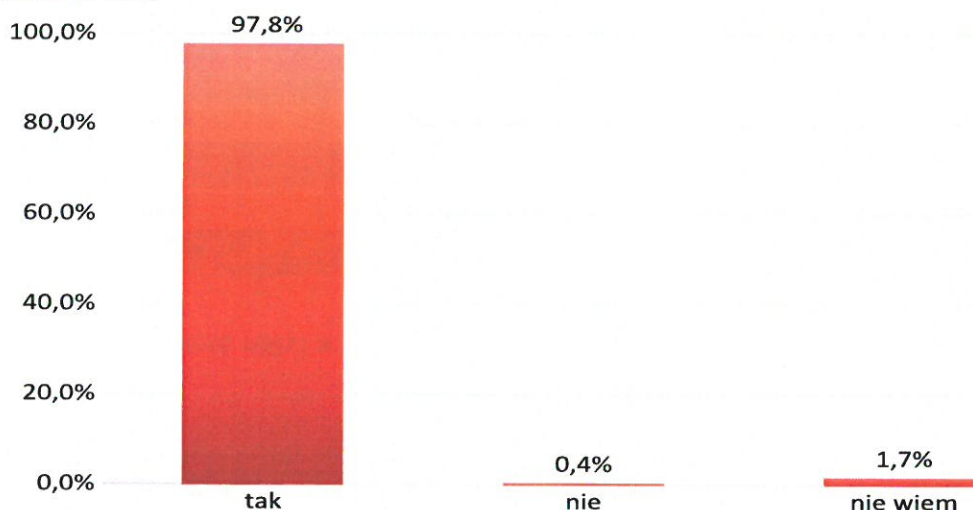
Ankietowani dzielili także odpowiedzi na pytanie czy w ciągu ostatnich 30 dni przed badaniem, zdarzyło im się kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu. Większość respondentów zadeklarowała, że nigdy nie doszło do takiej sytuacji (142 osoby, tj. 82,1%), z kolei 30 badanych odpowiadających na to pytanie, nie posiada uprawnień do prowadzenia samochodu czy innego pojazdu mechanicznego (17,3%). W przypadku 1 badanego zdarza się to sporadycznie (0,6%).

Tabela 14. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=173

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zdarzyła mi się taka sytuacja	82,1%	142
raz mi się to zdarzyło	0,0%	0
zdarzało mi się to sporadycznie	0,6%	1
zdarzało mi się to często	0,0%	0
nie posiadam prawa jazdy	17,3%	30

W jednym z pytań poprosiliśmy ankietowanych o wyrażenie swojej opinii na temat szkodliwości spożywania alkoholu przez kobiety w ciąży. Zebrany materiał badawczy wykazał, że wśród nielicznych mieszkańców Gminy występuje brak świadomości w tym zakresie – odpowiedź „nie wiem” zaznaczyło 1,7% badanych, z kolei negatywnego wpływu alkoholu na rozwój dziecka nie dostrzega 0,4% ankietowanych.

Wykres 25. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=229

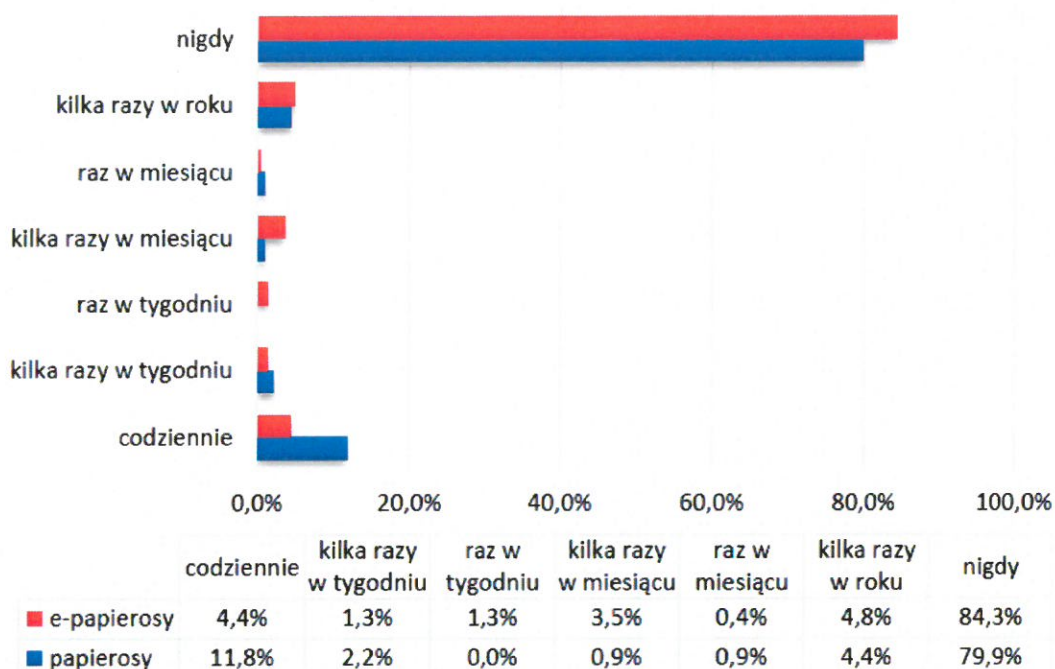

Problem nikotynowy

W badaniu przeprowadzonym wśród dorosłych mieszkańców gminy Koronowo podjęto się także określenia skali i częstotliwości sięgania przez nich po wyroby nikotynowe. 19,3% respondentów przyznaje, że sięga po tradycyjne wyroby tytoniowe, wśród których 4,4% pali je kilka razy w roku, po 0,9% sięga po nie raz w miesiącu i kilka razy w miesiącu, natomiast 2,2% wskazało na odpowiedź: „kilka razy w tygodniu”. Codzienne/regularne palenie papierosów zadeklarowało 11,8% badanych.

W kwestii częstotliwości palenia przez mieszkańców Gminy papierosów elektronicznych uzyskano wyniki wskazujące, iż e-papierosy są mniej popularne niż tradycyjne wyroby tytoniowe, gdyż sięga po nie 15,7% respondentów. Z deklaracji 4,8% badanych wynika, iż palą je kilka razy w roku, 0,4% ankietowanych – raz w miesiącu, 3,5% odpowiedzi padło na „kilka razy w miesiącu”, po 1,3% – „raz w tygodniu” oraz „kilka razy w tygodniu”, natomiast 4,4% przyznaje, że pali e-papierosy codziennie.

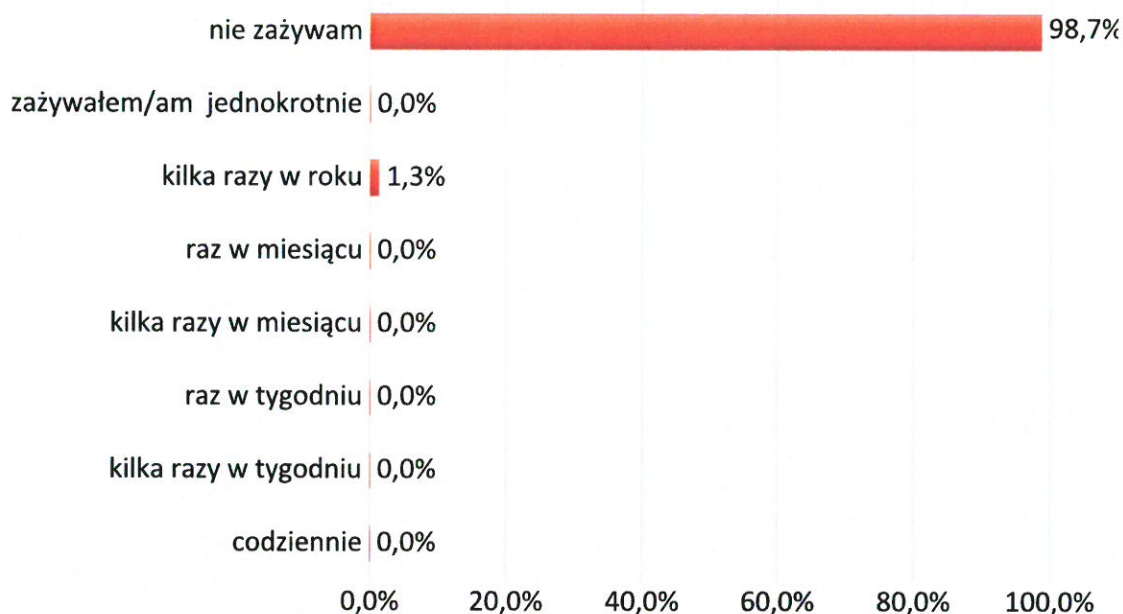
Wykres 26. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=229

Problem narkotykowy

Kolejny z analizowanych obszarów dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez dorosłych mieszkańców Gminy. W celu określenia skali występowania tego problemu respondentów zapytano o to, jak często zdarza im się sięgnąć po tego typu substancje. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, substancje psychoaktywne zażywało 1,3% badanych mieszkańców, którzy zadeklarowali sięganie po nie kilka razy w roku.

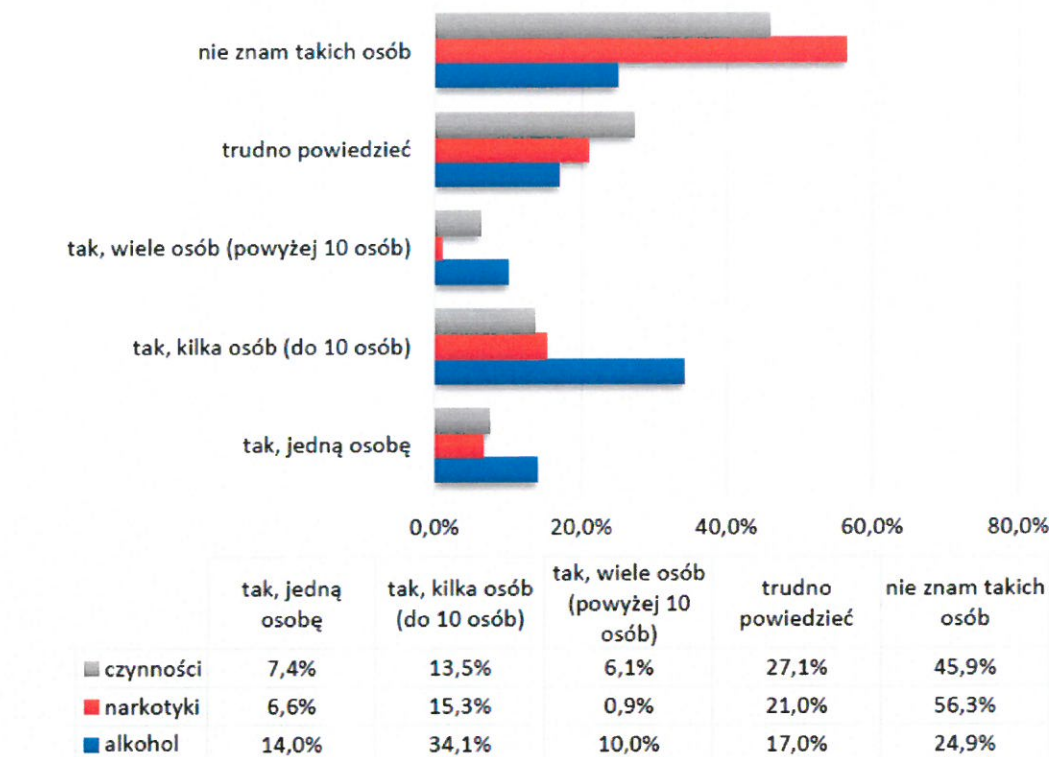
Wykres 27. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=229

Kolejne pytanie skierowane do dorosłych mieszkańców dotyczyło znajomości osób w swoim otoczeniu, które zmagają się z problemem nadużywania alkoholu, narkotyków lub w sposób nadmierny podejmują się niektórych czynności. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- 58,1% respondentów zna osoby nadużywające alkoholu, w tym 14,0% zna jedną osobę, 34,1% – kilka takich osób, a 10,0% – wiele osób;
- znajomość osób sięgających w sposób nadmierny po narkotyki potwierdziło 22,8% ankietowanych, w tym 6,6% zna jedną osobę, 15,3% – kilka osób, a 0,9% – wiele takich osób;
- osoby nadmiernie podejmujące się niektórych czynności zna 27,0% mieszkańców, w tym 7,4% zna jedną osobę, 13,5% – kilka osób, a 6,1% – wiele.

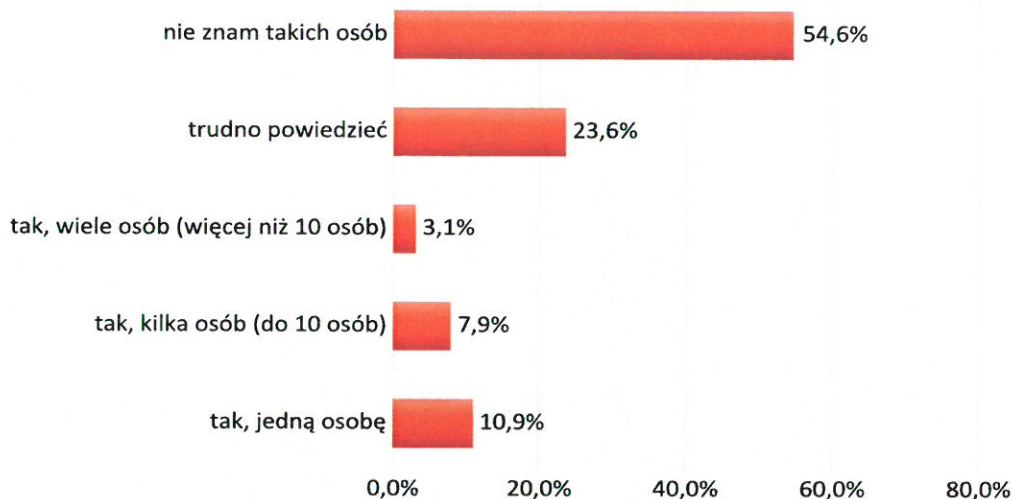
Wykres 28. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny uczestniczy w grach hazardowych lub korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=229

Problem przemocy

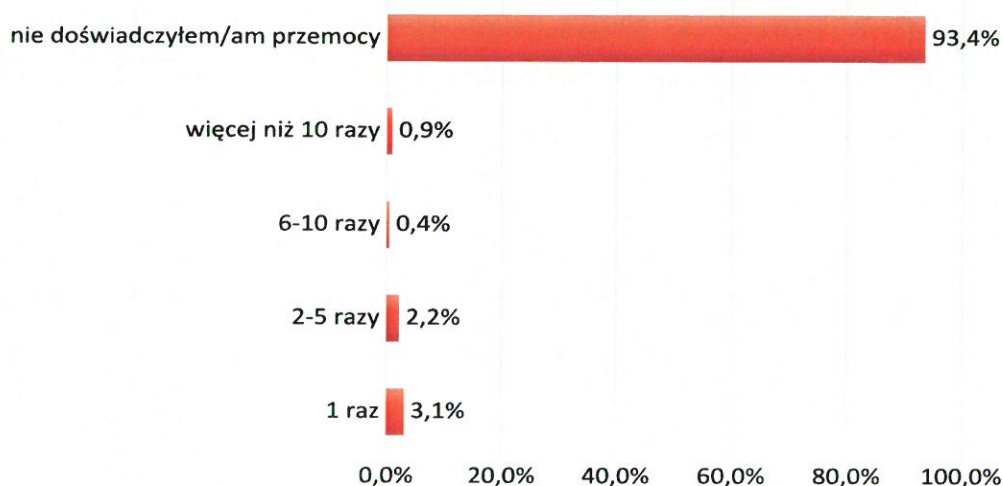
Dalsza część analizy stanowi próbę oszacowania skali problemu przemocy wśród dorosłych mieszkańców Gminy. Kolejny wykres przedstawia odpowiedzi ankietowanych na pytanie o znajomość osób w swoim najbliższym otoczeniu, które doświadczają problemu przemocy domowej. 10,9% badanych odpowiedziało, że zna jedną taką osobę, 7,9% respondentów – kilka osób (do 10), z kolei 3,1% ankietowanych zadeklarowało znajomość wielu takich osób, tj. więcej niż 10. Połowa ankietowanych stwierdziła, że nie zna żadnej osoby, która doświadcza przemocy (54,6%), natomiast blisko co czwarty uczestnik badania nie potrafił jednoznacznie odpowiedzieć na to pytanie (23,6%).

Wykres 29. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej?
N=229

Skala problemu przemocy na terenie Gminy została zweryfikowana również dzięki odpowiedziom respondentów na pytanie o to, czy zdarzyło im się doświadczyć tego problemu w ciągu ostatniego roku. Z zebranych danych wynika, że w omawianym okresie, przemocy doznało 6,6% mieszkańców, wśród których 3,1% doświadczyło jej jednokrotnie, 2,2% miało z nią do czynienia 2-5 razy, 0,4% badanych przyznało, że doświadczyło przemocy 6-10 razy, z kolei 0,9% udzieliło odpowiedzi „więcej niż 10 razy”.

Wykres 30. Jak często, w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie zdarzało się Panu/i doświadczyć przemocy? N=229

Mieszkańcy, którzy przyznali, że doznali przemocy, zostali następnie poproszeni o określenie jej rodzaju. Z deklaracji ankietowanych wynika, że najczęściej doznawaną formą przemocy była przemoc psychiczna (9 osób, tj. 64,3%). Na zaniedbanie wskazało 4 badanych (28,6%), 3 osoby doświadczyły przemocy fizycznej (21,4%), 2 respondentów – przemocy ekonomicznej (14,3%), natomiast 1 ankietowany został dotknięty przemocą seksualną (7,1%). 4 uczestników badania nie potrafiło określić rodzaju przemocy jakiej doznali, ze względu na brak wiedzy (28,6%). 1 badany nie udzielił odpowiedzi na to pytanie.

Tabela 15. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=14

Odpowiedź	%	Liczba odp.
przemoc psychiczna	64,3%	9
zaniedbanie	28,6%	4
nie wiem	28,6%	4
przemoc fizyczna	21,4%	3
przemoc ekonomiczna	14,3%	2
przemoc seksualna	7,1%	1

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W dalszej części ankiety respondenci zostali poproszeni o wskazanie osób, które stosowały wobec nich przemoc. Co trzeci badany wskazał męża/żonę (4 osoby, tj. 30,8%). Po 3 ankietowanych doświadczyło przemocy ze strony innych członków rodziny, partnera/partnerki oraz innych osób, wśród, których wymieniono *byłego partnera* (po 23,1%), 2 osoby zaznaczyły rodziców (15,4%), a 2 osoby pominęły to pytanie.

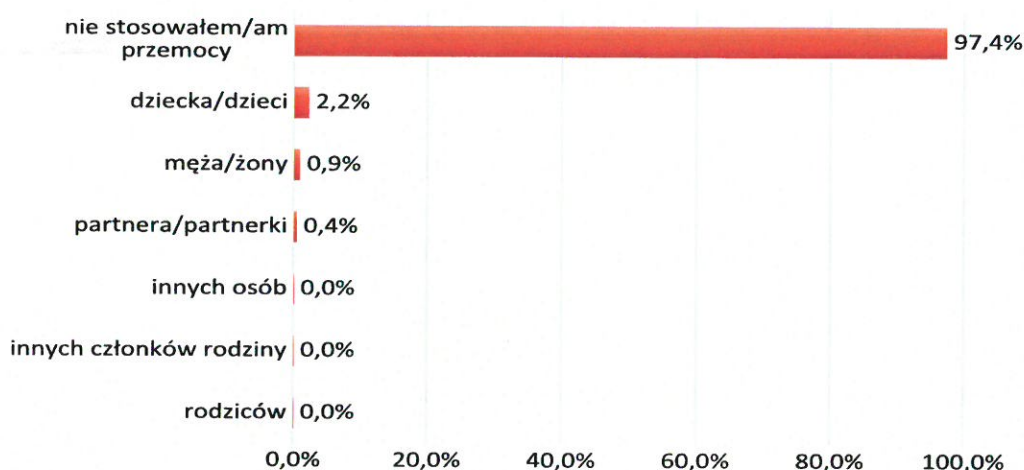
Tabela 16. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=13

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mąż/żona	30,8%	4
inni członkowie rodziny	23,1%	3
partner/partnerka	23,1%	3
inne osoby	23,1%	3
rodzice	15,4%	2

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

W kolejnym pytaniu mieszkańcy zostali poproszeni o określenie czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie doszło do sytuacji, w której oni sami zastosowali przemoc domową. Zdecydowana większość ankietowanych zaprzeczyła, jakoby doszło do takiej sytuacji (97,4%), 2,2% respondentów przyznało, że zdarzyło im się stosować przemoc wobec dziecka/dzieci, 0,9% ankietowanych wskazało na męża/żonę, a 0,4% badanych na partnera/partnerkę.

Wykres 31. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=229

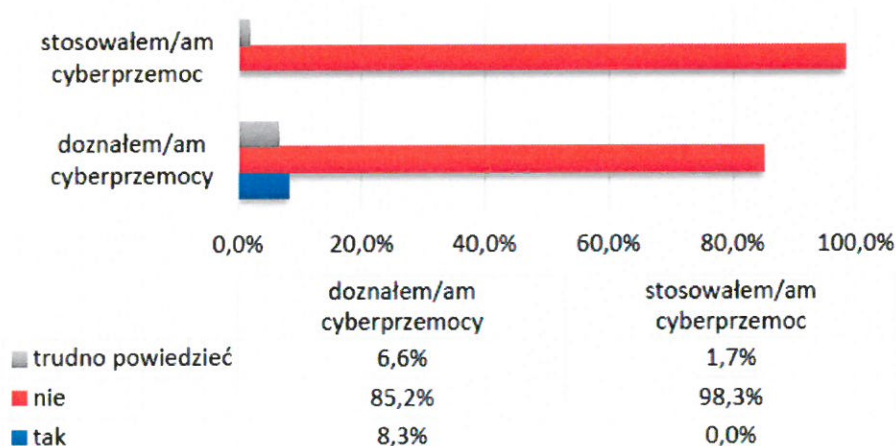
Kolejną analizowaną kwestią była opinia dorosłych mieszkańców Gminy, na temat stosowania kar fizycznych w stosunku do dzieci. W odniesieniu do prezentowanych danych warto zwrócić uwagę, że wśród części respondentów występuje brak jednoznacznej opinii w tym zakresie (17,0%), z kolei 0,4% uważa, że może być stosowana za każdym razem, gdy rodzic uzna to za skuteczne. Negatywnie tego typu zachowanie ocenia 56,8% mieszkańców, wskazując, że kary fizyczne w stosunku do dzieci nigdy nie powinny być stosowane, natomiast w opinii co czwartego badanego, zdarzają się sytuacje kiedy można tego typu zachowanie uzasadnić 25,8%.

Wykres 32. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) może być metodą wychowawczą która: N=229

Kolejne pytanie odnosiło się do problemu cyberprzemocy i miało na celu zweryfikowanie, czy dorosłym mieszkańcom gminy Koronowo zdarzyło się w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie doświadczyć lub stosować cyberprzemoc. Z deklaracji badanych wynika, że problemu tego doznało 8,3% mieszkańców, a 6,6% miało trudności z udzieleniem jednoznacznej opinii na to pytanie. Do stosowania cyberprzemocy nie przyznał się żaden ankietowany, z kolei nie potrafiło udzielić jednoznacznej odpowiedzi 1,7% badanych.

Wykres 33. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=229

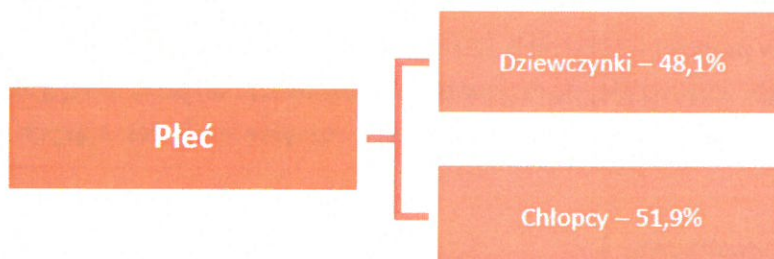
ANALIZA WYNIKÓW BADANIA PRZEPROWADZONEGO WŚRÓD UCZNIÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH Z TERENU GMINY KORONOWO

W niniejszym rozdziale przedstawiony został problem sięgania po substancje psychoaktywne, takie jak alkohol, narkotyki, papierosy oraz e-papierosy, a także problem przemocy z perspektywy dzieci i młodzieży. Pytania zawarte w kwestionariuszu ankiety miały również na celu oszacowanie występujących wśród uczniów problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi, a także poznanie opinii młodych mieszkańców na temat ich zdrowia psychicznego oraz zaburzeń odżywiania.

Struktura badanej próby

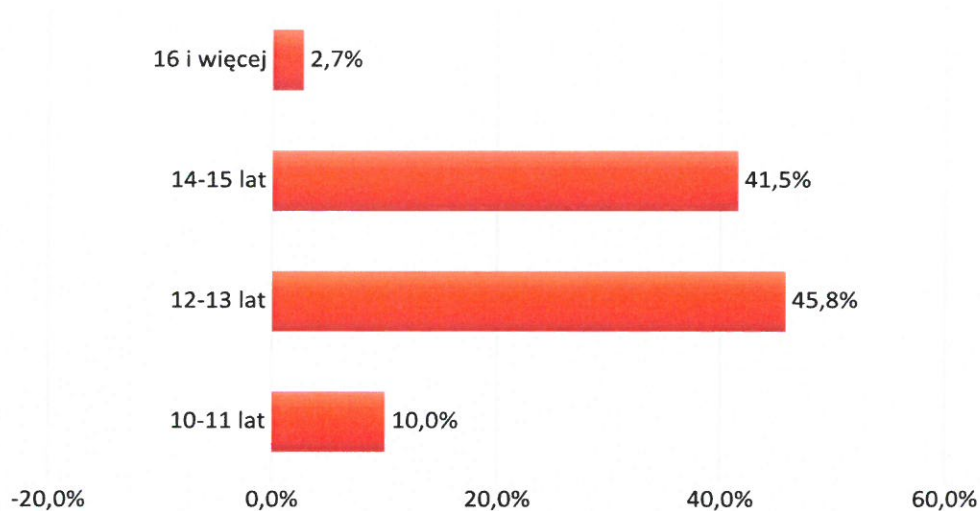
Uczniowie z gminy Koronowo wypełnili 518 kwestionariuszy ankiet. Poniższy rysunek przedstawia strukturę badanej próby ze względu na płeć. Można zauważyć, że pod względem liczby wypełnionych ankiet, w badaniu niewielką przewagę mieli chłopcy – stanowili oni 51,9% ogółu (269 osób), zaś dziewczynki wypełniły 48,1% kwestionariuszy (249 osób).

Rysunek 4. Płeć uczniów biorących udział w badaniu: N=518

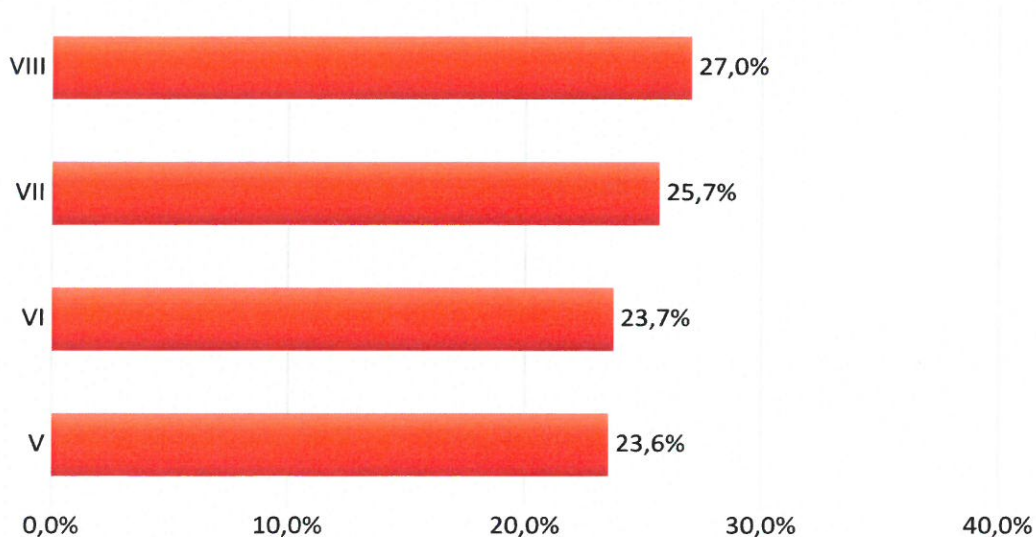
Wśród uczniów biorących udział w badaniu, znacznie blisko połowę kwestionariuszy ankiet wypełnili respondenci mający 12-13 lat (45,8%) oraz 14-15 lat (41,5%). Co dziesiąty badany mieścił się w przedziale wiekowym 10-11 lat (10,0%), a ankietowani, którzy mieli wówczas 16 i więcej lat stanowili 2,7% respondentów.

Wykres 34. Wiek uczniów biorących udział w badaniu: N=518

Poniższy wykres prezentuje strukturę badanej próby w podziale na przynależność do danej klasy, która jest rozłożona równomiernie. Najwięcej uczniów biorących udział w badaniu uczęszczało do VIII klasy szkoły podstawowej (27,0%). Nieco mniej stanowili uczniowie z klasy VII (25,7%), 23,7% ankietowanych to uczniowie klasy VI, a 23,6% – klasy V.

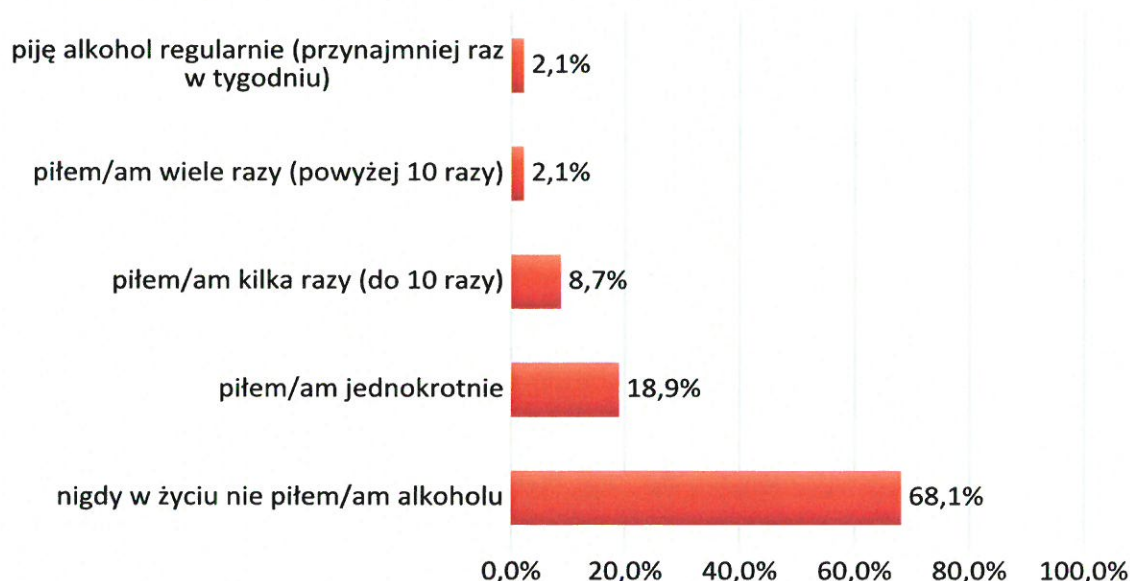
Wykres 35. Klasa: N=518

Problem alkoholowy

Jeden z analizowanych obszarów dotyczył spożywania alkoholu przez uczniów z gminy Koronowo. Pierwsze z pytań zawartych w kwestionariuszu ankiety dotyczących tego obszaru tematycznego odnosiło się do częstotliwości spożywania go przez młodych mieszkańców Gminy. Zebrany materiał badawczy wskazuje, że kontakt z alkoholem miało łącznie 31,8% respondentów, wśród których 18,9% spożyło go jednokrotnie, 8,7% zadeklarowało, iż miało to miejsce kilka razy (do 10), natomiast po 2,1% respondentów przyznało, że miało styczność z alkoholem wiele razy (powyżej 10) oraz spożywa go regularnie (przynajmniej raz w tygodniu).

Wykres 36. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=518

Kolejne pytanie zadane uczniom miało na celu oszacowanie częstotliwości spożywania przez nich alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających niniejsze badanie ankietowe.

Jak wynika z udzielonych przez młodych mieszkańców Gminy odpowiedzi, średnio co czwarty uczeń będący po inicjacji alkoholowej miał kontakt z alkoholem w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających badanie (38 osób, tj. 23,1%), z czego 15,8% sięgnęło po niego 1-2 razy (26 osób), 1,2% zrobiło to 3-4 razy (2 osoby), 1 osoba – 5-7 razy (0,6%), z kolei więcej niż 7 razy po alkohol sięgnęło 5,5% badanych uczniów (9 osób).

Tabela 17. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=165

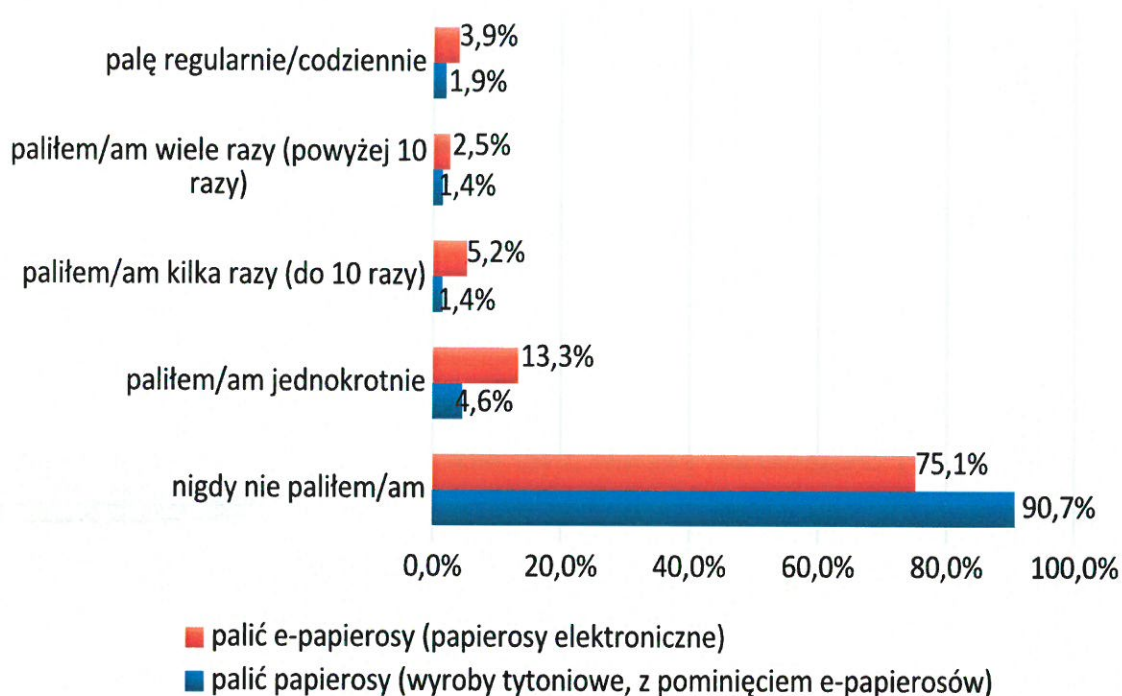
Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie piłem/am alkoholu w ciągu ostatnich 30 dni	77,0%	127
1 – 2 razy	15,8%	26
3 – 4 razy	1,2%	2
5 – 7 razy	0,6%	1
więcej niż 7 razy	5,5%	9

Problem nikotynowy

W badaniu przeprowadzonym wśród uczniów z gminy Koronowo podjęto się także określenia skali i częstotliwości sięgania przez nich po wyroby nikotynowe. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że kontakt z tradycyjnymi wyrobami tytoniowymi miał odsetek 9,3% ankietowanych, wśród których 4,6% paliło je jednokrotnie, po 1,4% badanych sięgnęło po nie kilka razy (do 10 razy) oraz wiele razy (powyżej 10 razy). Badanie wykazało również, że 1,9% ankietowanych pali papierosy tradycyjne regularnie/codziennie.

Papierosy elektroniczne są wśród uczniów z terenu gminy Koronowo bardziej popularne, niż papierosy tradycyjne – sięgnęło po nie ogółem 24,9% ankietowanych, w tym najwięcej, bo 13,3% zadeklarowało, że taka sytuacja wystąpiła jednokrotnie. 5,2% respondentów sięgnęło po elektroniczne wyroby nikotynowe kilka razy (do 10), 2,5% odpowiedzi padło na wiele razy (powyżej 10), natomiast na regularne/codziennie palenie e-papierosów wskazało 3,9% respondentów.

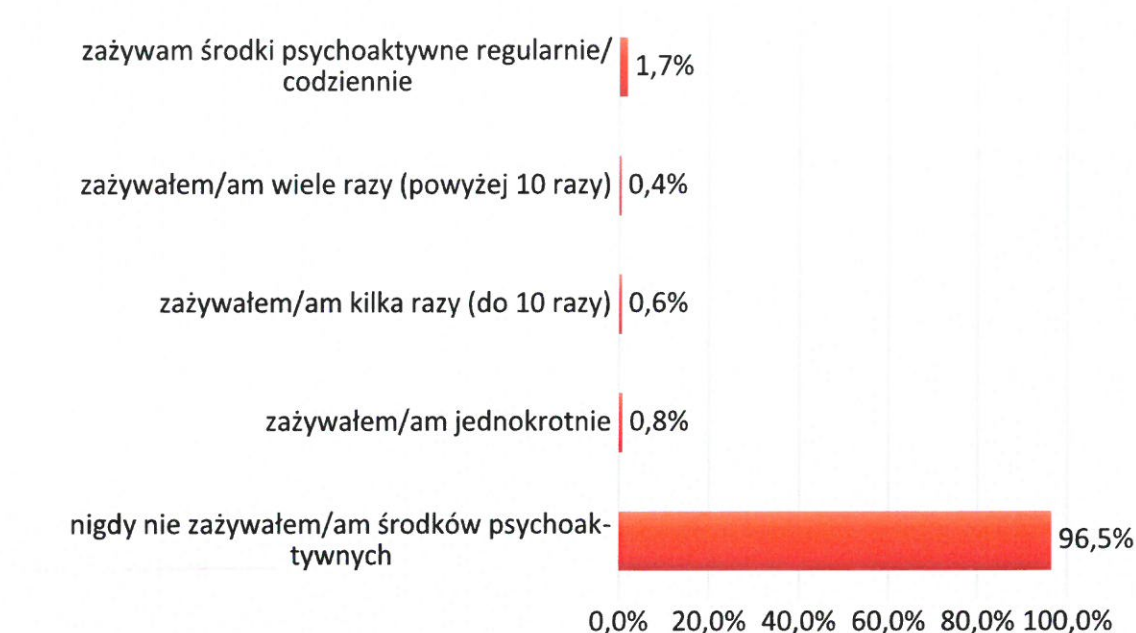
Wykres 37. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=518

Problem narkotykowy

Kolejny z analizowanych obszarów dotyczył powszechności zażywania narkotyków, dopalaczy oraz innych środków psychoaktywnych przez uczniów zamieszkujących Gminę. W celu określenia skali występowania tego problemu zapytano respondentów o to, ile razy w życiu zdarzyło im się sięgnąć po tego typu substancje. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, styczność z tego rodzaju używkami zadeklarowało łącznie 3,5% ankietowanych, w tym 0,6% respondentów sięgnęło po nie kilka razy, 0,4% – wiele razy, 0,8% uczniów zażyło środki psychoaktywne jednokrotnie, z kolei regularnie/codziennie podejmuje się tego 1,7% badanych.

Wykres 38. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=518

Kolejne pytanie zadane uczniom miało na celu oszacowanie częstotliwości sięgania po substancje psychoaktywne inne niż alkohol, w ciągu ostatnich 30 dni poprzedzających niniejsze badanie. Jak wynika z udzielonych przez respondentów odpowiedzi, większość uczniów będących po inicjacji narkotykowej, miała kontakt z tego rodzaju substancjami w okresie ostatniego miesiąca poprzedzającego badanie (14 osób, tj. 77,8%), z czego po 11,1% ankietowanych sięgnęło po nie 1-2 razy oraz 5-7 razy (po 2 osoby), z kolei na więcej niż 7 razy wskazała połowa badanych uczniów (10 osób, tj. 55,6%).

Tabela 18. Jak często zażywałeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni? N=18

Odpowiedź	%	Liczba odp.
nie zażywałem/am narkotyków/dopalaczy/leków w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni	22,2%	4
1 – 2 razy	11,1%	2
3 – 4 razy	0,0%	0
5 – 7 razy	11,1%	2
więcej niż 7 razy	55,6%	10

Najpopularniejszymi substancjami przyjmowanymi przez uczniów z terenu gminy Koronowo były mefedron oraz marihuana – sięgnęło po nie kolejno 13 (72,2%) i 11 (61,1%) badanych. 10 odpowiedzi padło na amfetaminę (55,6%), z kolei połowa ankietowanych zadeklarowała zażywanie dopalaczy i leków w celu odurzenia (po 9 osób, tj. 50,0%). Na inne substancje wskazało 6 respondentów, wymieniając wśród nich m.in.: *kokainę i flakę* (33,3%).

Tabela 19. Jakie były to substancje? N=18

Odpowiedź	%	Liczba odp.
mefedron	72,2%	13
marihuana	61,1%	11
amfetamina	55,6%	10
dopalacze	50,0%	9
leki w celu odurzenia	50,0%	9
inne	33,3%	6

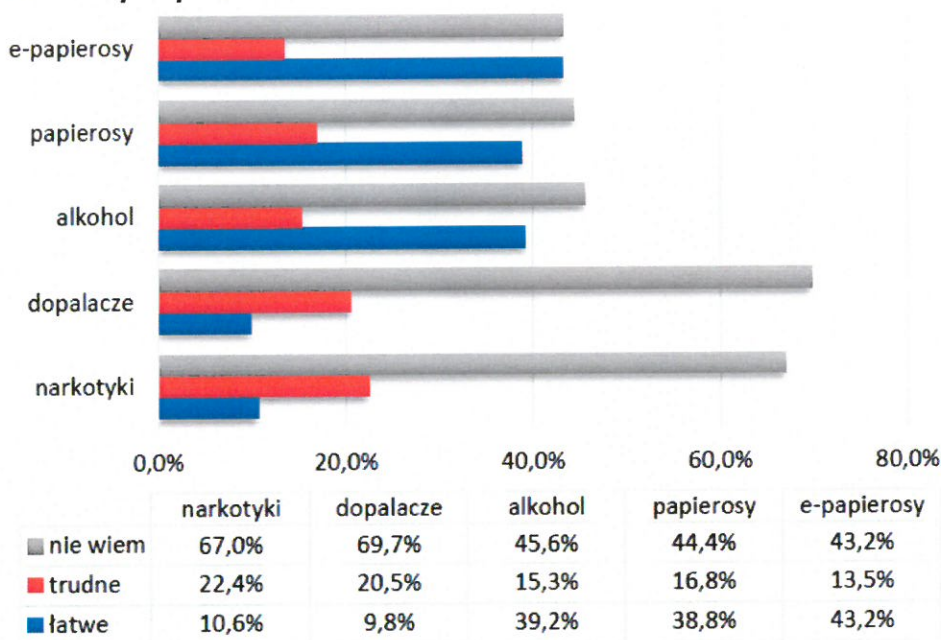
*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W następnej części badania uczniowie zostali poproszeni o ocenę dostępności narkotyków, dopalaczy, alkoholu, papierosów i e-papierosów w swojej miejscowości. Zebrany materiał badawczy wykazał, że:

- narkotyki są łatwe do zdobycia według 10,6% ankietowanych, a trudne zdaniem 22,4%,
- dopalacze są łatwe do zdobycia według 9,8% uczniów, a trudne w opinii 20,5%,
- alkohol jest łatwy do zdobycia zdaniem 39,2% badanych, a trudny według 15,3%,
- łatwość zdobycia papierosów tradycyjnych zadeklarowało 38,8% respondentów, a zdaniem 16,8% jest to trudne,
- e-papierosy są łatwe do zdobycia w opinii 43,2% młodych mieszkańców, a trudne według 13,5%.

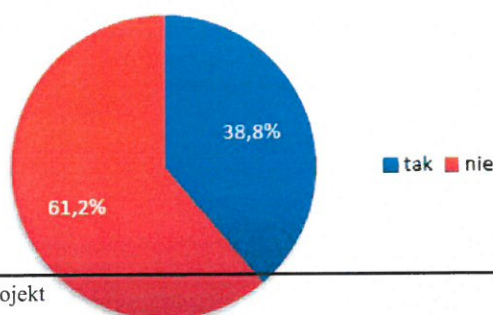
Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, wyroby nikotynowe oraz alkohol charakteryzują się w Gminie znaczną dostępnością dla osób niepełnoletnich.

Wykres 39. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=518

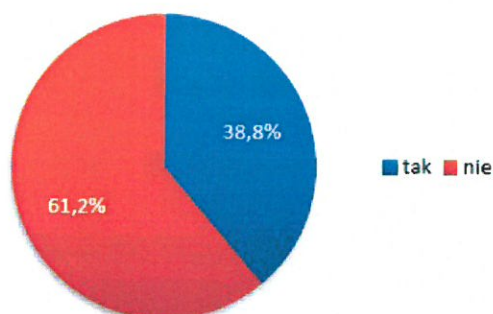

Problem przemocy

W kolejnej części raportu z badania ankietowego oszacowana została skala problemu przemocy wśród uczniów zamieszkujących gminę Koronowo. Analizie poddane zostały kwestie związane zarówno z przemocą domową, jak i rówieśniczą oraz przemocą w Internecie, czyli cyberprzemocą. Odpowiedzi respondentów na pierwsze pytanie wskazują, że 38,8% młodych mieszkańców Gminy doświadczyło przemocy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie.

Wykres 40. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy?
N=518

Podczas badania diagnozującego problem przemocy określono również, jakie osoby stosowały przemoc wobec uczniów dotkniętych tym problemem. Z deklaracji młodych respondentów wynika, że najczęściej doświadczali oni przemocy ze strony uczniów ze swojej szkoły (109 osób, tj. 58,0%). Anketowani przyznali również, że przemoc wobec nich stosowało rodzeństwo (58 osób, tj. 30,9%) oraz koledzy/koleżanki spoza szkoły (40 osób, tj. 21,3%). 16 odpowiedzi padło na rodziców (8,5%), z kolei 24 respondentów doznało przemocy ze strony innych osób, wśród których wymieniono m.in.: *kolegów, nauczycieli, przyjaciółkę, babcię* (12,8%). 13 osób pominęło to pytanie.

Tabela 20. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=188

Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniowie z mojej szkoły	58,0%	109
rodzeństwo	30,9%	58
koledzy/koleżanki spoza szkoły	21,3%	40
inne osoby	12,8%	24
rodzice	8,5%	16

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W celu zidentyfikowania charakteru doświadczanej przez uczniów przemocy, zostali oni poproszeni o wskazanie jej formy. Najpowszechniejsza wśród nich jest przemoc psychiczna, na którą wskazały 104 osoby (57,8%) oraz fizyczna (89 osób, tj. 49,4%). Niemniej wśród innych form przemocy, jakich doświadczali respondenci znalazła się również przemoc seksualna i zaniedbanie, których doznało kolejno 31 osób (17,2%) i 13 badanych (7,2%). 21 badanych nie odpowiedziało na to pytanie.

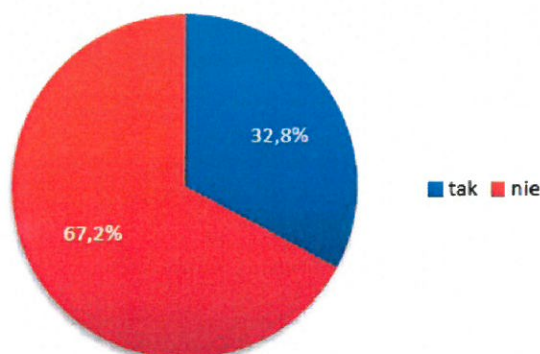
Tabela 21. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=180

Odpowiedź	%	Liczba odp.
ktoś mnie przezywał, groził mi, upokarzał, straszył, wyśmiewał itp.	57,8%	104
ktoś mnie bił, kopał, szarpał, dusił, popychał, spoliczkował itp.	49,4%	89
ktoś mnie dotykał w miejsca, w które sobie tego nie życzyłem/am, ktoś mówił o moim ciele w sposób, który mnie zawstydział itp.	17,2%	31
nie miałem/am zapewnionej opieki, kiedy byłem/am chory/a, wsparcia i pomocy od rodziców/opiekunów, kiedy miałem/am problemy, dostawałem/am zbyt mało jedzenia, dlatego przez dłuższy czas byłem/am głodny/a itp.	7,2%	13

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W następnej kolejności uczniowie zostali zapytani również o to, czy im samym zdarzyło się w ciągu ostatnich 12 miesięcy zastosować przemoc wobec innych osób. Do takiego zachowania przyznał się średnio co trzeci uczeń, tj. 32,8%, czyli mniej niż w przypadku doświadczania przemocy, a różnica wyniosła 6,0 pp.

Wykres 41. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=518

Badani uczniowie w dalszej kolejności zostali poproszeni o określenie rodzaju przemocy, jaką zastosowali. Z odpowiedzi respondentów wynika, że przemocy fizycznej dopuściło się 90 osób (58,4%), do stosowania przemocy psychicznej przyznało się 82 badanych (53,2%), z kolei do przemocy seksualnej – 13 ankietowanych (8,4%). 16 osób nie odpowiedziało na to pytanie.

Tabela 22. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=154

Odpowiedź	%	Liczba odp.
biłem/am kogoś, kopąłem/am, szarpałem/am dusiłem/am, popychałem/am, spoliczkowałem/am itp.	58,4%	90
przezywałem/am kogoś, groziłem/am komuś, upokarzałem/am kogoś, straszyłem/am, wyśmiewałem/am itp.	53,2%	82
dotykałem/am kogoś w miejsca, w które ta osoba tego sobie nie życzyła, mówiłem/am o czymś ciele w sposób, który go zawstydył itp.	8,4%	13

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

Następnie analizie poddane zostały odpowiedzi uczniów na pytanie o to, wobec kogo zdarzyło im się stosować przemoc. Ponad połowa ankietowanych przyznała się do przemocy skierowanej wobec uczniów ze swojej szkoły – wskazały na to 94 osoby, tj. 57,3%. Odpowiedzi 76 respondentów padły na rodzeństwo (46,3%), z kolei 49 badanych wybrało odpowiedź „kolegów/koleżanek spoza szkoły” (29,9%). 23 ankietowanych zadeklarowało zastosowanie przemocy wobec innych osób, w tym m.in.: *rodziców, osób z Internetu, nauczycieli, taty, osób, które biły albo wyzywały młodszego brata* (14,0%). 6 osób nie odpowiedziało na to pytanie.

Tabela 23. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=164

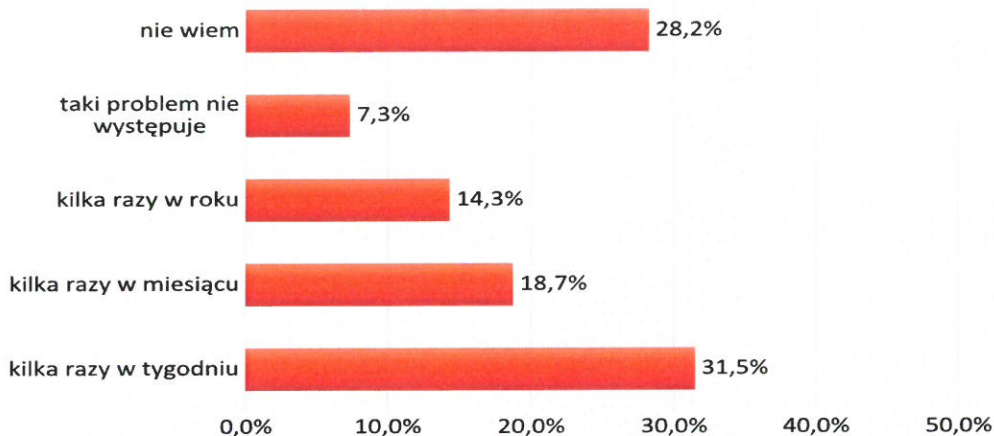
Odpowiedź	%	Liczba odp.
uczniów z mojej szkoły	57,3%	94
rodzeństwa	46,3%	76
kolegów/koleżanek spoza szkoły	29,9%	49
innych osób	14,0%	23

*Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%

W kolejnym pytaniu poproszono uczniów o określenie, czy w ich szkole dochodzi do sytuacji przemocowych między uczniami oraz o określenie częstotliwości występowania tego problemu. Znaczny odsetek respondentów nie potrafił jednoznacznie odnieść się do badanej kwestii, ze względu na brak wiedzy (28,2%), a zdaniem zaledwie 7,3% osób takie zjawisko nie występuje w szkole, do której uczęszczają. Obecność przemocy w swojej szkole potwierdziła natomiast znacznie ponad połowa respondentów (64,5%), w tym 14,3% spośród nich stwierdziło, że ma to miejsce kilka razy w roku, w opinii 18,7% dzieje się to kilka razy w miesiącu, a zdaniem 31,5% ankietowanych do takich sytuacji dochodzi kilka razy w tygodniu.

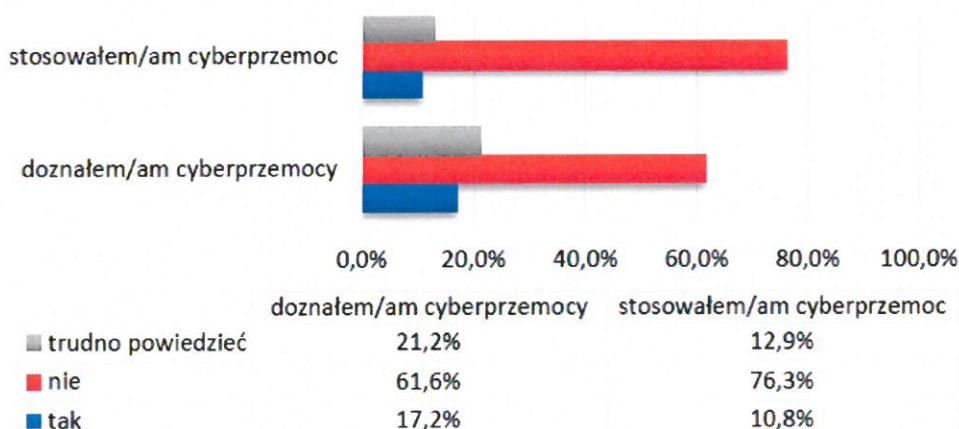
Wykres 42. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami?

N=518

Ostatnie pytanie w zakresie problemu przemocy dotyczyło skali doznawania oraz stosowania cyberprzemocy w stosunku do innych użytkowników Internetu. Jak wynika z odpowiedzi udzielonych przez młodych respondentów, tego problemu doświadczył odsetek 17,2% z nich, natomiast przemoc w Internecie zastosowało 10,8% ankietowanych. Znaczna część badanych miała również problem z określeniem, czy kiedykolwiek miała styczność z tym zjawiskiem, gdyż odpowiedź „trudno powiedzieć” wybrało 12,9% osób w przypadku stosowania cyberprzemocy i 21,2% w zakresie jej doświadczenia.

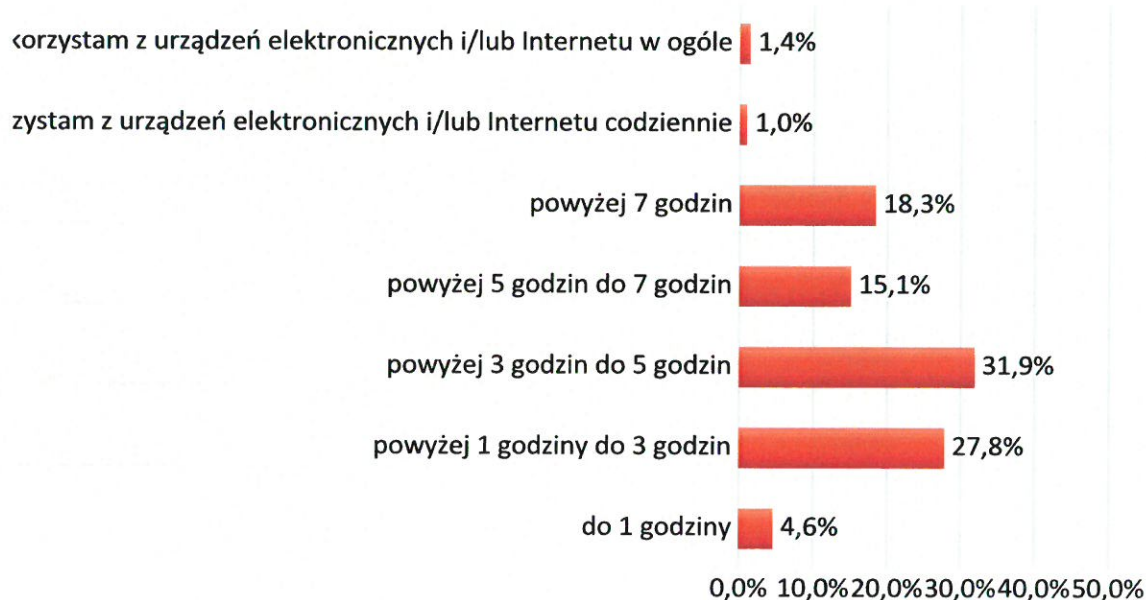
Wykres 43. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/ poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/filmów)? N=518

Korzystanie z urządzeń elektronicznych

Kolejny obszar tematyczny badania miał na celu zweryfikowanie ile czasu w ciągu dnia uczniowie przeznaczają na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu. Jak wynika z odpowiedzi młodych mieszkańców Gminy, stosunkowo znaczna część z nich poświęca na to duże ilości czasu, gdyż 15,1% odpowiedzi padło na przedział od 5 do 7 godzin dziennie, z kolei 18,3% na powyżej 7 godzin. Zaledwie 4,6% uczniów zadeklarowało, iż korzysta z nich tylko do 1 godziny, 27,8% respondentów przyznało, że spędza w ten sposób czas od 1 do 3 godzin w ciągu dnia, z kolei 31,9% osób przeznacza na tego rodzaju aktywność 3-5 godzin. 1,0% uczniów biorących udział w badaniu stwierdziło, że nie korzysta z tego typu urządzeń i/lub Internetu codziennie, a 1,4% nie robi tego w ogóle.

Wykres 44. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=518

W ostatnim pytaniu bloku tematycznego dotyczącego korzystania z urządzeń elektronicznych, uczniowie zostali zapytani o to, czy zdarzyło im się kłamać w celu ukrycia prawdziwej ilości czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych, np. przed rodzicami. Takie zachowanie potwierdziło łącznie 228 badanych (44,7%), w tym 32 uczniów stwierdziło, że zdarza im się to bardzo często (6,3%), 16 ankietowanym – często (3,1%), 143 osobom – czasami (28,0%), natomiast 37 badanych skłamało w tej sprawie jednokrotnie (7,3%).

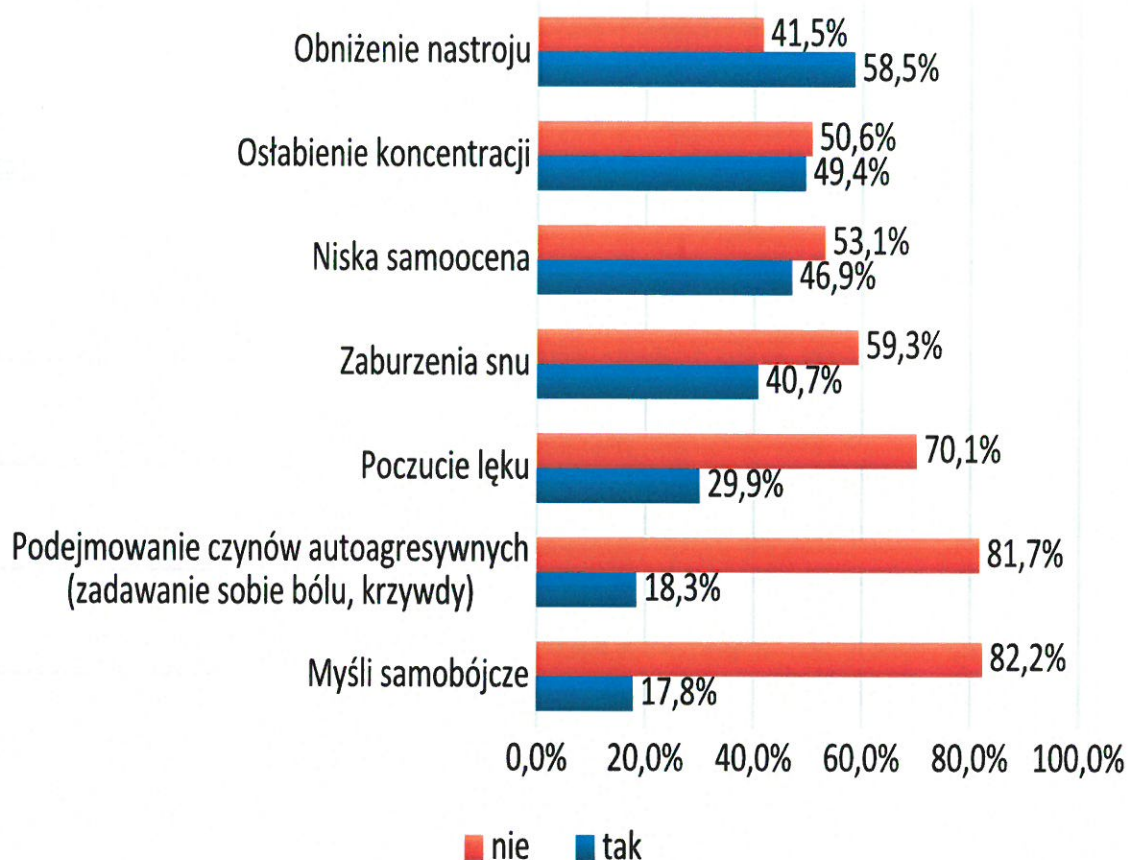
Tabela 24. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych np. przed rodzicami? N=511

Odpowiedź	%	Liczba odp.
tak, bardzo często	6,3%	32
tak, często	3,1%	16
tak, czasami	28,0%	143
tak, jednokrotnie	7,3%	37
nie	55,3%	282

Zdrowie psychiczne

W przedostatniej części badania przeprowadzonego wśród młodych mieszkańców gminy Koronowo, zostali oni poproszeni o subiektywną ocenę swojego stanu zdrowia psychicznego. Pytanie skierowane do uczniów miało na celu identyfikację problemów zdrowia psychicznego i negatywnych stanów, jakich doświadczyli w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie, które utrzymywały się u nich przynajmniej przez 2 tygodnie. Jak wynika z udzielonych odpowiedzi, ponad połowa ankietowanych zmagła się w tym okresie z obniżeniem nastroju (58,5%), nieznacznie mniejszy odsetek doznał osłabienia koncentracji (49,4%), zmagał się z niską samooceną (46,9%) oraz zaburzeniami snu (40,7%). Blisko co trzeci badany zmagał się z poczuciem lęku (29,9%). Niepokojący jest fakt, że wśród znaczącej części dzieci i młodzieży z terenu Gminy występowały również myśli samobójcze (17,8%) oraz czyny autoagresywne (18,3%).

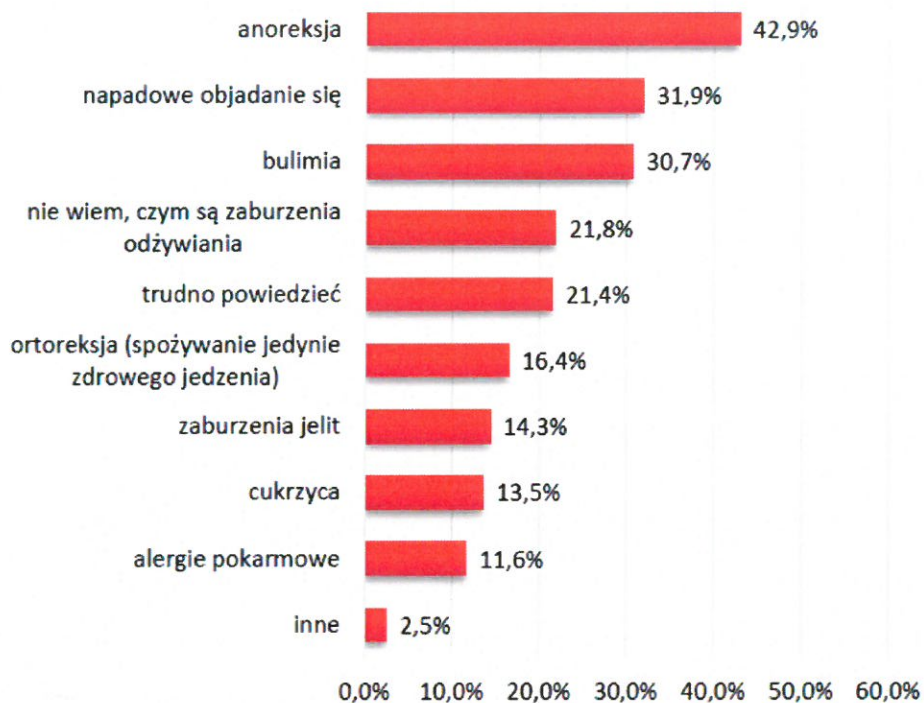
Wykres 45. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=518

Zaburzenia odżywiania

Ostatnia część badania przeprowadzonego wśród uczniów z gminy Koronowo dotyczyła zaburzeń odżywiania, z którymi zmagają się coraz więcej młodych osób. Uczniowie mieli wskazać, które spośród wskazanych w kafeterii odpowiedzi ich zdaniem są zaburzeniami odżywiania. Blisko połowa ankietowanych wskazała na anoreksję (42,9%), a co trzeci badany na napadowe objadanie się (31,9%) oraz bulimię (30,7%). W opinii 16,4% respondentów można do nich zaliczyć ortoreksję, a 21,4% miało problem w zakresie udzielenia jednoznacznej odpowiedzi. Należy zaznaczyć, iż część ankietowanych błędnie wskazała na zaburzenia jelit (14,3%), cukrzycę (13,5%) oraz alergie pokarmowe (11,6%). 21,8% respondentów nie posiada wiedzy w tym zakresie.

Wykres 46. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=518

**Pytanie wielokrotnego wyboru, odpowiedzi nie sumują się do 100%*

SYTUACJA SPOŁECZNA GMINY KORONOWO

Na podstawie danych empirycznych przekazanych przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie, danych Głównego Urzędu Statystycznego oraz Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, do każdego z obszarów wymienionych we wprowadzeniu do Strategii przeprowadzono analizy diagnostyczne (diagnoza sytuacji społecznej), w skład których wchodzi charakterystyka i skala problemu oraz podejmowane działania interwencyjne.

Wspieranie rodziny i system pieczy zastępczej

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

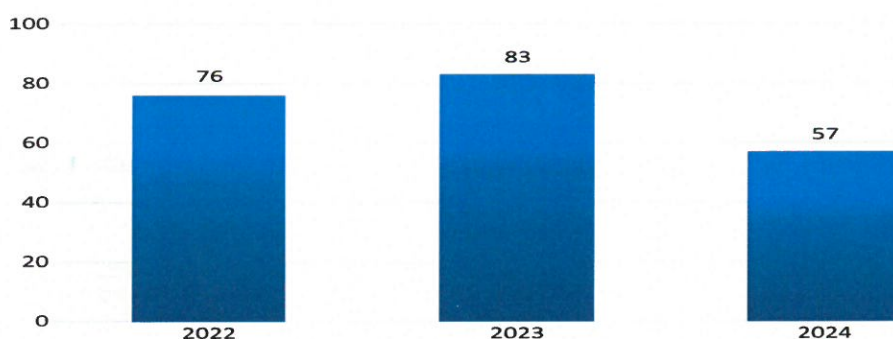
Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych to zespół planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do ich wypełniania. Prowadzony jest on za jej zgodą i aktywnym udziałem, z uwzględnieniem zasobów własnych oraz źródeł wsparcia zewnętrznego. Wsparcie rodziny polega w szczególności na:

1. wzmocnieniu roli i funkcji rodziny,
2. rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
3. podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
4. pomocy w integracji rodziny,
5. przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
6. dążeniu do reintegracji rodziny,
7. pracy z rodziną,
8. pomocy w opiece i wychowaniu dziecka (w tym pomocy finansowej).

Główną jednostką organizacyjną zajmującą się szeroko rozumianym wspieraniem rodziny w gminie Koronowo jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który służy pomocą rodzinom z Gminy znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej, prowadzi działania zmierzające do zaspokojenia niezbędnych ich potrzeb i umożliwiające życie w warunkach odpowiadających godności człowieka. W dalszej części dokumentu przedstawione zostały dane dotyczące liczby rodzin korzystających z pomocy i wsparcia instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny oraz podejmowane przez te instytucje działania.

Szczególne działania MGOPS skierowane są na rodziny, w których występują różnego rodzaju problemy społeczne, w tym bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin, którym udzielona została pomoc z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ulegała wahaniom, a najniższą wartość osiągnęła w 2024 roku, kiedy wsparcia udzielono 57 rodzinom, wśród których znajdowało się 27 rodzin wielodzietnych oraz 26 rodzin niepełnych.

Wykres 47. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2022-2024

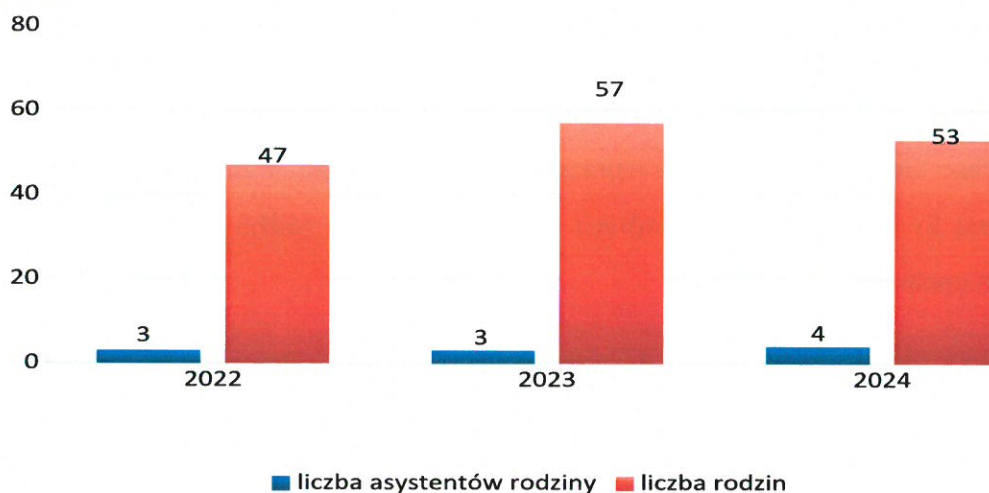

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie realizuje zadania wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 49), która kładzie nacisk na pracę z rodziną celem niedopuszczenia do odebrania dziecka. W związku z tym wprowadzona została **rola asystenta rodziny**, którego zadaniem jest poprawa całościowego funkcjonowania rodziny oraz udzielanie jej pomocy w wielu obszarach: socjalnym, psychologicznym, wychowawczym, czy też ekonomicznym.

W 2024 roku w MGOPS w Koronowie zatrudnionych było 4 asystentów rodziny, którzy w ramach realizacji ustawowego zadania prowadził pracę z 53 rodzinami przeżywającymi trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Na przestrzeni lat 2022-2024 zauważalne były wahania w zakresie liczby rodzin korzystających z tej formy pomocy – w 2024 roku nastąpił wzrost na poziomie 12,8% względem 2022 roku i spadek o 7,0% w porównaniu do 2023 roku. W omawianym okresie liczba zatrudnionych asystentów rodziny uległa wzrostowi w 2024 roku o 1 osobę w stosunku do lat poprzednich.

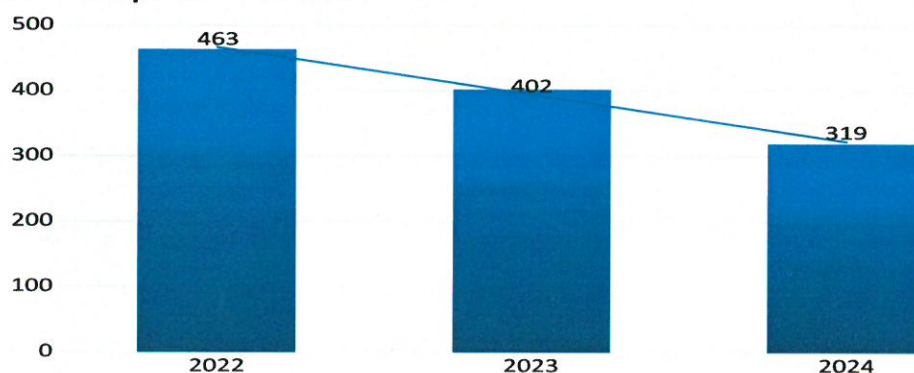
Wykres 48. Asystenci rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2024

Na kolejnym wykresie zaprezentowana została średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami na przestrzeni lat 2022-2024. Można zauważyć, że ze świadczeń tych w 2024 roku korzystało 319 rodzin, czyli o 31,1% mniej niż w roku 2022. W omawianym okresie dostrzegalny był zatem systematyczny spadek liczby rodzin korzystających z tego typu świadczeń.

Wykres 49. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2022, 2023 i 2024

Dodatkowym świadczeniem wspierającym rodzinę jest „świadczenie wychowawcze 500+”, które zostało wprowadzone 1 kwietnia 2016 roku, ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Od stycznia 2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych przyjmował nowe sprawy, natomiast od czerwca 2022 roku przejął całkowitą obsługę zadania, dotychczas

realizowanego przez ośrodki pomocy społecznej. Świadczenie 500+ przysługuje rodzicom bądź opiekunom dziecka do dnia ukończenia przez nie 18 roku życia w wysokości 500 zł miesięcznie (od 1 stycznia 2024 roku wysokość świadczenia uległa podwyższeniu do 800 zł miesięcznie na dziecko). Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowywaniem dziecka, w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życiowych. W 2024 roku wypłacono świadczenia 4 rodzinom, w którym wychowywało się łącznie 10 dzieci, na kwotę 19 000,00 zł, tylko w ramach koordynacji świadczeń na podstawie informacji lub decyzji Wojewody.

Wykres 50. Liczba rodzin oraz dzieci w rodzinach, którym przyznano świadczenie wychowawcze oraz ich kwota na przestrzeni lat 2022-2024 [w złotych]

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba dzieci	4 174	10	10
liczba rodzin	2 611	4	4
kwota świadczeń	10 725 463,25	20 680,25	19 000,00

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie za rok 2022, 2023 i 2024

W przypadku, gdy jeden z rodziców uchyła się od płacenia alimentów na rzecz osób uprawnionych, obowiązek ten jest realizowany z funduszu alimentacyjnego. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin i osób korzystających z tej formy wsparcia ulegała systematycznemu spadkowi. W 2024 roku świadczenia przyznano 72 rodzinom, co oznacza spadek względem 2022 roku o 10,0%, z kolei względem liczby osób objętych pomocą, wartość spadkowa wyniosła 16,2%. W przypadku kwoty wypłaconych świadczeń zachodzi podobna tendencja.

Wykres 51. Liczba osób i rodzin, którym przyznano świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego oraz poniesiona na ten cel kwota na przestrzeni lat 2022-2024 [w złotych]

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób	130	121	109
liczba rodzin	80	78	72
kwota świadczeń	629 335	611 304	581 466

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za rok 2024

W 2024 roku MGOPS w Koronowie poniósł wydatki związane z odpłatnością za pobyt 99 dzieci w pieczy zastępczej na łączną kwotę 1 098 458,98 zł. W instytucjonalnej pieczy zastępczej, tj. placówkach opiekuńczo-wychowawczych w Karolewie i Trzemiętowie

przebywało wówczas 30 dzieci z terenu gminy Koronowo, a w rodzinach zastępczych – 69 dzieci, w tym:

- 4 dzieci w zawodowych rodzinach zastępczych,
- 17 dzieci w niezawodowych rodzinach zastępczych,
- 35 dzieci w rodzinach zastępczych spokrewnionych,
- 13 dzieci w rodzinnym domu dziecka.

W tym samym roku pieczę zastępczą opuściło 8 osób, w tym 2 dzieci powróciło do rodzin biologicznych, 5 wychowanków osiągnęło pełnoletność, natomiast 1 dziecko trafiło do rodziny adopcyjnej. Liczba dzieci przebywających w pieczy zastępczej ogółem ulegała regularnemu wzrostowi na przestrzeni analizowanych trzech lat – w 2024 roku względem roku 2022 wzrost na poziomie 22,2%. Zwiększenie liczby dzieci dostrzegalne było zarówno w pieczy instytucjonalnej, jak i rodzinnej, natomiast w przypadku osób ją opuszczających tendencja była odwrotna, co świadczy o niekorzystnej sytuacji społecznej w zakresie pieczy zastępczej, na terenie gminy Koronowo.

Tabela 25. Dane dotyczące pobytu dzieci z terenu Gminy w pieczy zastępczej oraz kwota odpłatności za ich pobyt za lata 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba dzieci będących w pieczy zastępczej			
- ogółem	81	88	99
liczba dzieci przebywających			
w instytucjonalnej pieczy zastępczej	23	29	30
liczba dzieci przebywających w rodzinnej			
pieczy zastępczej	58	59	69
liczba dzieci, które opuściły pieczę			
zastępczą	17	10	8
kwota odpłatności [w złotych]	829 159,04	887 288,58	1 098 458,98

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie za rok 2022, 2023 i 2024

Istotnym zasobem w zakresie wsparcia rodzin oraz dzieci i młodzieży, w szczególności tych pochodzących z rodzin zmagających się z różnego rodzaju problemami społecznymi na terenie gminy Koronowo jest placówka wsparcia dziennego, funkcjonująca na podstawie zapisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. PWD w Koronowie działa w formie **Świetlicy Socjoterapeutycznej**, prowadzonej przez

Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Ziemi Koronowskiej. Placówka wspiera rodziców w procesie wychowawczym, a także służy prawidłowemu rozwojowi psychospołecznemu dzieci i młodzieży. Na terenie Gminy Koronowo funkcjonowały również inne formy opieki nad dziećmi, takie jak świetlice szkolne i świetlice wiejskie.

Poza wymienionymi wyżej działaniami, Gmina Koronowo i funkcjonujące na jej terenie podmioty realizują wiele innych inicjatyw mających na celu wspieranie rodzin, do których zaliczyć można uczestniczenie w różnego rodzaju projektach i programach ogólnopolskich oraz lokalnych. Jedną z nich jest **Karta Dużej Rodziny**, stanowiąca system zniżek i dodatkowych uprawnień dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i w firmach prywatnych. Posiadacze KDR mają możliwość tańszego korzystania z oferty podmiotów m.in. z branży spożywczej, paliwowej, bankowej czy rekreacyjnej. KDR wspiera budżety rodzin wielodzietnych oraz ułatwia dostęp do dóbr i usług. Rodzice mogą korzystać z karty dożywotnio, dzieci – do 18 roku życia lub do ukończenia nauki (maksymalnie do osiągnięcia 25 roku życia). W 2024 roku na terenie gminy Koronowo złożono 177 wniosków o KDR, a wydano łącznie 254 Karty.

Dzieci i młodzież ze środowisk defaworyzowanych, zamieszkujący teren gminy Koronowo, są objęci różnego rodzaju działaniami w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych, m.in. są to zajęcia rozwijające uzdolnienia, zainteresowania uczniów realizowane przez lokalne szkoły, zapewnienie pomocy nauczyciela współorganizującego proces kształcenia oraz indywidualnych programów zajęć edukacyjno-terapeutycznych dla uczniów z orzeczeniami, organizacja zajęć wczesnego wspomagania rozwoju, zajęć logopedycznych, wsparcie pedagoga i psychologa, wsparcie w postaci stypendium szkolnego, jednorazowe stypendia za wyniki w nauce, organizacja dożywiania, dostosowywanie metod nauczania do potrzeb uczniów, organizowanie zajęć korekcyjno-kompensacyjnych, rewalidacyjnych i inne¹².

¹² Dane Miejsko-Gminnego Zespołu Edukacji w Koronowie dotyczące monitoringu i ewaluacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025

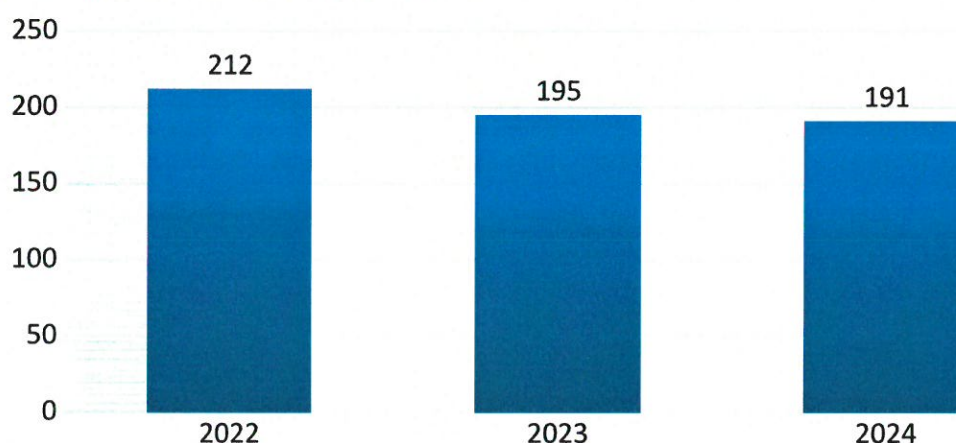
Wsparcie osób z niepełnosprawnością

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Dla potrzeb Strategii wykorzystano elementy definicji niepełnosprawności z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych i przyjęto, że *niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy*. Osoby z niepełnosprawnością dzieli się według różnych kryteriów: rodzaju niepełnosprawności, okresu życia, w którym ona wystąpiła oraz stopnia niepełnosprawności. Wartym podkreślenia jest fakt, że osoby z niepełnosprawnością tworzą bardzo niejednorodną grupę, w związku z czym działania na ich rzecz powinny być adresowane z uwzględnieniem specyfiki występujących schorzeń i dysfunkcji.

W 2024 roku ogólna liczba rodzin korzystających ze wsparcia z powodu niepełnosprawności kształtowała się na poziomie 191. Z prezentowanych danych wynika, że w latach 2022-2024 liczba rodzin, którym udzielono pomocy społecznej systematycznie malała – w 2024 roku w stosunku do roku 2022 nastąpił spadek o 9,9%.

Wykres 52. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia z powodu niepełnosprawności w latach 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Kolejny wykres przedstawia dane dotyczące przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych na przestrzeni lat 2022-2024. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub osobie powyżej 16 roku życia jeżeli legitymuje się znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, jeżeli niepełnosprawność ta powstała przed 21 rokiem życia. Zasiłek przysługuje również osobom, które ukończyły 75 lat, a nie otrzymują dodatku pielęgnacyjnego z ZUS lub KRUS. Na przetomie analizowanych lat liczba przyznawanych z tego tytułu świadczeń ulegała systematycznemu wzrostowi.

W 2024 roku osiągnęła wartość 7 474, co oznacza wzrost względem 2022 roku na poziomie 3,9%. Podobna tendencja zachodziła w przypadku kwoty przeznaczanej na ten cel.

Tabela 26. Liczba i kwota przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych na przestrzeni lat 2022-2024 [w złotych]

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba przyznanych świadczeń	7 190	7 399	7 474
kwota wypłaconych świadczeń	1 551 890,00	1 597 000,00	1 613 188,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Kolejna tabela zawiera dane dotyczące przyznawanego na przestrzeni lat 2022-2024 specjalnego zasiłku opiekuńczego. Zasiłek ten przysługuje w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniem: koniecznością stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz koniecznością stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. W omawianych latach liczba świadczeń w ramach tego zasiłku ulegała systematycznego spadkowi – w 2024 zasiłek opiekuńczy otrzymywały 62 osoby, co oznacza spadek o ponad połowę względem roku 2022 (59,7%). Jednocześnie na przestrzeni wskazanych lat kwota świadczeń również przyjmowała tendencje spadkowe – w 2024 roku wyniosła 38 130,00 zł.

Tabela 27. Liczba oraz kwota przyznanych specjalnych zasiłków opiekuńczych na przestrzeni lat 2022-2024 [w złotych]

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba przyznanych świadczeń	154	118	62
kwota wypłaconych świadczeń	94 688,00	72 726,00	38 130,00

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Pomoc osobom z niepełnosprawnościami świadczona przez MGOPS w Koronowie, nie ogranicza się wyłącznie do wsparcia finansowego. Istotną formą pomocy jest **praca socjalna**, która w Gminie realizowana jest m.in. poprzez dowóz żywności do miejsca zamieszkania osobom z niepełnosprawnościami i schorowanym, kierowanie do Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, celem ustalenia stopnia niepełnosprawności, pomoc w składaniu wniosków do Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych o dofinansowanie remontów, w ramach likwidowania barier architektonicznych, dowóz do specjalistów, umawianie wizyt lekarskich, załatwianie zaświadczeń lekarskich niezbędnych do udzielenia pomocy w formie usług opiekuńczych, poradnictwo rodzinne i psychologiczne, współpraca z lekarzami pierwszego kontaktu, położnymi i pielęgniarkami środowiskowymi, informowanie o możliwości uzyskania wsparcia z innych placówek, organizacji czy fundacji działających na rzecz osób niepełnosprawnych, motywowanie do dbania o zdrowie i przyjmowania leków zgodnie z zaleceniami lekarskimi itp.

Zadaniem gmin, które jest realizowane przez ośrodki pomocy społecznej jest również świadczenie **usług opiekuńczych** osobom chorym, samotnym oraz osobom z niepełnosprawnościami. Zakres usług obejmuje pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną i pielęgnacyjną oraz w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Do połowy 2024 roku, usługi opiekuńcze na terenie gminy Koronowo realizowane były przez Fundację Ekspert-Kujawy z siedzibą w Inowrocławiu, z kolei w II połowie 2024 roku przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie.

Jak przedstawia poniższa tabela, na przestrzeni lat 2022-2024 liczba osób korzystających z usług opiekuńczych uległa spadkowi – w 2022 roku były to 104 osoby, w 2023 roku – 95 osób, natomiast w 2024 roku – 83 osoby, w tym 55 kobiet i 28 mężczyzn. Na przestrzeni analizowanych lat, koszty na realizację usług opiekuńczych ulegały wahaniom, osiągając w 2024 roku wartość 595 434,74 zł.

Tabela 28. Liczba świadczeniobiorców usług opiekuńczych oraz koszty na ich realizację na przestrzeni lat 2022-2024 [w złotych]

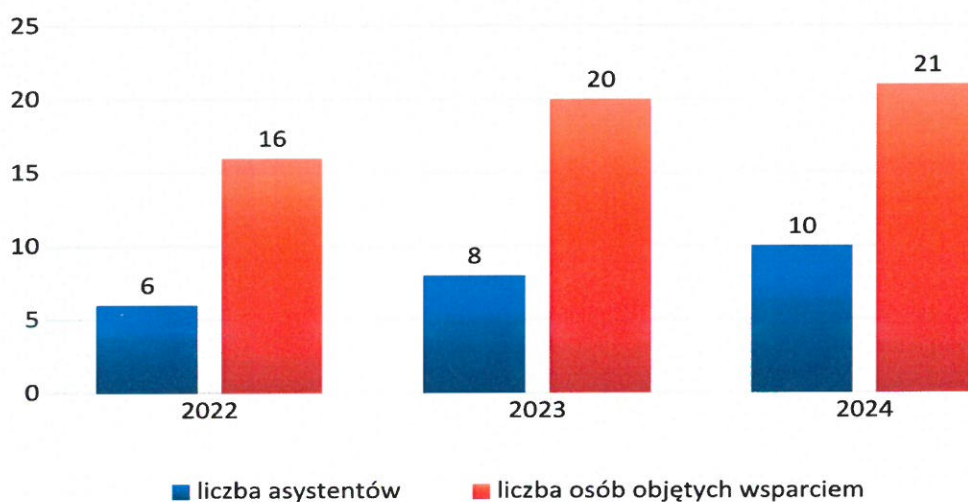
wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba świadczeniobiorców	104	95	83
kwota poniesionych kosztów	559 013,50	652 051,00	595 434,74

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie za rok 2022, 2023 i 2024

W ramach wsparcia społecznego oraz dążenia do poprawy funkcjonowania osoby z niepełnosprawnością w jej środowisku, Gmina Koronowo uczestniczyła w programie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej pn. **„Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością”**, finansowanym ze środków Funduszu Solidarnościowego. Dzięki asystencji osobistej, osoba z niepełnosprawnością ma możliwość prowadzenia bardziej niezależnego, samodzielnego i aktywnego życia.

W 2024 roku wsparciem 10 asystentów osobistych, objętych zostało 21 pełnoletnich mieszkańców gminy Koronowo, w tym w tym 10 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i z niepełnosprawnością sprzężoną oraz 11 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności lub z orzeczeniami traktowanymi na równi. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba asystentów osobistych osoby z niepełnosprawnością ulegała systematycznemu wzrostowi, tak samo jak liczba beneficjentów tej formy wsparcia. Świadczy to rosnącym o zapotrzebowaniu na usługi asystenckie na terenie Gminy.

Wykres 53. Liczba osób objętych wsparciem asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością w gminie Koronowo na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie za rok 2022, 2023 i 2024

Opiekunowie sprawujący bezpośrednią opiekę nad osobami z niepełnosprawnościami zamieszkujący gminę Koronowo mogli natomiast skorzystać z programu **„Opieka Wytchnieniowa”**, finansowanego z Funduszu Solidarnościowego. Program miał za zadanie odciążenie poprzez wsparcie w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki tej formie wsparcia osoby zaangażowane w sprawowanie opieki

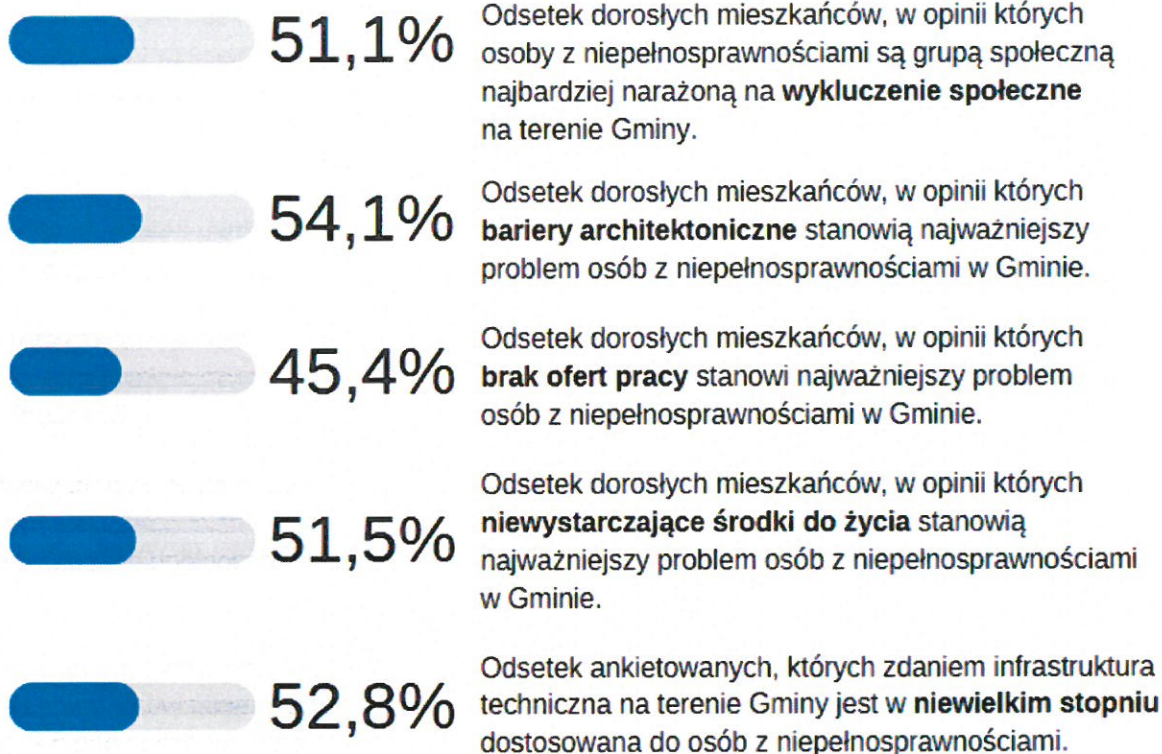
pozyskiwały czas, który mogły przeznaczyć na odpoczynek i regenerację oraz załatwienie niezbędnych spraw. W 2024 roku wsparciem objęto 4 członków rodzin sprawujących bezpośrednią opiekę nad dziećmi do ukończenia 16 roku życia, posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub osobami z niepełnosprawnościami posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którzy wymagali usług opieki wytchnieniowej.

W gminie Koronowo realizowane jest wsparcie w formie dziennej dla osób z zaburzeniami psychicznymi i z niepełnosprawnością intelektualną w **Klubie dla Dobra Wspólnego**, prowadzonym przez Koronowskie Stowarzyszenie Pomocy Społecznej, którego członkami są przede wszystkim pracownicy MGOPS w Koronowie. Głównym celem działalności podmiotu jest wzrost aktywności społecznej beneficjentów. W 2024 roku Klub realizował działania na rzecz 20 osób z niepełnosprawnościami, w ramach których organizował zajęcia grupowe, wyjazdy i imprezy okolicznościowe.

W zakresie opieki całodobowej dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, na terenie Gminy funkcjonuje **Dom Pomocy Społecznej w Koronowie** będący jednostką budżetową Powiatu Bydgoskiego, funkcjonującą na podstawie zezwolenia Wojewody Kujawsko-Pomorskiego. Placówka świadczy usługi bytowe, opiekuńcze i wspomagające w formie stałego pobytu i jest przeznaczona dla 96 osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=229

Zdrowie psychiczne

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Zdrowie psychiczne jest dynamicznym stanem wewnętrznej równowagi, która umożliwia osobom wykorzystywanie ich umiejętności w harmonii z uniwersalnymi wartościami społecznymi. Podstawowe umiejętności poznawcze i społeczne, zdolność rozpoznawania, wyrażania i modulowania własnych emocji, a także współczucia dla innych, elastyczność i zdolność radzenia sobie z niekorzystnymi zdarzeniami w życiu i pełnienia funkcji w rolach społecznych, a także harmonijny związek między ciałem, a umysłem to istotne składniki zdrowia psychicznego, które przyczyniają się w różnym stopniu do stanu równowagi wewnętrznej. Według tej definicji równowaga wewnętrzna jest uważana za „stan dynamiczny” głównie w celu odzwierciedlenia faktu, że różne okresy życia człowieka (dojrzewanie, rodzicielstwo, przejście na emeryturę) naruszają ową równowagę i mogą wymagać zmian¹³.

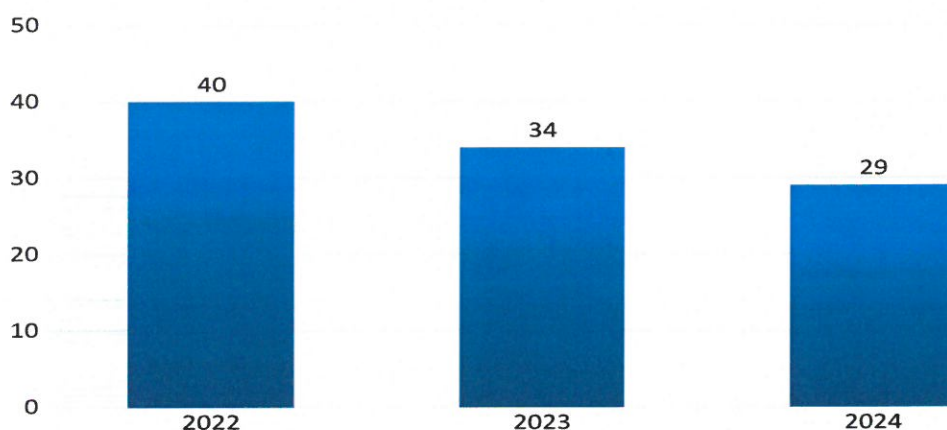
Dotarcie do wiarygodnych danych dotyczących zdrowia psychicznego zazwyczaj stwarza wiele problemów. Dzieje się tak ponieważ termin „zdrowie psychiczne” jest bardzo płynny i zawierają się w nim inne problemy społeczne.

Dla mieszkańców Gminy świadczone są specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Usługi te przeznaczone są dla osób dorosłych i dzieci, wykazujących zaburzenia wymienione w art. 3 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego: chorych psychicznie (wykazujących zaburzenia psychiatryczne), upośledzonych umysłowo, osób wykazujących inne zakłócenia czynności psychicznych, które zgodnie ze stanem wiedzy medycznej zaliczane są do zaburzeń psychicznych, a osoba ta wymaga takiej formy pomocy i opieki niezbędnej do życia w środowisku rodzinnym lub społecznym. W 2024 roku z tego rodzaju świadczeń skorzystało 29 osób, natomiast na przestrzeni lat 2022-2024 dostrzec można regularny spadek liczby beneficjentów tej formy pomocy, który w 2024 roku względem 2022 roku ukształtował się na poziomie 27,5%.

Na terenie gminy Koronowo, niniejsze usługi realizowane były w miejscu zamieszkania lub pobytu osoby potrzebującej. W 2024 roku świadczyła je firma Efekt Specjalistyczne Usługi Logopedyczno-Terapeutyczne Monika Czarnecka z siedzibą w Człuchowie.

¹³ www.psychiatriapolska.pl

Wykres 54. Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Uczniowie uczęszczający do szkół podstawowych na terenie gminy Koronowo, mogą skorzystać z poradnictwa świadczonego przez psychologów szkolnych. Ponadto, w zakresie pomocy pedagogicznej i psychologicznej dzieciom i młodzieży borykającym się z problemami w nauce i zachowaniu, wsparcia udziela Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koronowie z Filią w Bydgoszczy.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:

DOROŚLI MIESZKAŃCY

56,3%

Odsetek dorosłych mieszkańców, u których w czasie ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie utrzymywał się stan obniżonego nastroju, trwający przynajmniej przez 2 tygodnie.

51,5%

Odsetek badanych, u których w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się zaburzenia snu, trwające przynajmniej przez 2 tygodnie.

51,1%

Odsetek badanych, u których w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywał się stan osłabienia koncentracji, trwający przynajmniej przez 2 tygodnie.

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=229

UCZNIOWIE

58,5%

Odsetek uczniów, u których w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, przynajmniej przez 2 tygodnie utrzymywało się obniżenie nastroju.

49,4%

Odsetek uczniów, u których w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, przynajmniej przez 2 tygodnie utrzymywało się osłabienie koncentracji.

17,8%

Odsetek uczniów, u których w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, przynajmniej przez 2 tygodnie występowały myśli samobójcze.

18,3%

Odsetek uczniów, którzy w ciągu ostatnich 12 miesięcy poprzedzających badanie, podejmowali się czynów autoagresywnych.

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=518

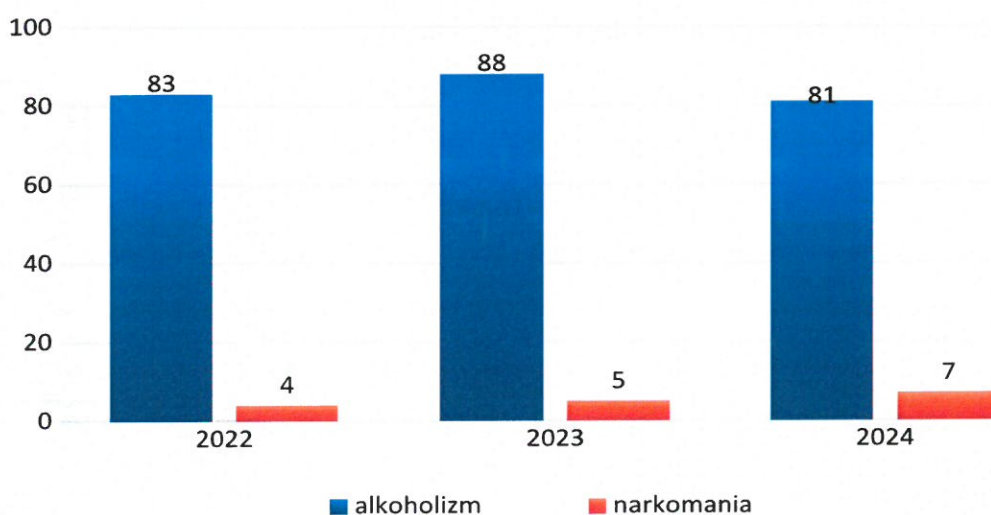
Profilaktyka i rozwiązywanie problemów uzależnień

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Alkoholizm jest problemem zdrowotnym i społecznym. Specjaliści z różnych profesji poszukują sposobu rozwiązywania tego problemu. Chcą poznać przyczyny powstawania alkoholizmu i działania, które mogłyby zapobiec rozprzestrzenianiu się tego zjawiska. Uzależnienie od alkoholu jest uznawane za chorobę, jako że spełnia trzy zasadnicze kryteria. Pierwsze kryterium dotyczy naruszonej równowagi między zdrowiem, a patologią. Drugim kryterium jest swoista etiologia uzależnienia. Trzecim wskaźnikiem choroby są zmiany patologiczne, w których obecny jest czynnik fizyczny¹⁴.

W 2024 roku z pomocy MGOPS w Koronowie z powodu uzależnienia od alkoholu skorzystało 81 rodzin. Można zauważyć, że na przestrzeni lat 2022-2024 liczba rodzin korzystających z pomocy i wsparcia z powodu alkoholizmu ulegała nieznacznym wahaniom. Na przestrzeni lat 2022-2024 rodziny z terenu Gminy korzystały także z pomocy społecznej z powodu narkomanii, a ich liczba w tym okresie nieznacznie, ale systematycznie wzrastała. W 2022 roku były to 4 rodziny, w 2023 roku – 5, z kolei w 2024 roku – 7.

Wykres 55. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

¹⁴ Kinney J., Leaton G., Zrozumieć alkohol, Warszawa 1996 r.

Pracownicy socjalni realizują także szereg innych działań na rzecz osób uzależnionych i ich rodzin, takich jak: kierowanie i sporządzanie wniosków do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koronowie o skierowanie na badanie przez biegłego, w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu oraz wskazanie rodzaju zakładu leczniczego, pomoc rodzinom w sporządzaniu w/w wniosków, wskazywanie miejsc odbywania terapii odwykowej dla osób uzależnionych oraz miejsc terapii dla osób współuzależnionych, pomoc w znalezieniu miejsca w placówkach odbywania terapii oraz rejestracja, dowóz osób do miejsc odbywania terapii, motywowanie do kontynuowania terapii odwykowej oraz pozostawania w trzeźwości, kierowanie do grup samopomocowych dla osób uzależnionych.

Działaniami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi zajmuje się **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koronowie**. Zadania przez nią podejmowane wynikają między innymi z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii Gminy Koronowo.

Ważną rolę w procesie przeciwdziałania uzależnieniom odgrywają działania podejmowane przez GKRPA, w ramach przysługujących jej uprawnień. W 2024 roku Komisja liczyła 10 członków, którzy przeprowadzili wówczas rozmowy z 26 osobami mającymi problem z nadużywaniem alkoholu oraz 16 członkami rodziny osoby uzależnionej. Wobec 18 osób wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego. W latach 2022-2024 nastąpił spadek liczby osób uzależnionych z którymi członkowie Komisji prowadzili rozmowy, w 2024 roku w stosunku do roku 2022 na poziomie 35,0%. Liczba członków rodzin osób uzależnionych ulegała nieznacznym wahaniom w omawianym okresie (w 2022 roku 18 osób, w 2023 roku – 14 osób, w 2024 roku – 16 osób). W przypadku liczby osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego, również odnotowano wahania, jednakże w 2023 roku ich liczba była najniższa. Szczegółowe dane dotyczące działań GKRPA w latach 2022-2024 przedstawia kolejna tabela.

Tabela 29. Działania GKRPA w gminie Koronowo w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba członków Komisji	10	9	10
liczba osób uzależnionych od alkoholu, z którymi prowadzono rozmowy	40	30	26
liczba członków rodzin osób uzależnionych, z którymi prowadzono rozmowy	18	14	16
liczba osób, wobec których wystąpiono do sądu z wnioskiem o zobowiązanie do podjęcia leczenia odwykowego	23	9	18

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024

W 2024 roku oraz w latach poprzednich na terenie gminy Koronowo funkcjonował Rodzinny Punkt Konsultacyjny, działający ze środków pochodzących z koncesji przyznawanych na sprzedaż napojów alkoholowych. Jego zadaniem jest wsparcie osób w kryzysach, w szczególności zmagających się z problemem uzależnień oraz uwikłanych w przemoc domową. W omawianym roku Punkt był czynny średnio 28 godzin w miesiącu, a poradnictwo udzielane było przez 3 specjalistów psychoterapii uzależnień, prawnika oraz psychiatrę.

W 2024 roku w RPK udzielono porad 39 osobom dotkniętym problemem alkoholowym. Wsparciem objęto wówczas także 56 osób z problemem narkotykowym, 12 dorosłych członków rodziny osoby z problemem alkoholowym oraz 35 członków rodziny osoby z problemem narkotykowym. W przypadku osób z problemem alkoholowym oraz członków ich rodzin korzystających ze wsparcia w RPK, w 2023 roku ich liczba była bardzo wysoka, natomiast w roku 2022 i 2024 utrzymywała się na zbliżonym poziomie. Liczba osób zmagających się z problemem narkotykowym, a także członków ich rodzin objętych poradnictwem w Punkcie, systematycznie rosła na przestrzeni lat 2022-2024. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 30. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
osoby z problemem alkoholowym	35	343	39
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem alkoholowym	7	143	12
osoby z problemem narkotykowym	0	21	56
dorośli członkowie rodziny osoby z problemem narkotykowym	0	10	35

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024

Ponadto, na terenie gminy Koronowo w 2024 roku i w latach poprzednich działalność prowadziła samopomocowa grupa wsparcia dla osób z problemem alkoholowym **AA – Anonimowi Alkoholicy „Język Serca”**.

W zakresie specjalistycznej pomocy osobom zmagającym się z problemem uzależnień, na terenie Gminy pomoc świadczy **Poradnia Zdrowia Psychicznego i Leczenia Uzależnień w Koronowie**, działająca przy Samodzielnym Publicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Koronowie.

Istotnym elementem lokalnego systemu przeciwdziałania uzależnieniom jest realizacja programów i innych działań profilaktycznych, skierowanych do dzieci i młodzieży szkolnej.

W 2024 roku w szkołach funkcjonujących na terenie gminy Koronowo przeprowadzono 2 programy o potwierdzonej skuteczności, tj. programy rekomendowane w ramach Systemu Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego prowadzonego przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Ośrodek Rozwoju Edukacji, Instytut Psychiatrii i Neurologii. Należały do nich:

- Szkolna Interwencja Profilaktyczna, w której wzięło udział 80 wychowawców/nauczycieli,
- Debata, w której uczestniczyło 208 uczniów i 1 nauczyciel/wychowawca.

W tym samym roku zrealizowano również inne programy profilaktyczne finansowane w ramach gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, nieobjęte systemem rekomendacji, w których łącznie wzięło udział łącznie 122 uczniów. Należały do nich:

- „Profilaktyka uzależnień wśród dzieci”,
- „Uzależnienia a niepełnosprawność”.

Tabela 31. Liczba uczestników programów profilaktycznych zrealizowanych na terenie gminy Koronowo w ramach profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób uczestniczących w programach rekomendowanych z zakresu profilaktyki uniwersalnej	370	4	289
liczba osób uczestniczących w programach z zakresu profilaktyki uniwersalnej (spoza katalogu rekomendacji)	0	0	122

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024

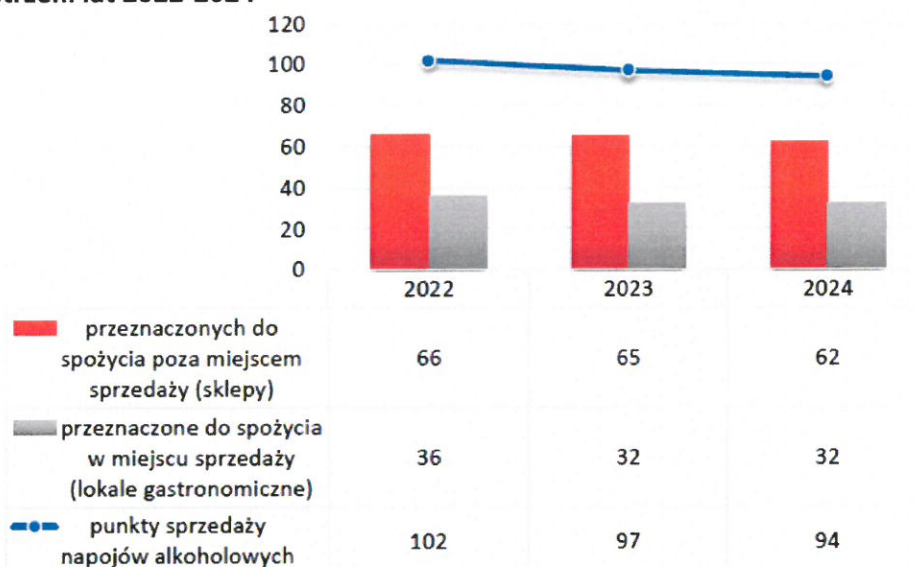
Poza wskazanymi wyżej programami, w 2024 roku i w latach poprzednich realizowano inne formy działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży, w tym jednorazowe prelekcje, pogadanki, festyny i inne imprezy plenerowe oraz konkursy. W zakresie profilaktyki skierowanej do dorosłych mieszkańców Gminy, w 2024 roku zrealizowano inicjatywy na rzecz przeciwdziałania prowadzeniu pojazdów pod wpływem alkoholu. Edukacja społeczności lokalnej obejmowała dystrybucję materiałów informacyjnych w postaci ulotek i plakatów, udział w kampaniach lokalnych na rzecz bezpieczeństwa na drogach, współpracę z Policją w ramach policyjnych akcji.

Znaczącą rolę w systemie profilaktyki pełni funkcjonująca na terenie gminy Koronowo **Świetlica Socjoterapeutyczna dla dzieci i młodzieży**, prowadzona przez Stowarzyszenie Przyjaciół Dzieci Ziemi Koronowskiej. Świetlica jest placówką wsparcia dziennego i skupia dzieci wymagające wsparcia z powodu zaburzeń zachowania, wychowujące się w warunkach niekorzystnych dla ich rozwoju oraz dzieci z rodzin z problemem alkoholowym. Oprócz zajęć świetlicowych, dzieci i młodzież mają zapewnioną pomoc przy odrabianiu lekcji, nadrabianiu zaległości, rozwiązywaniu problemów, z którymi nie są w stanie sobie poradzić oraz zajęcia przy komputerach. W 2024 roku placówka realizowała program edukacyjno-wychowawczy z elementami profilaktyki. Do Świetlicy uczęszczało łącznie 20 osób, w tym 15 dzieci z rodzin z problemem alkoholowym, które uczestniczyły w zajęciach dla dzieci z grup ryzyka z programem socjoterapeutycznym, realizowanych 1-3 razy w tygodniu.

Ponadto w Gminie Koronowo od wielu lat prowadzony jest Program edukacyjno-wychowawczy z elementami profilaktyki uzależnień w świetlicach wiejskich, którego celem jest profilaktyka adresowana do dzieci i młodzieży. Są to autorskie programy, przygotowane przez realizatorów. Obecnie w/w program jest prowadzony w 12 sołectwach. Jego istotą jest kształtowanie prawidłowych postaw społecznych, wzajemnych relacji międzyludzkich, otwartości na świat, wzmacnianie poczucia własnej wartości, minimalizowanie lęku i niepokoju. Proponowana przez realizatorów forma profilaktyki poprzez zagospodarowanie wolnego czasu popołudniami, jak również wskazanie różnorodnych sposobów jego spędzania, pokazuje młodym ludziom jak wiele mają możliwości. Program promuje zdrowy styl życia i przyczynia się do znacznego ograniczenia zachowań destrukcyjnych wśród dzieci i młodzieży uczestniczących w Programie. Spotkania odbywają się w miejscowościach: **Krapiewo** (świetlica wiejska), **Lucim** (budynek gminny), **Łąsko Wielkie** (świetlica wiejska), **Mąkowarsko** (Wiejski Dom Kultury), **Nowy Dwór** (świetlica wiejska), **Okole** (świetlica wiejska), **Salno** (świetlica wiejska), **Samociążek** (świetlica wiejska), **Stary Dwór** (świetlica wiejska), **Wierzchucin Królewski** (Wiejski Dom Kultury i SP), **Wiskitno** (świetlica wiejska), **Witoldowo** (SP) oraz **Wtelno** (świetlica wiejska, SP).

W dalszej części przedstawione zostały dane dotyczące rynku napojów alkoholowych w gminie Koronowo. W latach 2022-2024 liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy ulegała systematycznemu spadkowi – w 2024 roku względem roku 2022 zmniejszyła się o 7,8%. W 2024 roku na jej terenie znajdowały się łącznie 94 punkty sprzedaży napojów alkoholowych, w tym 62 przeznaczone do spożycia poza miejscem sprzedaży (sklepy) oraz 32 przeznaczone do spożycia w miejscu sprzedaży (lokale gastronomiczne).

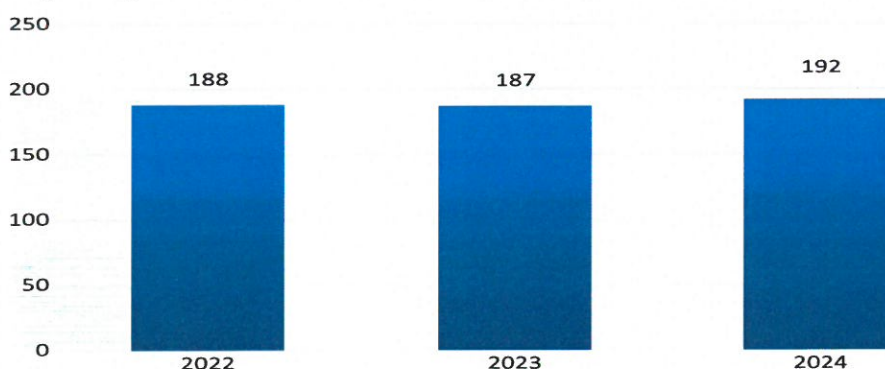
Wykres 56. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Koronowo na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdania z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024

Kolejną analizowaną kwestią dotyczącą rynku napojów alkoholowych jest liczba dorosłych mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Koronowo. Na przestrzeni lat 2022-2024 liczba ta wzrosła ze 188 do 192 osób, co świadczy o poprawiającej się sytuacji Gminy w zakresie polityki antyalkoholowej, jako iż mieszkańcy mają bardziej ograniczony dostęp do tego typu napojów.

Wykres 57. Liczba dorosłych mieszkańców przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Koronowo w latach 2022-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS oraz Sprawozdań z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za rok 2022, 2023 i 2024 rok

Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:

DOROŚLI MIESZKAŃCY - PROBLEM ALKOHOLOWY

Odsetek dorosłych mieszkańców, którzy spożywają alkohol z dużą częstotliwością, tj. **kilka razy w tygodniu**.

Odsetek badanych, którzy przyznali, że w ciągu ostatniego roku zdarzyło im się **stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu** (tzn. upić się).

Odsetek respondentów, którym w ciągu 30 dni poprzedzających badanie zdarzyło się **kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu**.

Odsetek ankietowanych nie posiadających wiedzy lub nie zgadzających się ze stwierdzeniem, że **picie alkoholu przez ciężarną kobietę ma negatywny wpływ na rozwój dziecka**.

Odsetek respondentów, zdaniem których **sięganie po substancje psychoaktywne przez dzieci i młodzież** jest jednym z największych problemów społecznych Gminy.

Odsetek respondentów, zdaniem których **uzależnienia wśród osób dorosłych** są jednym z największych problemów społecznych Gminy.

Odsetek respondentów, deklarujących znajomość przynajmniej jednej **osoby nadużywającej alkoholu**.

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=229

UCZNIOWIE - PROBLEM ALKOHOLOWY

Odsetek uczniów deklarujących **spożycie kiedykolwiek alkoholu**.

Odsetek uczniów deklarujących spożycie alkoholu **więcej niż jednokrotnie**.

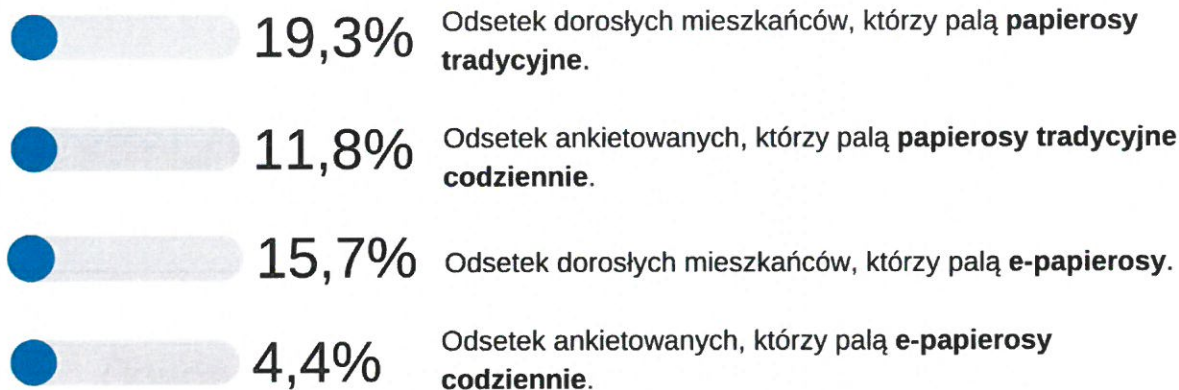
Odsetek uczniów, którzy przyznali się do **spożycia alkoholu 30 dni przed badaniem**.

Odsetek uczniów, którzy uważają alkohol za **łatwy do zdobycia** na terenie swojej miejscowości.

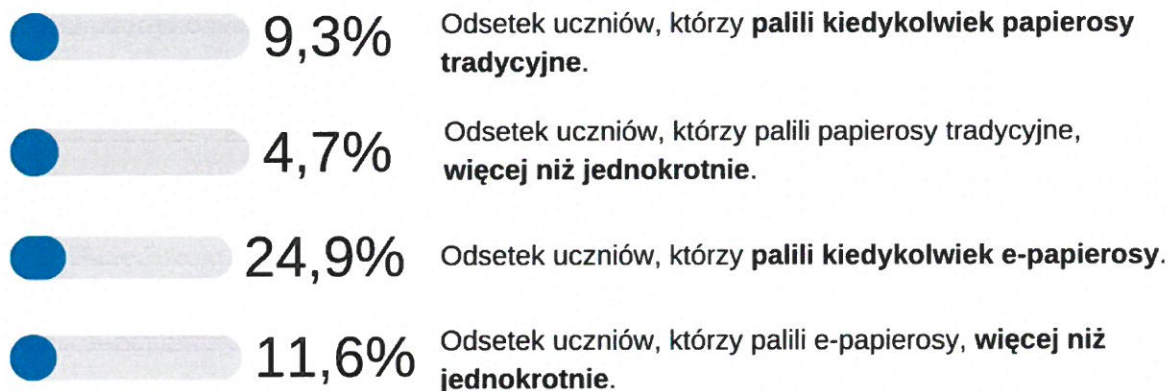
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=518

DOROŚLI MIESZKAŃCY - PROBLEM NIKOTYNOWY

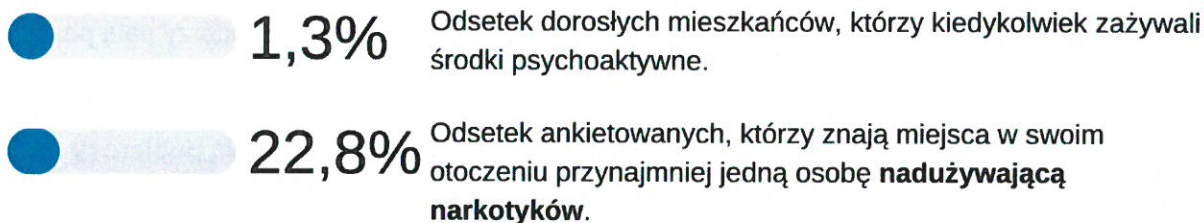
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=229

UCZNIOWIE - PROBLEM NIKOTYNOWY

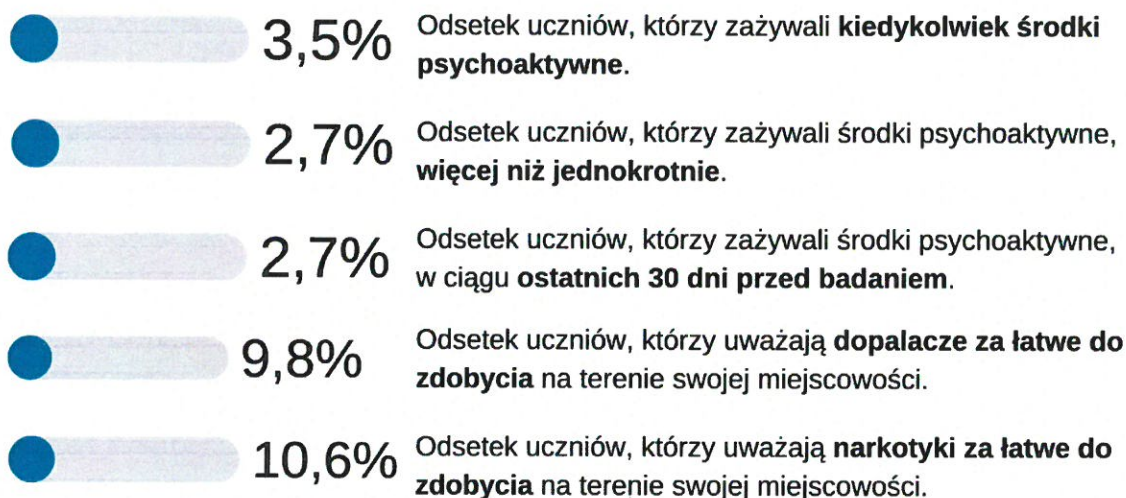
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=518

DOROŚLI MIESZKAŃCY - ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

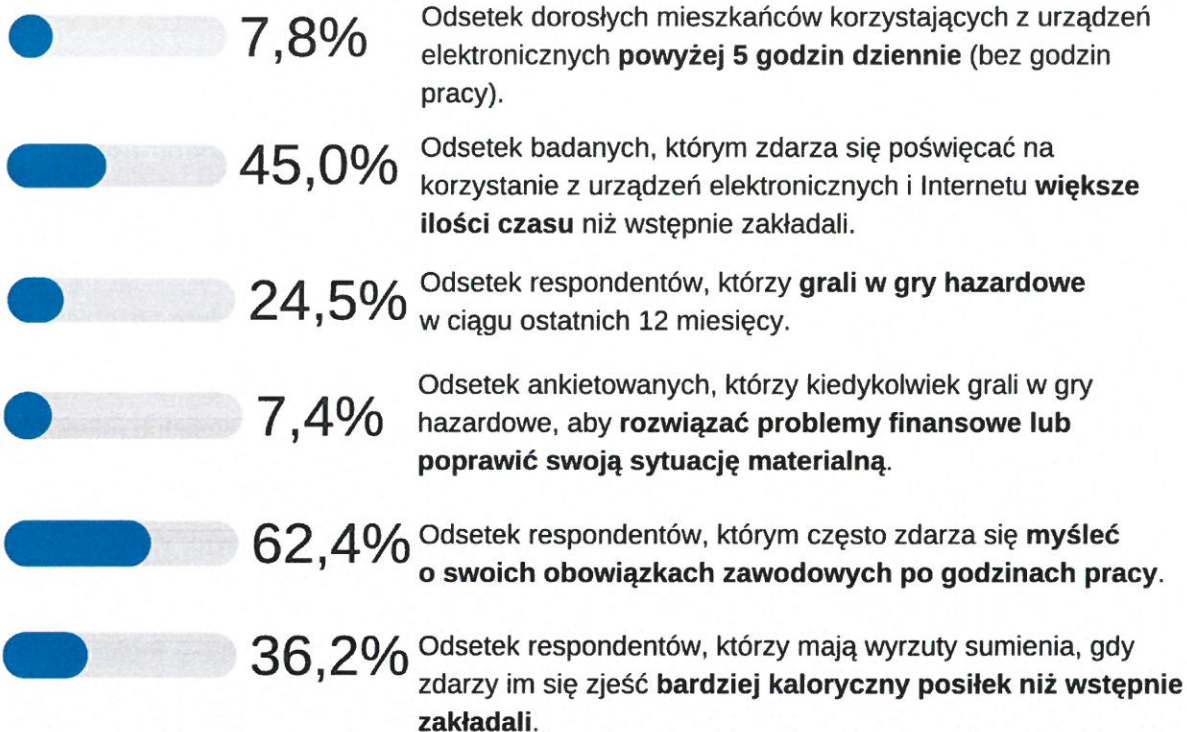
* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=229

UCZNIOWIE - ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE (INNE NIŻ ALKOHOL)

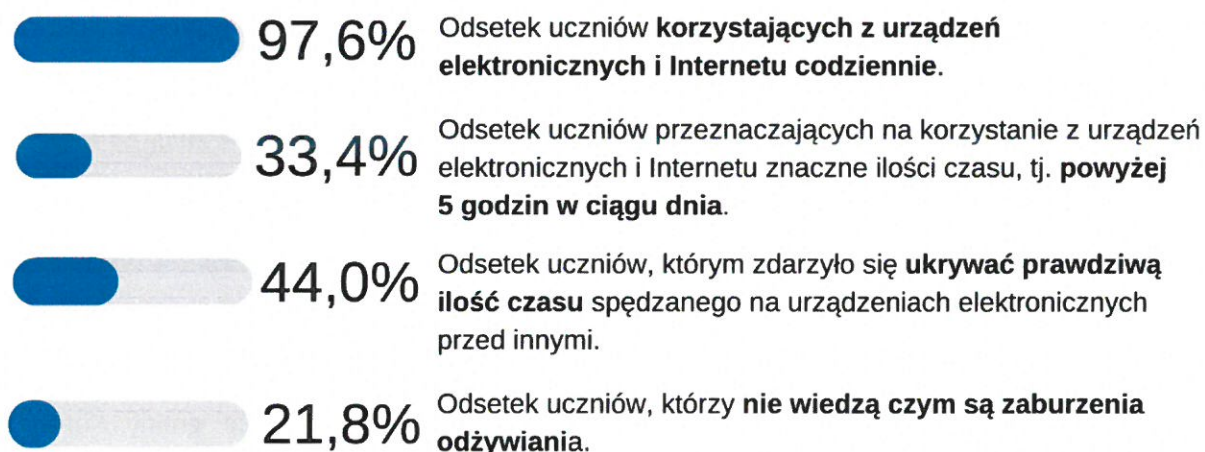
* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=518

DOROŚLI MIESZKAŃCY - PROBLEMY NATURY BEHAWIORALNEJ

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=229

UCZNIOWIE - PROBLEMY NATURY BEHAWIORALNEJ

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=518

Przeciwdziałanie przemocy domowej

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Przemoc domowa jest jednym z problemów społecznych, który wymaga podejmowania wielu działań przeciwdziałających temu zjawisku. W świetle ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej, przemoc domowa to „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

- narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,
- powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,
- ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej”.

Przemoc jest jednym ze zjawisk współwystępujących z innymi problemami funkcjonowania rodziny. W celu rozwiązania problemu przemocy konieczne jest podejmowanie interwencji socjalnej i psychologicznej, niezależnie od możliwości wdrożenia czynności prawnych. Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej w gminie Koronowo zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny, który powołuje Burmistrz Gminy. Tworzą go przedstawiciele: Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie, Komisariatu Policji w Koronowie, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Koronowie, placówek oświatowych znajdujących się na terenie gminy Koronowo, Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Koronowie, Sądu Rejonowego w Bydgoszczy oraz Stowarzyszenia Przyjaciół Dzieci Ziemi Koronowskiej.

Zgodnie z zapisami ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej:

1. Zespół interdyscyplinarny realizuje działania określone w gminnym programie przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Do zadań zespołu interdyscyplinarnego należy tworzenie warunków umożliwiających realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz integrowanie i koordynowanie działań podmiotów, o których mowa w art. 9a ust. 3-5, w szczególności przez:
 - 1) diagnozowanie problemu przemocy domowej na poziomie lokalnym,
 - 2) inicjowanie działań profilaktycznych, edukacyjnych i informacyjnych mających na celu przeciwdziałanie przemocy domowej i powierzanie ich wykonania właściwym podmiotom,
 - 3) inicjowanie działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
 - 4) opracowanie projektu gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej,
 - 5) rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
 - 6) powoływanie grup diagnostyczno-pomocowych i bieżące monitorowanie realizowanych przez nie zadań,
 - 7) monitorowanie procedury „Niebieskie Karty”,
 - 8) przekazywanie informacji, o której mowa w art. 9e ust. 3, oraz dokumentacji, o której mowa w art. 9c ust. 5a,
 - 9) kierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową,
 - 10) składanie, na wniosek grupy diagnostyczno-pomocowej, zawiadomienia o popełnieniu przez osobę stosującą przemoc domową wykroczenia, o którym mowa w art. 66c ustawy z dnia 20 maja 1971 r. – Kodeks wykroczeń (Dz. U. z 2025 r. poz. 734 t.j.).

Jedną z analizowanych kwestii są dane statystyczne dotyczące działań Zespołu Interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych (wcześniej grup roboczych). W 2024 roku Zespół odbył 6 posiedzeń, czyli o 2 więcej niż w dwóch poprzednich latach. W celu bezpośredniej pracy z rodzinami, w których dochodzi do zachowań przemocowych, w ramach Zespołu powoływane były grupy robocze/diagnostyczno-pomocowe. Na przestrzeni lat 2022-2024, liczba grup ulegała systematycznemu spadkowi – w 2024 roku względem 2022 roku wartość spadkowa na poziomie 39,1%. W przypadku liczby ich spotkań dostrzegalne były wahania. Najwięcej spotkań odbyło się w 2022 roku – 468, a najmniej w 2023 roku – 313.

Tabela 32. Dane statystyczne dotyczące funkcjonujących grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych w latach 2022-2024

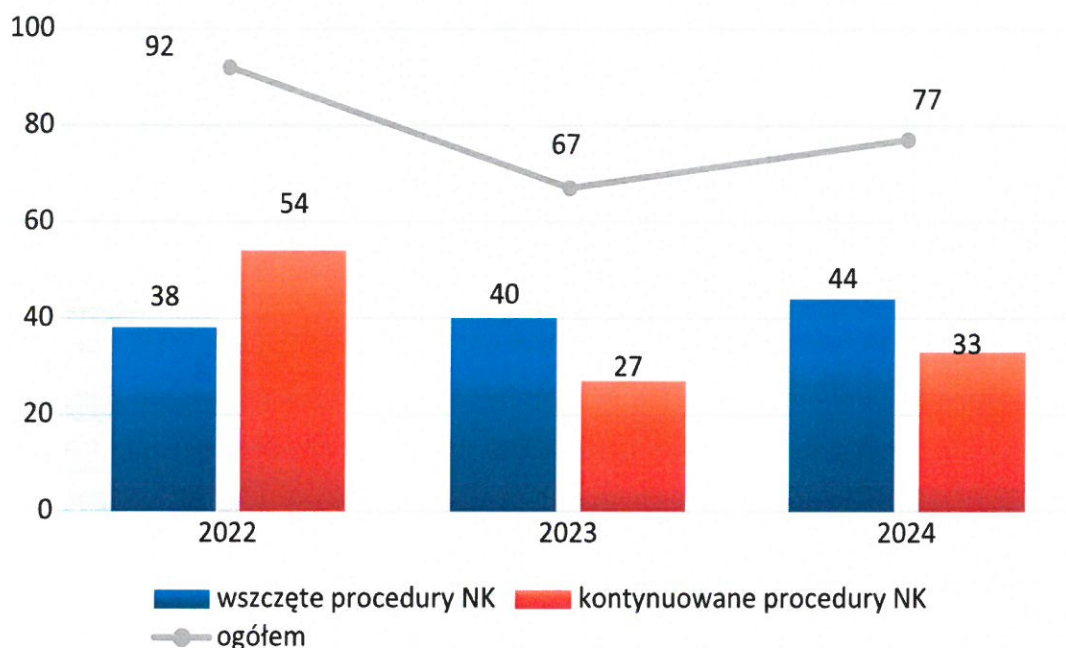
wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego	4	4	6
liczba funkcjonujących grup roboczych/ diagnostyczno-pomocowych	92	67	56
liczba spotkań grup roboczych/ diagnostyczno- pomocowych	468	313	317

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie za rok 2022, 2023 i 2024

Podjęmowanie interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą odbywa się w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby dotkniętej przemocą domową. Procedura „Niebieskie Karty” obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Przedstawiciele podmiotów wyżej wymienionych, realizują procedurę „Niebieskie Karty” w ramach powołanych grup diagnostyczno-pomocowych, w oparciu o zasadę współpracy i przekazują informacje o podjętych działaniach do Zespołu Interdyscyplinarnego. Wszczęcie procedury „Niebieskie Karty” następuje przez wypełnienie formularza „Niebieska Karta – A” w przypadku powzięcia w toku prowadzonych czynności służbowych lub zawodowych, podejrzenia stosowania przemocy wobec osób doznających przemocy domowej lub w wyniku zgłoszenia dokonanego przez świadka przemocy.

W 2024 roku na terenie gminy Koronowo wszczęto 44 procedury „Niebieskie Karty”, a kontynuowano 33 z lat poprzednich. Na przestrzeni lat 2022-2024 dostrzec można było nieznaczny, ale systematyczny wzrost liczby wszczynanych procedur, który w 2024 roku względem 2022 roku ukształtował się na poziomie 15,8%. W przypadku procedur kontynuowanych dostrzegalne były wahania, natomiast najwyższą ich liczbę, tj. 54, odnotowano w 2022 roku. Wahania występowały również w zakresie ogólnej liczby realizowanych procedur „Niebieskie Karty” na terenie Gminy, a wynosiła ona 92 w 2022 roku, 67 w 2023 roku oraz 77 w 2024 roku.

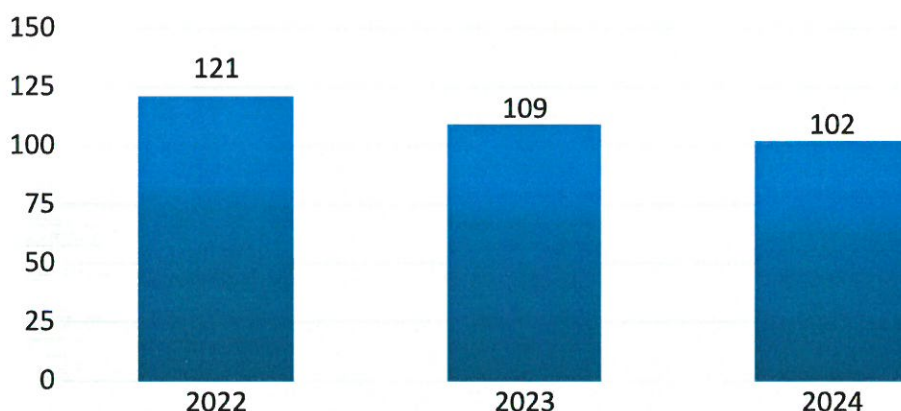
Wykres 58. Liczba procedur „Niebieskie Karty” realizowanych w gminie Koronowo na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Koronowo za rok 2022, 2023 i 2024

Liczba mieszkańców gminy Koronowo, którzy doznawali przemocy domowej ulegała regularnemu spadkowi na przestrzeni lat 2022-2024, który ukształtował się w omawianym okresie na poziomie 15,7%. Według danych Zespołu Interdyscyplinarnego, w 2024 roku przemocy domowej doświadczały 102 osoby, w 2023 roku było to 109 osób, z kolei w 2022 roku – 121 osób.

Wykres 59. Liczba mieszkańców gminy Koronowo doznających przemocy na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Koronowo za rok 2022, 2023 i 2024

Przemoc domowa to problem, który dotyka różnorodne grupy społeczne, niezależnie od płci, wieku, poziomu wykształcenia, zajmowanej pozycji społecznej czy też zawodu. W 2024 roku na terenie gminy Koronowo, grupy diagnostyczno-pomocowe objęły wsparciem łącznie 268 osób, w tym 77 kobiet, 82 mężczyzn oraz 109 dzieci. Na przestrzeni lat 2022-2024 ogólna liczba osób uwikłanych w problem przemocy domowej, korzystających z pomocy grup ulegała wahaniom – w 2024 roku wzrosła względem roku poprzedniego o 14,0%, z kolei w porównaniu do roku 2022 zmniejszyła się o 16,3%. W 2024 roku najliczniejszą grupę osób objętych były dzieci, które stanowiły wówczas 40,7% ogółu. Podobnie sytuacja kształtowała się w 2023 roku, z kolei w 2022 roku wsparciem grup diagnostyczno-pomocowych objęto najwięcej mężczyzn.

Tabela 33. Liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
kobiety	104	67	77
mężczyźni	114	76	82
dzieci	102	91	109
ogółem	320	235	268

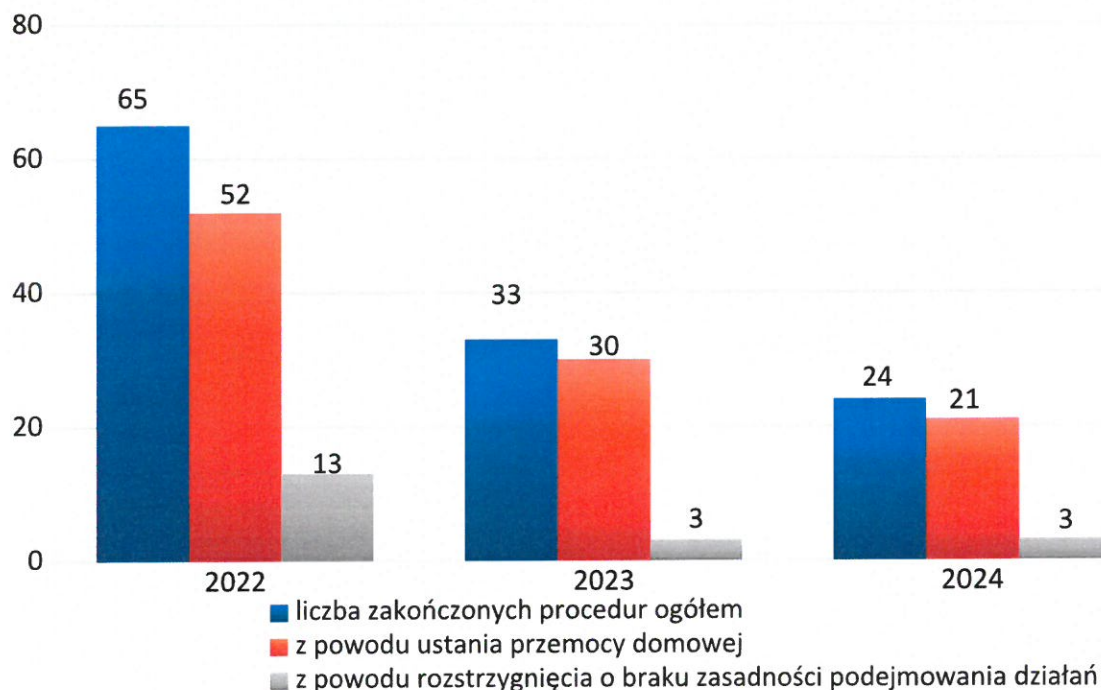
Źródło: Sprawozdanie z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie za 2021, 2022 i 2023 rok

Interwencję z art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej dokonują wspólnie 3 służby tj. pracownik socjalny, funkcjonariusz Policji oraz lekarz, pielęgniarz lub ratownik medyczny. Może być również obecny psycholog. Interwencja z art. 12a to nie odebranie, tylko zapewnienie dziecku ochrony poprzez umieszczenie go u innej,

niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115§ 11 ustawy z dnia 6 czerwca 1997r. - Kodeks karny, dającej gwarancję zapewnienia dziecku bezpieczeństwa i należytej opieki w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka lub instytucjonalnej pieczy zastępczej. Na terenie gminy Koronowo w 2024 roku przeprowadzono 1 interwencję w zakresie zapewnienia dzieciom ochrony w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej z uwagi na zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą domową. W 2023 roku podjęto 5 tego rodzaju interwencji, z kolei w 2022 roku – 3.

W latach 2022-2024 liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w gminie Koronowo ulegała systematycznemu spadkowi, który w 2024 roku względem 2022 roku ukształtował się na poziomie 63,1%. W 2024 roku zakończono 24 procedury, w tym 21 z tytułu ustania przemocy i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy oraz 3 ze względu na brak zasadności podejmowania działań. Szczegółowe dane z tego zakresu prezentuje kolejny wykres.

Wykres 60. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w gminie Koronowo w latach 2022-2024

Źródło: Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Koronowo za rok 2022, 2023 i 2024

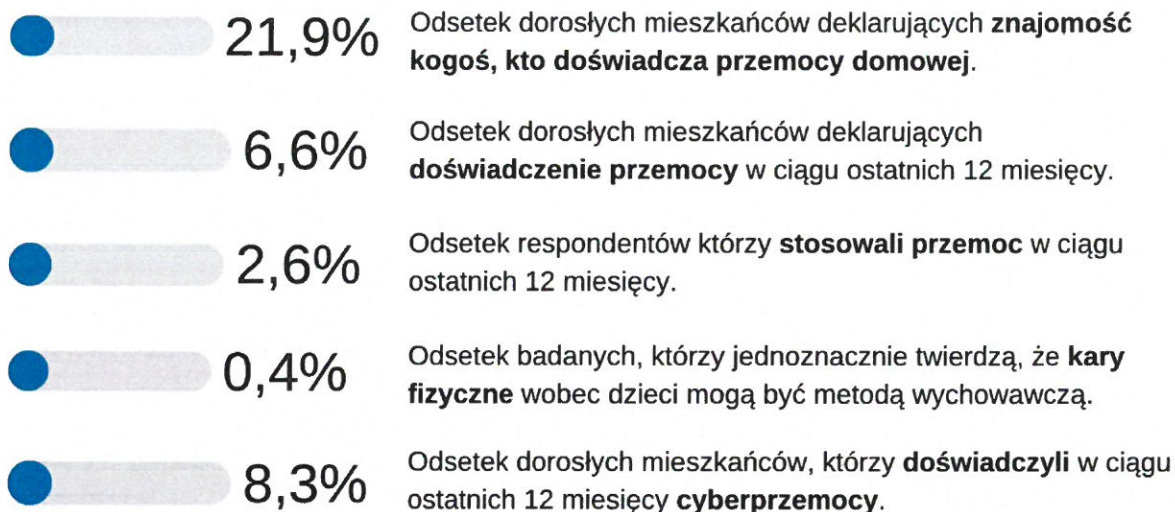
Przeciwdziałania przemocy domowej jest także obszarem działalności innych instytucji i służb funkcjonujących na terenie Gminy. MGOPS w Koronowie udziela wsparcia osobom i rodzinom w przezwyciężaniu kryzysowych sytuacji życiowych, w tym również związanych z przemocą domową. Pomoc w postaci pracy socjalnej oraz poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, rodzinnego i prawnego udzielana jest wszystkim osobom wykazującym potrzebę wsparcia, bez względu na sytuację dochodową, w szczególności osobom uwięzonym w przemoc domową. Pracownicy socjalni MGOPS w Koronowie w 2024 roku wszczęli procedurę „Niebieskie Karty” w 13 rodzinach.

Profilaktyka społeczna jest ważnym elementem systemu przeciwdziałania przemocy domowej. W gminie Koronowo, corocznie podejmowane są działania mające na celu podniesienie świadomości i wrażliwości społeczności lokalnej na temat tego zjawiska. W 2024 roku zrealizowano łącznie 49 działań profilaktycznych w szkołach funkcjonujących na terenie Gminy, obejmujących m.in. pogadanki, programy, warsztaty, rozmowy indywidualne. Ponadto, rozpowszechniano informacje na temat działalności Zespołu Interdyscyplinarnego w Koronowie i zasobów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, poprzez kolportaż ulotek, a osoby bezpośrednio dotknięte problemem przemocy były informowane o możliwości skorzystania z telefonu zaufania, prowadzonego przez Kujawsko-Pomorskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie – Niebieska Linia, finansowanego ze środków GKRPA w Koronowie.

Istotnym elementem doskonalenia lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej jest regularnie podnoszenie kompetencji kadr. W 2024 roku członkowie ZI w Koronowie wzięli udział w 8 szkoleniach oraz 1 konferencji naukowej.

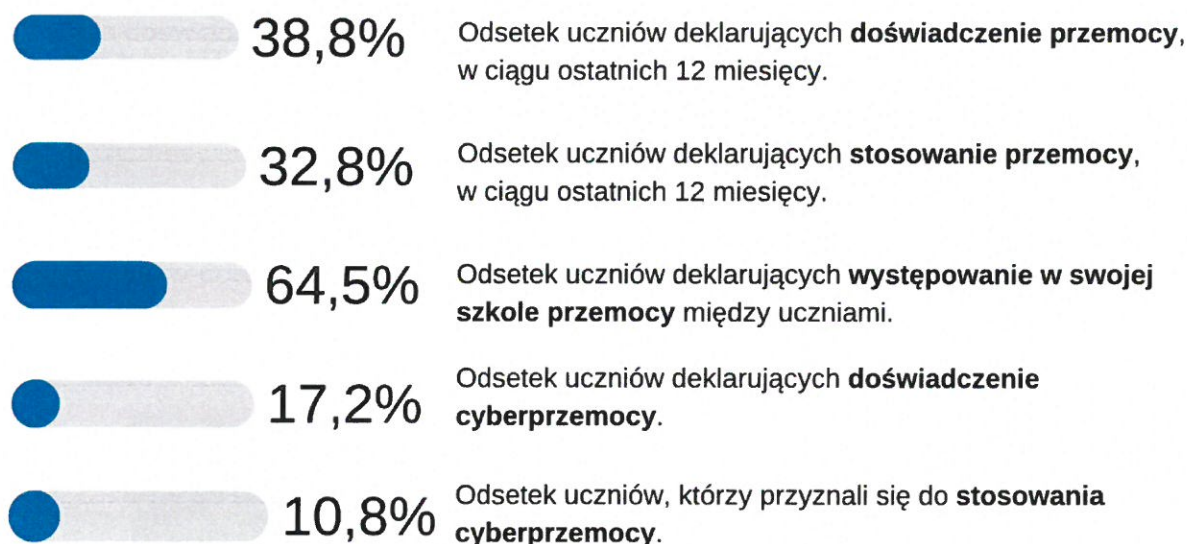
Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=229

UCZNIOWIE

* Odsetek uczniów został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=518

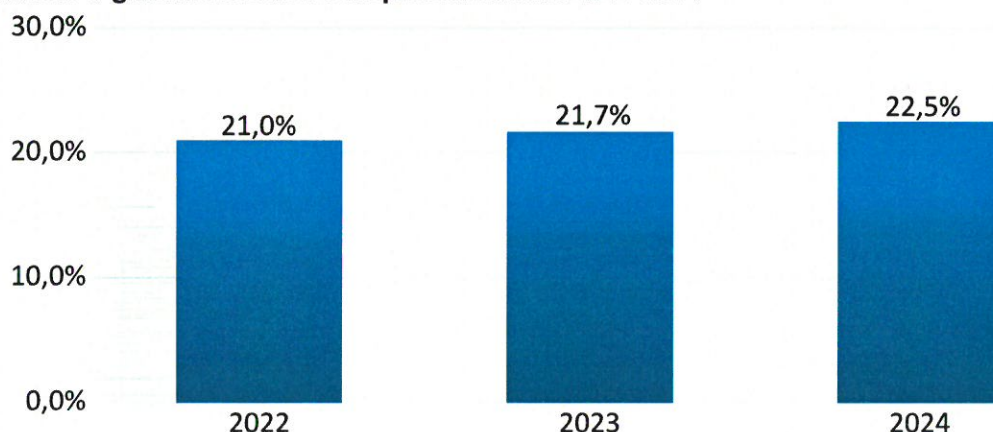
Aktywność i integracja społeczna seniorów

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Aktywność i integracja społeczna seniorów stanowią niezwykle ważny i wymagający obszar dla polityki społecznej. Dzięki postępowi medycznemu żyjemy coraz dłużej, coraz dłużej chcemy być aktywni i korzystać z życia w pełni. Pomimo tego w starszych osobach często nie dostrzega się potencjału i korzyści płynących dla społeczności lokalnej. Należy pamiętać, że to właśnie seniorzy dzięki swej wiedzy i życiowemu doświadczeniu mogą stanowić niezwykle cenne źródło nauki dla młodych pokoleń. Równie często projektując infrastrukturę rekreacyjną pomija się potrzeby osób starszych, co negatywnie wpływa na ich samopoczucie, a co za tym idzie – na ich odbiór przez resztę społeczeństwa. Należy kreować zupełnie nowy wizerunek osoby starszej – jako osoby aktywnej, sprawnej i będącej pełnoprawnym członkiem Gminy.

Na przestrzeni ostatnich lat można zauważyć wzrost udziału osób, które ukończyły 60 lat, w populacji ogólnej. Zjawisko to nazywane starzejącym się społeczeństwem ma miejsce zarówno w Polsce, jak i w większości uprzemysłowionych krajów. Niesie to za sobą konieczność intensyfikacji działań skierowanych w stronę wsparcia i integracji seniorów. W gminie Koronowo odsetek osób będących w wieku poprodukcyjnym w 2024 roku wyniósł 22,5%, co oznacza wzrost w stosunku do roku 2022 o 1,5 pp. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejny wykres.

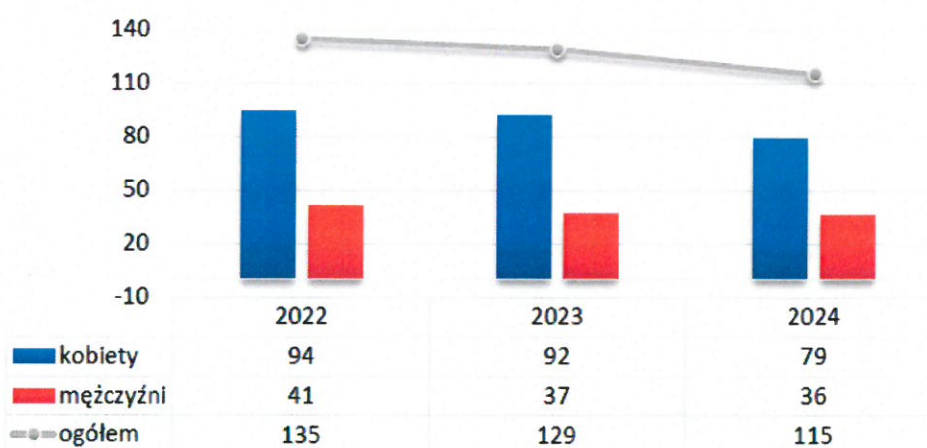
Wykres 61. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Koronowo na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: Opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Ogólna liczba osób w wieku poprodukcyjnym, korzystających z pomocy i wsparcia MGOPS w Koronowie wyniosła w 2024 roku 115. 68,7% stanowiły kobiety (79 osób), natomiast pozostałe 31,3% to mężczyźni (36 osób). Na przestrzeni lat 2022-2024 dostrzec można spadek w zakresie liczby korzystających z pomocy społecznej mieszkańców Gminy będących w wieku poprodukcyjnym – w 2024 roku względem 2022 roku ukształtował się na poziomie 14,8%. Szczegółowe dane w tym zakresie prezentuje kolejny wykres.

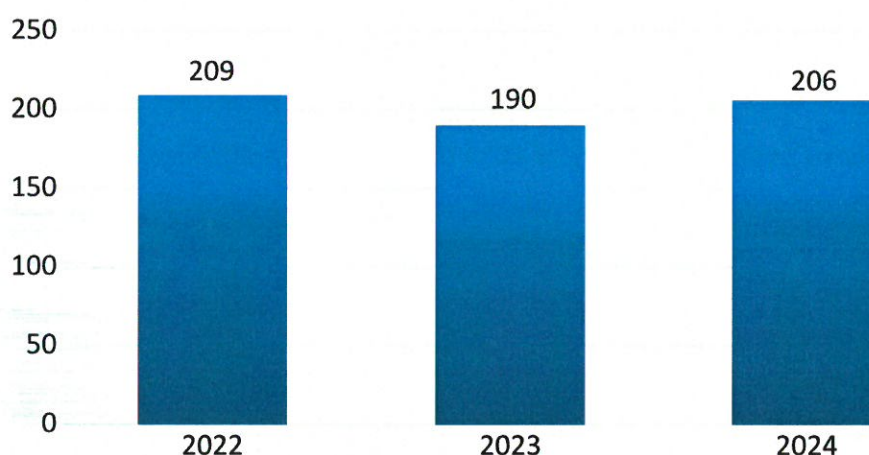
Wykres 62. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

Osoba, która ukończyła 75 rok życia, jest uprawniona do dodatku pielęgnacyjnego bez potrzeby weryfikowania jej stanu zdrowia w drodze badania lekarza orzecznika ZUS, jak ma to miejsce wobec pozostałej grupy uprawnionych. W latach 2022-2024 z zasiłku pielęgnacyjnego skorzystało 206 mieszkańców po 75 roku życia, zamieszkujący gminę Koronowo. Na przestrzeni analizowanych trzech lat dostrzec można było nieznaczne wahania w tym zakresie, natomiast w 2022 roku odnotowano najwyższą liczbę beneficjentów tego rodzaju świadczenia, tj. 209.

Wykres 63. Liczba świadczeń zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat w latach 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

Kluczowym zasobem w zakresie wsparcia seniorów są domy pomocy społecznej, świadczące usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności, które nie są zdolne do samodzielnej egzystencji. Kierowanie do DPS i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca w Domu jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania mieszkańca. Obowiązani do wnoszenia opłaty za pobyt w domu pomocy społecznej są w kolejności: mieszkaniowie domu (nie więcej niż 70% jego dochodu), małżonek, zstępni przed wstępnymi oraz gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej. Z obowiązku tego zwolnieni są małżonek, zstępni i wstępni, których dochód nie przekracza 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej lub 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie.

W latach 2022-2024 liczba mieszkańców, za których pobyt w DPS poniosła odpłatność gmina Koronowo, utrzymywała się na stosunkowo stałym poziomie – w 2022 roku było to 38 osób, w 2023 roku – 37 osób, a w 2024 roku 39 osób. Przeznaczana na ten cel kwota świadczeń systematycznie wzrastała, osiągając w 2024 roku wartość 2 387 394,11 zł. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia poniższa tabela.

Tabela 34. Dane dotyczące pobytu mieszkańców gminy Koronowo w domach pomocy społecznej na przestrzeni lat 2022-2024

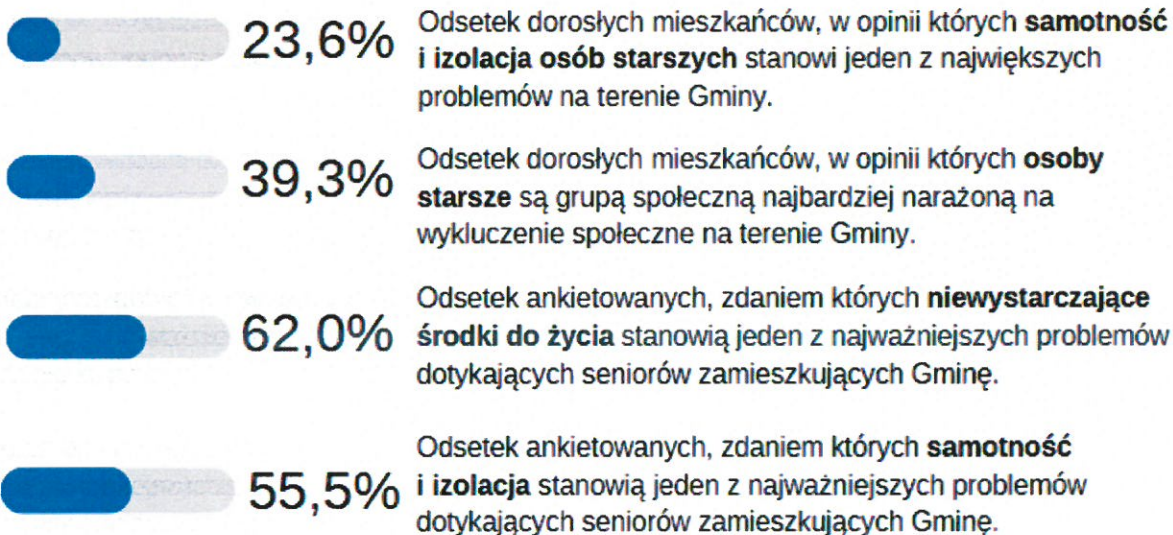
wyszczególnienie	2022	2023	2024
liczba osób przebywających w DPS na koniec roku	38	37	39
kwota świadczeń [w złotych]	1 662 293,12	2 101 183,61	2 387 394,11

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie za rok 2022, 2023 i 2024

Jedną z form aktywizacji najstarszych członków społeczności są kluby seniora, które mają na celu przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji seniorów. Na terenie gminy Koronowo funkcjonuje **Klub Seniora „Grabina”**. Możliwość integracji z innymi uczestnikami Klubu, wpływa pozytywnie na samopoczucie najstarszych mieszkańców Gminy, a możliwość udziału w różnego rodzaju aktywnościach wzmacnia sprawność psychofizyczną seniorów.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=229

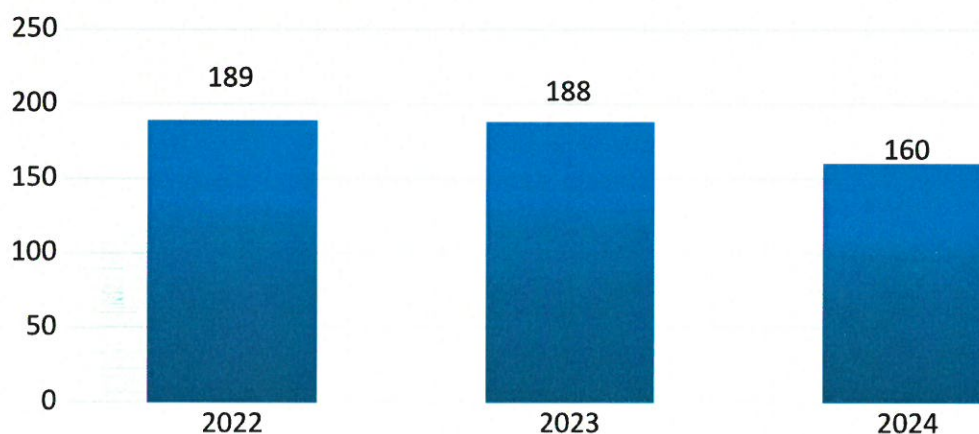
Promocja zatrudnienia, reintegracja zawodowa i społeczna osób podlegających wykluczeniu społecznemu

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Wśród głównych zjawisk kryzysowych zachodzących w sferze społecznej znajduje się bezrobocie. Bezrobocie, w szczególności długotrwałe (przekraczające 12 miesięcy) jest bardzo niekorzystne społecznie, gdyż wpływa negatywnie zarówno na warunki bytowe jednostki lub rodziny (długotrwały brak stałego wynagrodzenia, uzależnienie od wsparcia z systemu pomocy społecznej), jak również kondycję psychofizyczną (zaburzenia zdrowia psychicznego, dolegliwości psychosomatyczne) oraz społeczną (pogłębiająca się izolacja społeczna, spadek aktywności osoby pozostającej bez pracy). Czynniki te bardzo często skutkują wzrostem ubóstwa, pogłębiają stan wykluczenia zawodowego i społecznego (np. zanik posiadanych kwalifikacji zawodowych i trudności w przystosowaniu się do zmieniających się zasad funkcjonowania rynku pracy), a także mogą prowadzić do pojawienia się patologicznych zjawisk takich jak: nadużywanie alkoholu i przestępczość.

W 2024 roku liczba rodzin korzystających ze wsparcia Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie z powodu bezrobocia kształtowała się na poziomie 160, co oznacza, że w stosunku do 2022 roku odnotowano spadek o 15,3%.

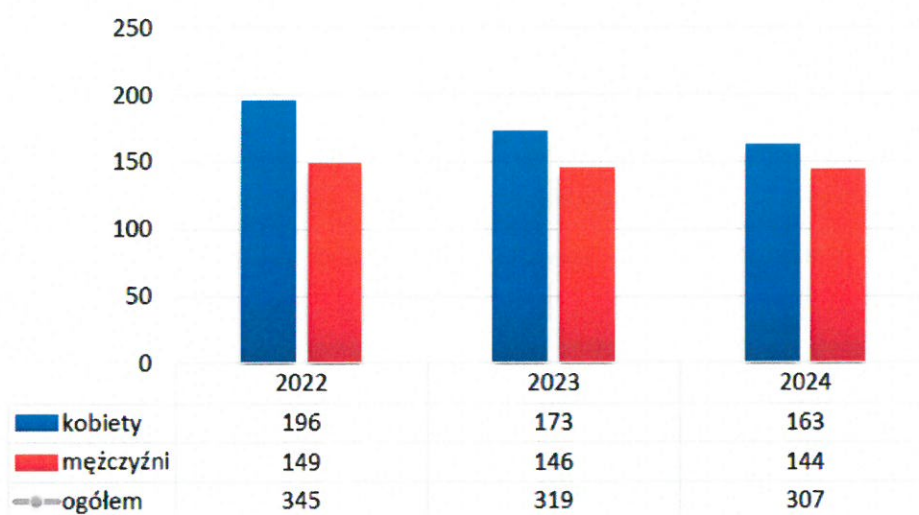
Wykres 64. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

Na koniec 2024 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bydgoszczy, zarejestrowanych było łącznie 307 mieszkańców gminy Koronowo, co oznacza spadek względem 2022 roku na poziomie 11,0%. Pod względem płci występowała dysproporcja – pozostających bez pracy mężczyzn było w 2024 roku mniej niż kobiet (liczba kobiet – 163, liczba mężczyzn – 144). Podobne tendencje zaobserwowano w latach poprzednich.

Wykres 65. Mieszkańcy gminy Koronowo zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2022-2024

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Rozpatrując kwestię liczby bezrobotnych osób z podziałem na grupę wiekową można zauważyć, że w 2024 roku w stosunku do 2022 roku nastąpił wzrost udziału osób mających mniej niż 25 lat oraz mniej niż 30 lat w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy (kolejno o 2,5 pp. i 4,8 pp.). W przypadku odsetka mieszkańców powyżej 50 roku życia zarejestrowanych w PUP na przestrzeni analizowanych lat odnotowano wahania, jednakże najniższą wartość wskaźnika odnotowano w 2024 roku, tj. 19,9%. Szczegółowe dane przedstawia kolejna tabela.

Tabela 35. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Koronowo w podziale na wiek oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2022-2024

kategoria wiekowa	31 grudnia 2022		31 grudnia 2023		31 grudnia 2024	
	Liczba osób	%	Liczba osób	%	Liczba osób	%
do 25 roku życia	54	15,7	51	16,0	56	18,2
do 30 roku życia	96	27,8	88	27,6	100	32,6
powyżej 50 roku życia	83	24,1	81	25,4	61	19,9

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Ze zjawiskiem długotrwałego bezrobocia mamy do czynienia w przypadku osoby zarejestrowanej w urzędzie pracy jako bezrobotnej przez okres powyżej 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych. Jest to zjawisko niekorzystne z punktu widzenia rynku pracy, ponieważ najczęściej świadczy o tym, że bezrobotny nie ma zamiaru, czy możliwości podjęcia zatrudnienia bądź uzyskuje dochody z nielegalnych źródeł. Poniższa tabela przedstawia liczbę długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Koronowo oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy, w porównaniu do danych z całego powiatu bydgoskiego. W przypadku Gminy dostrzegalny był spadek liczby osób długotrwale bezrobotnych w 2024 roku względem 2022 roku, podobnie jak ich udział w ogólnej liczbie osób pozostających bez zatrudnienia (o 8,2 pp.). Warto zwrócić uwagę na fakt, że odsetek osób długotrwale bezrobotnych w Gminie w 2024 roku, pomimo jego spadku na przestrzeni ostatnich trzech lat, nadal stanowił jedną trzecią wszystkich mieszkańców pozostających bez zatrudnienia. W powiecie bydgoskim udział osób długotrwale bezrobotnych wyniósł w 2024 roku 33,3%, co oznacza, że sytuacja w gminie Koronowo była zbliżona względem Powiatu.

Tabela 36. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Koronowo oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu bydgoskiego na przestrzeni lat 2022-2024

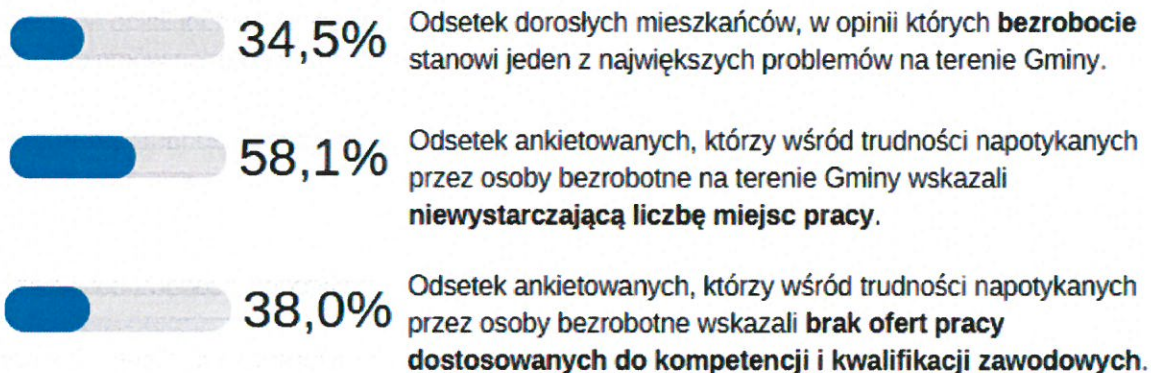
wyszczególnienie		2022	2023	2024
Gmina	liczba osób	143	121	102
	udział [%]	41,4	37,9	33,2
Powiat	liczba osób	539	442	467
	udział [%]	37,9	33,2	33,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie BDL GUS

Gmina Koronowo prowadzi współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Bydgoszczy w zakresie aktywizacji osób pozostających bez zatrudnienia. PUP oferuje aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, do których należą m.in. prace społecznie użyteczne, staże, szkolenia, prace interwencyjne, roboty publiczne itp., ale również podejmuje działania w zakresie promowania aktywności osób bezrobotnych w celu powrotu na rynek pracy poprzez upowszechnianie informacji o wolnych miejscach pracy, motywowanie do aktywnego poszukiwania zatrudnienia, kontrolę aktywnego poszukiwania zatrudnienia poprzez kartę pracy, pomoc w sporządzeniu CV i inne.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=229

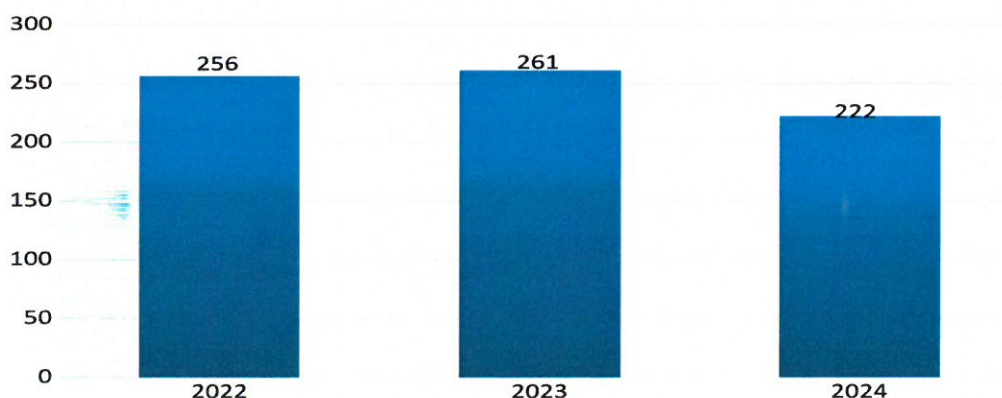
Wsparcie osób z problemem ubóstwa

Podstawowe informacje, skala problemu i działań interwencyjnych

Diagnozy w zakresie poziomu ubóstwa dokonano na podstawie danych statystycznych dotyczących liczby beneficjentów pomocy społecznej oraz przyznanych świadczeń z pomocy społecznej. Ich zakres umożliwił zarówno opis stanu najbardziej aktualnego, jak również porównanie dynamiki zachodzących procesów poprzez porównanie zmian na przestrzeni lat. W tym celu analizie poddano liczbę osób, które uprawnione były do korzystania ze świadczeń ogółem oraz tych, które uprawnione były do pomocy z tytułu ubóstwa.

Liczba rodzin zamieszkujących gminę Koronowo, którym została udzielona materialna pomoc społeczna z powodu ubóstwa na przestrzeni lat 2022-2024 ulegała systematycznemu spadkowi. W 2022 roku z tego powodu z pomocy skorzystało 256 rodzin, w 2023 – 261, natomiast w 2024 roku – 222 rodziny, co oznacza, że wartość spadkowa w omawianym okresie wyniosła 13,3%.

Wykres 66. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu ubóstwa w latach 2022-2024

Źródło: Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok

W 2024 roku w gminie Koronowo zasiłek stały pobierało 120 osób, zasiłek okresowy – 176 osób, a zasiłek celowy – 223 osoby. Na przestrzeni analizowanych trzech lat, liczba świadczeniobiorców w przypadku wszystkich trzech form zasiłku ulegała wahaniom. Podobnie sytuacja wyglądała w zakresie kwoty świadczeń. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 37. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2022-2024

rodzaj zasiłku	2022		2023		2024	
	liczba	kwota	liczba	kwota	liczba	kwota
	osób	świadczeń [zł]	osób	świadczeń [zł]	osób	świadczeń [zł]
zasiłek stały	124	712 544	118	679 938	120	961 425
zasiłek okresowy	170	364 911	176	403 523	176	284 900
zasiłek celowy	212	81 876	242	136 354	223	116 119

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie za rok 2022, 2023 i 2024

Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie realizuje program „Posiłek w szkole i w domu”, którego celem jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej, osób samotnych, w podeszłym wieku i osób z niepełnosprawnością.

W 2024 roku świadczenie pieniężne w ramach tego Programu przyznane zostało 37 osobom, natomiast niepieniężne w formie posiłku – 207 osobom. W ciągu analizowanych trzech lat liczba osób otrzymujących świadczenie pieniężne uległa spadkowi o połowę (w 2024 roku o 56,0% względem 2022 roku). Liczba beneficjentów niepieniężnej formy wsparcia ulegała wahaniom w omawianym okresie, a najwyższą wartość osiągnęła w 2023 roku. Szczegółowe dane w tym zakresie przedstawia kolejna tabela.

Tabela 38. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego przyznanego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2022-2024

wyszczególnienie	2022	2023	2024
świadczenie pieniężne	84	79	37
świadczenie niepieniężne	253	271	207

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie za rok 2022, 2023 i 2024

Mieszkańcy gminy Koronowo objęci byli również pomocą żywnościową z **Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Bydgoszczy**, w ramach realizacji **Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym (FEAD)**, Podprogram 2021 w zakresie dystrybucji dodatkowej żywności w ramach Program 2021 Plus. Kwalifikacją rodzin do uzyskania pomocy w formie żywności z Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Bydgoszczy zajmował się MGOPS w Koronowie.

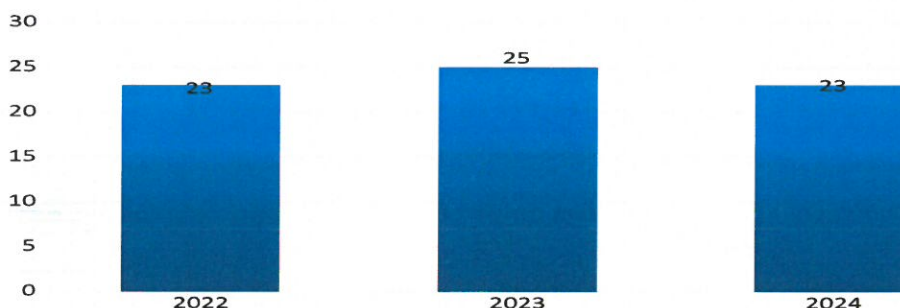
W 2024 roku faktyczna liczba beneficjentów wyniosła 388 osób, wydano wówczas 21,37593 ton żywności, na którą poniesiono koszty w wysokości 145 172,11 zł.

W zakresie zabezpieczenia podstawowych potrzeb lokalnej społeczności, MGOPS w Koronowie realizował również inne formy wsparcia takie jak: pomoc w uzyskaniu posiłków obiadowych dla osób nie kwalifikujących się do uzyskania tej formy pomocy w ramach systemu pomocy społecznej, współpraca z Osiedlowymi Komitetami Samorządu Mieszkańców przy organizacji wigilii dla mieszkańców, zgłaszanie potrzebujących rodzin do projektu Szlachetna Paczka, przekazywał w miarę możliwości odzież, zabawki, meble oraz sprzęt AGD i RTV, ofiarowywane przez osoby prywatne, kierował dzieci na kolonie letnie, do udziału w zajęciach świetlicy socjoterapeutycznej oraz wyznaczał je do skorzystania z akcji świątecznych. Ponadto, mieszkańcy kierowani byli do bezpłatnych punktów pomocy prawnej działających na terenie Gminy, jeżeli zaszła taka potrzeba, otrzymywali pomoc w załatwianiu spraw urzędowych oraz w zakresie planowania wydatków rodziny i gospodarowania budżetem.

Na rzecz obywateli Ukrainy, MGOPS organizował pomoc w postaci wypłacanych świadczeń pieniężnych, pomoc rzeczową wraz ze świadczeniem pracy socjalnej. Ponadto, zapewnione było wsparcie w formie posiłku, odzieży, zapewnienia środków czystości i higieny osobistej oraz innych produktów niezbędnych do bieżącego funkcjonowania, pomoc w sporządzaniu wniosków o świadczenia, a także przekazywano informacje o ofertach pracy w ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy.

Bezpośrednio z ubóstwem wiąże się problem **bezdomności** – jest często zarówno przyczyną ubóstwa, jak i jego skutkiem. W 2024 roku z pomocy i wsparcia MGOPS w Koronowie z powodu bezdomności skorzystały 23 osoby. W 2022 roku pomocą społeczną objęto tyle samo beneficjentów, z kolei w 2022 roku było to 25 osób.

Wykres 67. Liczba osób, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezdomności w latach 2022-2024

Źródło: Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie za rok 2022, 2023 i 2024

Gmina Koronowo realizuje zadanie własne gminy w zakresie **udzielania schronienia osobom tego pozbawionym**, na podstawie porozumień ze schroniskami znajdującymi się na terenie innych gmin. W 2024 roku Gmina Koronowo poniosła odpłatność za pobyt łącznie 12 osób bezdomnych w Schronisku dla osób bezdomnych MARKOT w Toruniu, prowadzonym przez Stowarzyszenie MONAR (7 osób) oraz Schronisku dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi „Katarzynka” w Synogaci, dla którego podmiotem prowadzącym jest Kujawsko-Pomorskie Stowarzyszenie Pomocy Bliźniemu „Judym” w Kołaczku (4 osoby).

Mając na uwadze art. 48a ust. 2b. ustawy, schronisko dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi zapewnia osobom bezdomnym, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonego przez jednostkę całodobowej opieki, zakład opiekuńczo-leczniczy lub zakład pielęgnacyjno-opiekuńczy, tymczasowe schronienie wraz z usługami opiekuńczymi oraz usługami ukierunkowanymi na wzmacnianie aktywności społecznej, w miarę możliwości wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej. W w/w Schronisku dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi „Katarzynka” w Synogaci, jedna spośród 4 przebywających w nim osób z terenu gminy Koronowo, objęta była usługą opiekuńczymi. Ponadto, również 1 osoba pochodząca z Gminy przebywała w 2024 roku w Schronisku dla osób bezdomnych z usługami opiekuńczymi w Nowym Stawie, prowadzonym przez Stowarzyszenie na Rzecz Bezdomnych „AGAPE”.

Poza ponoszeniem odpłatności za pobyt osób bezdomnych w schroniskach, MGOPS w Koronowie na bieżąco współpracuje ze schroniskami, podejmuje działania informacyjne dotyczące problemu bezdomności, wskazuje miejsca schronienia, zapewnia przewóz osób do schroniska, a także motywuje do przestrzegania jego regulaminu.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy także, sprawienie pogrzebu, w tym osobom bezdomnym. W 2024 roku zorganizowano pogrzeb 2 osób.

Wyniki badania przeprowadzonego w 2025 roku:

DOROŚLI MIESZKAŃCY

* Odsetek mieszkańców został obliczony z całej próby badawczej, tj. N=229

CZĘŚĆ PROGRAMOWA

Część programowa Strategii składa się z następujących elementów: misji i wizji rozwiązywania problemów społecznych, celów strategicznych i operacyjnych, zaplanowanych do realizacji działań, zakładanych rezultatów Strategii, sposobów aktualizacji, monitorowania i ewaluacji, ram finansowych oraz przepisów dotyczących wdrażania. Punktem wyjściowym dla przedstawionych w tej części prognoz, jest diagnoza sytuacji społecznej, będąca skutecznym narzędziem oceny uwarunkowań strategicznych. Przeprowadzona analiza przyniosła informacje niezbędne do podjęcia decyzji planistycznych i sformułowania kierunków rozwiązywania problemów społecznych.

Rysunek 5. Elementy procesu planowania strategicznego

Źródło: opracowanie własne

Misja i wizja rozwiązywania problemów społecznych

Wizja Strategii służy do opisu obrazu Gminy w relatywnie odległej przyszłości. Przedstawia stan, który chcemy uzyskać w najbardziej korzystnych warunkach rozwoju. Wyznacza ona określony punkt orientacyjny.

Wizja rozwiązywania problemów społecznych na terenie gminy Koronowo została opracowana w oparciu o analizę sytuacji społecznej oraz identyfikację obszarów problemowych w części diagnostycznej. Sformułowanie wizji pozwala na zdefiniowanie **misji**, czyli ogólnego celu, który pokazuje kierunek, w którym Gmina zmierza.

WIZJA: Gmina Koronowo to społeczność otwarta i odpowiedzialna, w której każdy mieszkaniec – niezależnie od wieku, sprawności czy sytuacji życiowej – ma równe szanse rozwoju

i uczestnictwa w życiu społecznym. Dążymy do budowania wspólnoty, która skutecznie reaguje na problemy społeczne, wykorzystując lokalne zasoby, współpracę i wzajemne wsparcie.

MISJA: Misją Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo jest tworzenie spójnej, solidarnej i aktywnej wspólnoty lokalnej, w której każdy mieszkaniec, niezależnie od wieku, statusu społecznego, poziomu sprawności czy sytuacji życiowej, ma dostęp do adekwatnego wsparcia, może uczestniczyć w życiu społecznym oraz rozwijać swój potencjał w bezpiecznym i przyjaznym środowisku.

Kierunki rozwiązywania problemów społecznych

W oparciu o wnioski wynikające z analizy danych dotyczących poszczególnych dziedzin sformułowano cele strategiczne, których realizacja da możliwość zredukowania niekorzystnych zjawisk społecznych. Dla każdego z celów strategicznych, wyznaczono cele operacyjne, przy których zaprezentowane zostały planowane zadania (kierunki działań). Przyczynią się one do realizacji celów strategicznych. Określone zostały także podmioty odpowiedzialne i współpracujące, wskaźniki realizacji zadań, zakładane rezultaty oraz źródła finansowania.

1. Wzmacnianie potencjału rodzin oraz tworzenie sprzyjających warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.

2. Rozszerzanie działań włączających osoby starsze i z niepełnosprawnościami poprzez rozwój lokalnego systemu pomocy i dostępnych usług.

3. Budowanie systemu skutecznego reagowania na przemoc domową oraz rozwój działań profilaktycznych i edukacyjnych w tym obszarze.

4. Redukowanie skali uzależnień poprzez kompleksowe podejście obejmujące profilaktykę, edukację oraz szybkie wsparcie interwencyjne.

5. Wzmacnianie dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy poprzez promowanie zdrowia psychicznego i rozwój sieci wsparcia specjalistycznego.

6. Zwiększanie szans na zatrudnienie i poprawę sytuacji bytowej mieszkańców poprzez programy aktywizacji zawodowej, edukacyjnej i społecznej.

Cel strategiczny I. Wzmacnianie potencjału rodzin oraz tworzenie sprzyjających warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Cel operacyjny I. Wzmocnienie kompetencji rodzin w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych				
Zapewnienie rodzinom przeżywającym trudności opiekuńczo-wychowawcze pomocy asystenta rodziny	Poprawa sytuacji rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	MGOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Zamieszczanie informacji na dostępnych stronach internetowych oraz kolportaż materiałów informacyjnych na temat rodzin wspierających	Zwiększenie dostępu do informacji o rodzinach wspierających	Liczba podjętych działań informacyjnych	MGOPS, UM	Budżet Gminy Budżet Państwa
Inicjowanie prowadzenia usług społecznych w zakresie wsparcia rodzin (np. warsztaty rodzicielskie, terapia rodzinna)	Podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców z terenu Gminy	Liczba rodziców korzystających z usług społecznych	MGOPS, NGO, PPP	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
	Podniesienie jakości życia rodzin	Liczba świadczonych form usług społecznych		
Zabezpieczenie pobytu dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej	Poprawa sytuacji dzieci znajdujących się w rodzinach zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej	MGOPS, PCPR	Budżet Gminy Budżet Państwa

Kontynuowanie prowadzenia poradnictwa socjalnego, psychologicznego itp.	Podniesienie jakości życia rodzin	Liczba osób objętych poradnictwem	MGOPS, UM	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Rozpowszechnianie informacji dla rodzin na temat możliwości skorzystania z poradnictwa rodzinnego, psychologicznego i prawnego oraz uzyskania pomocy w przypadku doświadczenia problemów	Wzrost świadomości mieszkańców na temat możliwości uzyskania wsparcia na terenie Gminy	Liczba rozpowszechnionych informacji	MGOPS, UM, NGO, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Organizowanie szkoleń/warsztatów rozwijających kompetencje zawodowe pracowników instytucji zajmujących się wspieraniem rodziny	Podniesienie poziomu i jakości usług świadczonych w stosunku do rodzin	Liczba osób biorących udział w szkoleniach/warsztatach Liczba zorganizowanych warsztatów/szkoleń	MGOPS, GKRPA, ZI, UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie

Cel operacyjny II. Zapewnianie dzieciom oraz młodzieży właściwego dostępu do kształcenia i wszechstronnego rozwoju				
Kontynuowanie działalności gminnych żłobków oraz rozwijanie infrastruktury placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3	Zapewnienie odpowiednich warunków do nauki i rozwoju dzieci	Liczba funkcjonujących na terenie Gminy placówek zapewniających opiekę nad dziećmi do lat 3 Liczba miejsc w placówkach	UM	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Kontynuowanie i rozwój działalności placówki wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży (Świetlicy socjoterapeutycznej)	Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci i młodzieży, organizowanie zajęć pozalekcyjnych	Liczba funkcjonujących na terenie Gminy placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży Liczba dzieci objętych wsparciem placówek	NGO, UM, GKRPA	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Organizowanie, wspieranie i promowanie imprez oraz wydarzeń adresowanych do rodzin z dziećmi	Wzrost integracji rodzin z dziećmi	Liczba zorganizowanych imprez	UM, MGOPS, NGO, instytucje kultury, sportu i rekreacji, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Współpraca z placówkami oświatowymi w celu dostosowywania podejmowanych działań do problemów występujących wśród dzieci, młodzieży oraz ich rodzin	Poprawa jakości i stopnia dostosowania usług skierowanych do dzieci i młodzieży	Liczba placówek, z którymi podjęto współpracę	UM, MGOPS, placówki oświatowe	Brak kosztów

Wspieranie prawidłowego rozwoju psychospołecznego dzieci i młodzieży poprzez kontynuację poprzez kontynuowanie działań w zakresie wyrównywania szans edukacyjnych	Podnoszenie poziomu funkcjonowania psychospołecznego dzieci i młodzieży	Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w różnego rodzaju działaniach realizowanych przez placówki oświatowe (np. zajęcia edukacyjno-terapeutyczne, wczesnego wspomagania rozwoju, koła zainteresowań itp.)	placówki oświatowe, UM, MGOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Rozwój infrastruktury sportowo-rekreacyjnej i kulturalnej na terenie Gminy	Organizowanie czasu wolnego dzieciom i młodzieży, w tym rozwijanie alternatywnych form spędzania czasu wolnego	Liczba dostępnych obiektów sportowo-rekreacyjnych i kulturalnych	UM, NGO, instytucje kultury, sportu i rekreacji, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Zwiększenie oferty spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy	Przeciwdziałanie podejmowaniu przez dzieci i młodzież zachowań ryzykownych	Liczba miejsc spędzania czasu wolnego dla dzieci i młodzieży	MGOPS, UM, NGO, GKRPA, instytucje kultury, sportu i rekreacji, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie

Cel strategiczny II. Rozszerzanie działań włączających osoby starsze i z niepełnosprawnościami poprzez rozwój lokalnego systemu pomocy i dostępnych usług.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Cel operacyjny I. Zintegrowana polityka senioralna oraz wsparcia osób z niepełnosprawnościami				
Inicjowanie działań mających na celu dostosowywanie infrastruktury gminnej (punktów handlowych, usługowych, kulturowych, sportowych itp.) oraz publicznych środków transportu do potrzeb osób o ograniczonej mobilności	Zwiększenie możliwości przemieszczania się osób o ograniczonej mobilności, po obiektach infrastruktury gminnej	Liczba obiektów infrastruktury gminnej dostosowanych do potrzeb osób o ograniczonej mobilności	UM, MGOPS, NGO	Budżet Gminy, PFRON, Fundusze Europejskie
Rozwijanie wolontariatu na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnością	Udzielanie wsparcia, w tym wsparcia emocjonalnego oraz dążenie do przełamywania barier społecznych	Liczba wolontariuszy Liczba osób objętych wolontariatem	MGOPS, UM, NGO, DPS, KS, placówki oświatowe	Budżet Gminy
Współpraca z sektorem pozarządowym w zakresie wsparcia seniorów oraz osób z niepełnosprawnością	Intensyfikacja działań mających na celu współpracę z NGO	Liczba działań podjętych we współpracy z organizacjami pozarządowymi	MGOPS, UM, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa

Inicjowanie i wdrażanie programów osłonowych na rzecz osób chorych, z niepełnosprawnością oraz seniorów	Aktywizacja i integracja osób z niepełnosprawnością oraz seniorów poprzez uczestnictwo w programach	Liczba uczestników programów	MGOPS, UM, NGO, SPZOZ	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Kontynuowanie zapewnienia profesjonalnego wsparcia osobom z niepełnosprawnościami poprzez realizację usługi asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością	Wsparcie samodzielnego funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami oraz zapewnienie im specjalistycznej opieki	Liczba asystentów osobistych osoby z niepełnosprawnością Liczba osób objętych wsparciem asystentów	MGOPS, UM, NGO	Budżet Państwa
Podniesienie jakości i dostępności usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych	Poprawa jakości usług opiekuńczych i stopnia ich powszechności	Liczba beneficjentów usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych Liczba zrealizowanych godzin usług opiekuńczych	MGOPS, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Zabezpieczenie pobytu mieszkańców Gminy w domach pomocy społecznej	Zapewnienie całodobowej opieki osobom tego wymagającym	Liczba mieszkańców przebywających w domach pomocy społecznej	MGOPS, PCPR	Budżet Gminy Budżet Państwa
Udzielanie pomocy materialnej osobom z niepełnosprawnością i osobom starszym	Poprawa warunków bytowych seniorów oraz osób z niepełnosprawnością	Liczba osób objętych pomocą materialną	MGOPS	Budżet Gminy

Odciążenie opiekunów faktycznych osób zależnych poprzez kontynuowanie realizacji programu „Opieka Wytchnieniowa”	Poprawa funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami oraz wsparcie ich rodzin	Liczba osób uczestniczących w programie „Opieka Wytchnieniowa”	MGOPS, NGO	Budżet Państwa
--	--	--	------------	----------------

Cel operacyjny II. Aktywizacja osób starszych i osób z niepełnosprawnościami oraz integrowanie ich ze społecznością lokalną				
Promowanie pozytywnego wizerunku seniora i osoby z niepełnosprawnością w społeczności lokalnej	Zmiana postaw i zachowań środowiska lokalnego wobec seniorów oraz osób z niepełnosprawnością	Liczba podjętych działań promujących	MGOPS, UM, NGO, DPS, KS, placówki oświatowe, SPZOZ	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Realizacja akcji informacyjnych/ warsztatów w zakresie bezpieczeństwa osób starszych	Wzrost poczucia bezpieczeństwa wśród osób starszych	Liczba podjętych działań informacyjnych/ zrealizowanych warsztatów	MGOPS, UM, NGO, KP, KS	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Organizacja zajęć promujących zdrowy i aktywny tryb życia, mających na celu integrację społeczną, a także rozwijanie umiejętności osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów	Poprawa dostępności do zajęć kulturalnych i sportowo-rekreacyjnych dla seniorów oraz osób z niepełnosprawnością Wzrost aktywności społecznej seniorów i osób z niepełnosprawnością	Liczba seniorów oraz osób z niepełnosprawnością uczestniczących w zajęciach	MGOPS, UM, NGO, instytucje kultury, sportu i rekreacji	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie

Stworzenie warunków do integracji społecznej osób z niepełnosprawnością oraz seniorów poprzez realizację programów i projektów adresowanych do tych grup, np. Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością, Dzienny Dom Pomocy	Realizacja programów i projektów na rzecz seniorów i osób z niepełnosprawnościami	Liczba zrealizowanych programów	MGOPS, UM, DPS, KS, NGO	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa Fundusze Europejskie
		Liczba uczestników		
Kontynuowanie działalności Klubu Seniora „Grabina” przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Koronowie i inicjowanie powstania kolejnych tego rodzaju podmiotów na terenie Gminy	Organizacja czasu wolnego osób starszych oraz ich integracja społeczna	Liczba funkcjonujących na terenie Gminy placówek dziennych dla seniorów	MGOK, MGOPS, UM, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
		Liczba uczestników		
Utworzenie na terenie gminy Warsztatu Terapii Zajęciowej	Aktywizacja i integracja osób z niepełnosprawnością, poprzez udział w zajęciach organizowanych przez Warsztaty Terapii Zajęciowej	Liczba uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej	UM, MGOPS, NGO	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa Fundusze Europejskie

Zapewnienie osobom z niepełnosprawnością intelektualną oraz zaburzeniami psychicznymi wsparcia w formie dziennej, poprzez kontynuowanie działalności Klubu dla Dobra Wspólnego w Koronowie oraz rozwijanie jego oferty	Podniesienie jakości życia i codziennego funkcjonowania osobom z niepełnosprawnością intelektualną oraz zaburzeniami psychicznymi	Liczba uczestników Klubu dla Dobra Wspólnego	NGO, MGOPS	Budżet Gminy PFRON Budżet Państwa Fundusze Europejskie
--	---	--	------------	---

Cel strategiczny III. Budowanie systemu skutecznego reagowania na przemoc domową oraz rozwój działań profilaktycznych i edukacyjnych w tym obszarze.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Cel operacyjny I. Rozwijanie systemu wsparcia dla osób dotkniętych problemem przemocy domowej				
Pomoc rodzinom doznającym przemocy domowej w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Spadek liczby rodzin uwikłanych w problem przemocy domowej	Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” Liczba wszczętych procedur Liczba zakończonych procedur	ZI, MGOPS, GKRPA, KP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy
Zamieszczanie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej na dostępnych stronach internetowych oraz kolportaż materiałów informacyjnych dotyczących form specjalistycznej pomocy możliwej do uzyskania w sytuacji wystąpienia przemocy domowej	Zwiększenie dostępu do informacji na temat pomocy z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba podjętych działań informacyjnych	MGOPS, UM, GKRPA, ZI, placówki ochrony zdrowia, placówki oświatowej, NGO	Budżet Gminy Budżet Państwa

Organizowanie szkoleń dla pracowników instytucjonalnych w zakresie przepisów prawa regulujących problematykę przemocy domowej oraz procedury „Niebieskie Karty”	Poszerzenie i utrwalenie wiedzy pracowników instytucji pomocowych z zakresu realizacji procedury „Niebieskie Karty”	Liczba uczestników szkoleń	MGOPS, GKRPA, ZI, KP, placówki oświatowe, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy Budżet Państwa
Kierowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych	Ograniczanie zjawiska przemocy domowej, poprzez resocjalizację osób stosujących przemoc domową	Liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno-terapeutycznych	ZI	Budżet Gminy Budżet Państwa
Udzielanie poradnictwa osobom i rodzinom doznającym problemu przemocy domowej	Objęcie osób i rodzin profesjonalnym wsparciem w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba udzielonych porad Liczba osób, którym udzielono porad	MGOPS, ZI, GKRPA	Budżet Gminy Budżet Państwa
Monitorowanie i diagnozowanie zjawiska przemocy domowej	Dostosowanie oferty pomocowej do potrzeb mieszkańców i skali problemu	Liczba działań podjętych w celu diagnozy zjawiska przemocy domowej	MGOPS, GKRPA, ZI, KP, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Zapewnienie schronienia osobom doświadczającym przemocy domowej	Zapewnienie bezpieczeństwa osobom doświadczającym przemocy domowej	Liczba osób korzystających ze schronienia z powodu doświadczania przemocy domowej	MGOPS, ZI, UM, PCPR	Budżet Gminy Budżet Państwa

Cel operacyjny II. Zwiększenie świadomości społecznej w zakresie właściwego reagowania na przemoc domową				
Edukacja mieszkańców na temat form przemocy oraz zagrożeń wynikających z przemocy domowej, rówieśniczej i cyberprzemocy	Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie różnych form przemocy, a także wzrost wrażliwości mieszkańców na jej przejawy	Liczba zrealizowanych programów/warsztatów profilaktycznych	UM, MGOPS, KP, GKRPA, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Udział w ogólnopolskich oraz lokalnych kampaniach społecznych o tematyce przeciwdziałania przemocy domowej	Wzrost poziomu wiedzy mieszkańców na temat przemocy domowej, a także wzrost wrażliwości społeczności lokalnej na jej przejawy	Liczba działań podjętych w ramach kampanii	MGOPS, GKRPA, ZI, KP, UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
		Liczba osób uczestniczących w kampanii		
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dla rodziców w celu podnoszenia ich kompetencji wychowawczych oraz promowania metod wychowawczych bez użycia przemocy	Poszerzenie kompetencji wychowawczych, wzrost wiedzy rodziców na temat wychowania bez przemocy	Liczba rodziców uczestniczących w działaniach informacyjno-edukacyjnych	MGOPS, UM, KP, GKRPA, ZI, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
		Liczba zorganizowanych działań		

Cel strategiczny IV. Redukowanie skali uzależnień poprzez kompleksowe podejście obejmujące profilaktykę, edukację oraz szybkie wsparcie interwencyjne.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Cel operacyjny I. Ograniczanie negatywnych skutków społecznych uzależnień na terenie Gminy oraz podejmowanie działań pomocowych względem osób uzależnionych i ich rodzin				
Udzielanie pomocy materialnej i niematerialnej rodzinom z problemem uzależnienia	Poprawa warunków bytowych rodzin z problemem uzależnienia	Liczba rodzin, którym udzielona została pomoc materialna i niematerialna	MGOPS	Budżet Gminy
Kontynuowanie działalności samopomocowej grupy wsparcia dla osób z problemem alkoholowym AA oraz rozwój infrastruktury samopomocowej w zakresie uzależnień	Motywowanie oraz utrzymanie w abstinencji osoby uzależnione/nadmiernie pijące	Liczba uczestników samopomocowej grupy wsparcia dla osób z problemem alkoholowym Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla osób uzależnionych	NGO, UM, MGOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Zainicjowanie działań w celu utworzenia samopomocowych grup wsparcia dla dorosłych dzieci alkoholików oraz osób współuzależnionych	Zapewnienie wsparcia emocjonalnego oraz psychicznego rodzinom osób uzależnionych	Liczba funkcjonujących grup samopomocowych dla dorosłych dzieci alkoholików oraz osób współuzależnionych Liczba uczestników grup	NGO, MGOPS, GKRPA, UM	Budżet Gminy Budżet Państwa

Motywowanie osób uzależnionych do podjęcia terapii w placówkach leczenia odwykowego typu stacjonarnego i ambulatoryjnego	Wzrost liczby osób podejmujących terapię w placówkach leczenia odwykowego	Liczba osób, wobec których podjęte zostały rozmowy motywujące	GKRPA, MGOPS	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Kontytuowanie działalności Rodzinnego Punktu Konsultacyjnego w celu przeciwdziałania problemowi uzależnień w Gminie	Zwiększenie pomocy dla osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym	Liczba funkcjonujących na terenie Gminy punktów informacyjno-konsultacyjnych (Rodzinny Punkt Konsultacyjny) Liczba osób korzystających z poradnictwa w Punkcie	UM, GKRPA	Budżet Gminy, Środki z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych
Podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu, kierowanie wniosków do biegłych celem wydania opinii w przedmiocie uzależnienia oraz kierowanie wniosków do sądu	Zwiększenie liczby osób kończących leczenie odwykowe	Liczba wniosków skierowanych do sądu Liczba wydanych opinii	GKRPA	Środki pochodzące z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych

Cel operacyjny II. Działalność profilaktyczna w zakresie rozwiązywania problemu uzależnień względem dzieci i młodzieży oraz ogółu społeczności lokalnej

Realizacja programów profilaktycznych w szkołach, rekomendowanych przez KCPU, ORE oraz IPIŃ związanych z tematyką uzależnień	Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie problemu uzależnień. Rozwój psychospołeczny uczniów	Liczba uczestników rekomendowanych programów profilaktycznych	GKRPA, MGOPS, UM, NGO, placówki oświatowe	Środki z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Budżet Gminy Budżet Państwa
		Liczba przeprowadzonych programów		
Dalsza realizacja warsztatów i innych form edukacji szkolnej, uwzględniających zagadnienia dotyczące uzależnień oraz pozalekcyjnych zajęć z elementami profilaktyki	Podniesienie poziomu wiedzy dzieci i młodzieży w zakresie problemu uzależnień	Liczba uczestników warsztatów i innych form edukacyjnych	placówki oświatowe, UM, GKRPA, NGO	Środki z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizacja szkoleń dla właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych i sprzedawców dotyczących konsekwencji prawnych, moralnych i społecznych wynikających z nieodpowiedzialnej sprzedaży alkoholu	Spadek dostępności alkoholu dla dzieci i młodzieży	Liczba właścicieli punktów sprzedaży napojów alkoholowych oraz sprzedawców objętych szkoleniami	GKRPA	Środki z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Budżet Gminy Budżet Państwa
	Zwiększenie wieku inicjacji alkoholowej wśród dzieci i młodzieży			

Organizowanie imprez, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia przy współpracy instytucjonalnej	Wzrost świadomości mieszkańców w zakresie wartości zdrowotnych oraz korzyści zdrowego stylu życia	Liczba zorganizowanych imprez, festynów, konkursów, wydarzeń propagujących zdrowy styl życia	GKRPA, MGOPS, UM, KP, NGO, instytucje kultury, sportu i rekreacji, placówki oświatowe	Środki z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizowanie działań profilaktycznych wśród mieszkańców mających na celu uświadomienie konsekwencji spożywania alkoholu, w tym prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu oraz spożywania alkoholu w trakcie ciąży	Ograniczanie negatywnych skutków spożywania alkoholu	Liczba zorganizowanych działań profilaktycznych	GKRPA, MGOPS, UM, KP, NGO	Środki z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Budżet Gminy Budżet Państwa
		Liczba uczestników		
Kreowanie polityki antyalkoholowej w Gminie, np. poprzez ograniczenia nocnej sprzedaży alkoholu, zmniejszenie liczby punktów sprzedaży napojów alkoholowych	Ograniczenie fizycznej dostępności alkoholu	Liczba dorosłych mieszkańców przypadających na 1 punkt sprzedaży alkoholu Liczba punktów sprzedaży alkoholu	UM, GKRPA	Brak kosztów

Kontynuacja organizacji szkoleń dla członków GKRPA, a także organizacja szkoleń dla innych grup zawodowych (m.in. pedagogów, nauczycieli, wychowawców, pracowników socjalnych, asystentów rodziny, funkcjonariuszy Policji) z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	Wzrost wiedzy specjalistów z zakresu profilaktyki uzależnień, zwiększenie skuteczności oddziaływań profilaktycznych	Liczba uczestników zorganizowanych szkoleń z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień	UM, GKRPA, MGOPS, KP, placówki oświatowe	Środki z opłat za wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych Budżet Gminy Budżet Państwa
---	---	--	--	---

Cel strategiczny V. Wzmacnianie dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy poprzez promowanie zdrowia psychicznego i rozwój sieci wsparcia specjalistycznego.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Cel strategiczny I. Poprawa dostępności do pomocy dla osób dotkniętych zaburzeniami psychicznymi oraz zwiększenie świadomości społecznej na temat zdrowia psychicznego				
Realizacja specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi	Poprawa funkcjonowania osób chorujących psychicznie w środowisku rodzinnym i społecznym	Liczba osób objętych specjalistycznymi usługami opiekuńczymi dla osób z zaburzeniami psychicznymi	MGOPS, NGO, przedsiębiorstwa prywatne	Budżet Gminy Budżet Państwa
Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych o dostępnych formach pomocy dla osób mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego	Zwiększenie liczby mieszkańców zgłaszających się po pomoc w przypadku problemów w zakresie zdrowia psychicznego	Liczba przeprowadzonych działań Liczba osób korzystających ze wsparcia	MGOPS, UM, NGO, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Wczesna profilaktyka szkolna dotycząca kwestii zdrowia psychicznego – prowadzenie programów profilaktycznych dotyczących zdrowia psychicznego	Zmniejszenie liczby dzieci i młodzieży mających problemy w zakresie zdrowia psychicznego	Liczba przeprowadzonych programów/warsztatów Liczba uczestników	UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie

Zapewnienie bezpłatnego wsparcia mieszkańcom Gminy, również tym nieobjętym systemem pomocy społecznej	Podniesienie poziomu dobrostanu psychicznego mieszkańców	Liczba osób objętych bezpłatnym wsparciem psychologicznym Liczba miejsc świadczących bezpłatne wsparcie psychologiczne	UM, MGOPS, GKRPA, NGO, placówki ochrony zdrowia	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
---	--	---	---	--

Cel strategiczny VI. Zwiększanie szans na zatrudnienie i poprawę sytuacji bytowej mieszkańców poprzez programy aktywizacji zawodowej, edukacyjnej i społecznej.

Działania przewidziane do realizacji	Rezultaty	Wskaźniki realizacji działań	Podmioty odpowiedzialne i współpracujące	Źródła finansowania
Cel operacyjny I. Promocja zatrudnienia oraz aktywizacja osób bezrobotnych w celu zwiększenia ich szans na lokalnym rynku pracy				
Stała współpraca z PUP w zakresie poradnictwa zawodowego oraz organizacji szkoleń podnoszących kwalifikacje zawodowe osób bezrobotnych i zwiększających szanse na podjęcie zatrudnienia	Zmniejszenie liczby osób bezrobotnych w Gminie	Liczba przeprowadzonych sesji poradnictwa zawodowego/liczba zorganizowanych szkoleń Liczba uczestników w/w działań	UM, MGOPS, PUP	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie
Współpraca z PUP w zakresie: organizowania prac interwencyjnych, robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych	Wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców Gminy biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych i pracach społecznie użytecznych	Liczba osób biorących udział w pracach interwencyjnych, robotach publicznych oraz pracach społecznie użytecznych	MGOPS, PUP	Budżet Gminy Budżet Państwa
Prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie dostępnych form wsparcia i aktywizacji osób bezrobotnych	Wzrost wiedzy wśród osób bezrobotnych na temat dostępnych form wsparcia	Liczba podjętych działań informacyjnych	MGOPS, PUP, UM	Budżet Gminy Budżet Państwa

Korzystanie w pracy socjalnej z kontraktów socjalnych służących aktywizacji zawodowej i zwiększeniu szans na podjęcie zatrudnienia, szczególnie osób długotrwale bezrobotnych	Zwiększenie liczby kontraktów socjalnych w aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych	Liczba beneficjentów pomocy społecznej, z którymi zostały zawarte kontrakty socjalne	MGOPS	Budżet Gminy
Prowadzenie doradztwa zawodowego dla dzieci i młodzieży	Odpowiedni wybór ścieżki kształcenia i kariery przez dzieci i młodzież	Liczba osób korzystających z doradztwa zawodowego	placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie

Cel operacyjny II. Włączenie społecznie osób dotkniętych ubóstwem oraz zagrożonych wykluczeniem społecznym				
Zapewnienie dostępu do świadczeń pomocy społecznej w celu umożliwienia zaspokojenia przez osoby i rodziny podstawowych potrzeb bytowych	Zaspokojenie potrzeb bytowych mieszkańców Gminy	Liczba osób/rodzin objętych pomocą materialną	MGOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizacja działań mających na celu wyrównywanie szans edukacyjnych dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych lub zagrożonych problemem ubóstwa	Zniwelowanie nierówności edukacyjnych dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych ubóstwem	Liczba dzieci i młodzieży objętych działaniami mającymi na celu wyrównywanie szans edukacyjnych	MGOPS, UM, NGO, MGZE	Budżet Gminy Budżet Państwa Fundusze Europejskie

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
DLA GMINY KORONOWO NA LATA 2026-2036

Wsparcie finansowe uczniów poprzez udzielanie stypendiów szkolnych	Poprawa funkcjonowania dzieci z rodzin o ograniczonych środkach materialnych	Liczba uczniów, którym została udzielona pomoc w formie stypendiów	UM, placówki oświatowe	Budżet Gminy Budżet Państwa
Realizacja zadania własnego gminy, w zakresie udzielania schronienia osobom bezdomnym	Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych osobom z problemem bezdomności	Liczba osób bezdomnych korzystających ze schronienia	MGOPS	Budżet Gminy Budżet Państwa

Ramy finansowe Strategii

Potrzeba określenia ram finansowych Strategii rozwiązywania problemów społecznych wynika z treści art. 16b. ust 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214). Jednym z warunków realizacji wskazanych celów w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych jest jej finansowanie.

Podstawowym źródłem finansowania powyższej Strategii będą środki pochodzące z budżetu Gminy Koronowo. Zaplanowane zadania w niniejszej Strategii będą finansowane także przez:

- budżet Wojewody,
- budżet Samorządu Województwa,
- Fundusz Pracy,
- Fundusz Solidarnościowy,
- środki z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,
- środki Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego,
- środki finansowe pozyskiwane przez organizacje pozarządowe,
- środki własne podmiotów uczestniczących w realizacji Strategii.

Ramy finansowe Strategii uzależnione są od możliwości finansowych Gminy. Realizacja poszczególnych celów i zadań wymienionych w Strategii uzależniona będzie od środków posiadanych przez Gminę oraz pozyskanych ze źródeł zewnętrznych.

Prognozy wykorzystane do sporządzenia ram finansowych Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036 przyjęto w oparciu o procentową strukturę wydatków socjalnych w latach 2023-2024, która została opracowana na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej.

W prognozie na lata 2026-2036 zastosowano średnią wzrostu 2,5% w skali roku przewidywaną na podstawie danych Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH
DLA GMINY KORONOWO NA LATA 2026-2036

Tabela 39. Ramy finansowe Strategii

Rok	Ochrona zdrowia (dział 851)	Pomoc społeczna (dział 852)	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej (dział 853)	Edukacyjna opieka wychowawcza (dział 854)	Rodzina (dział 855)	OGÓŁEM
2023	955 417	9 057 974	285 369	101 362	14 469 704	24 869 826
2024	1 579 004	11 501 597	13 133	84 239	17 572 763	30 750 736
2025 ¹⁵	938 211	11 996 873	0	107 000	14 075 646	27 117 730
Proгноza						
2026	961 666	12 296 795	0	109 675	14 427 537	27 795 673
2027	985 708	12 604 215	0	112 417	14 788 226	28 490 565
2028	1 010 351	12 919 320	0	115 227	15 157 931	29 202 829
2029	1 035 609	13 242 303	0	118 108	15 536 879	29 932 900
2030	1 061 500	13 573 361	0	121 061	15 925 301	30 681 222
2031	1 088 037	13 912 695	0	124 087	16 323 434	31 448 253
2032	1 115 238	14 260 512	0	127 189	16 731 520	32 234 459
2033	1 143 119	14 617 025	0	130 369	17 149 808	33 040 321
2034	1 171 697	14 982 450	0	133 628	17 578 553	33 866 329
2035	1 200 989	12 296 795	0	109 675	14 427 537	27 795 673
2036	1 231 014	12 604 215	0	112 417	14 788 226	28 490 565

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Oceny Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok

¹⁵ Wartość za rok 2025 pochodzi z prognozy zamieszczonej w Ocenie Zasobów Pomocy Społecznej za 2024 rok dla gminy Koronowo

System wdrażania Strategii

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo to wprowadzenie w życie zintegrowanego modelu polityki społecznej. Z uwagi na fakt, że opracowana Strategia jest dokumentem długookresowym i zawiera podstawowe cele perspektywiczne, musi być poddana okresowej weryfikacji, a także niezbędnym zmianom.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036 zawiera zadania, które stanowią wyzwania dla całej społeczności lokalnej i wszystkich instytucji publicznych oraz niepublicznych, które działają na polu polityki społecznej w Gminie. Zasada partnerstwa i współpracy jest jednym z fundamentalnych elementów polityki strukturalnej Unii Europejskiej. Jednak wdrażanie Strategii, zawierającej zadania będące w kompetencjach wielu lokalnych i ponadlokalnych instytucji, organizacji i środowisk, wymaga ścisłej koordynacji, a także współpracy pomiędzy zainteresowanymi stronami. Stąd też efektywność realizacji zadań wyodrębnionych w Strategii, w dużej mierze zależała będzie od instytucji zarządzającej jej wdrażaniem – Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie.

Realizacja Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036 obejmować będzie cztery etapy, przedstawione w poniższej tabeli.

Tabela 40. Harmonogram wdrażania Strategii

Etap	Wyszczególnienie	Termin realizacji
Etap I	Podjęcie uchwały przez Radę Miejską w Koronowie o przyjęciu do realizacji „Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036”	IV kwartał 2025 r.
Etap II	Koordynacja realizacji działań objętych Strategią	I kwartał 2026 r. – IV kwartał 2036 r.
Etap III	Monitoring	w I kwartale każdego roku w okresie od 2027 r. do 2036 r.
Etap IV	Ewaluacja Strategii	I kwartał 2037 r.

Źródło: Opracowanie własne

System aktualizacji Strategii

Strategia ze względu na podleganie procesowi ewaluacji, pozostaje dokumentem dynamicznym i elastycznym. Wprowadzanie zmian w jej zapisach jest nie tylko możliwe, ale w niektórych sytuacjach wręcz konieczne. Należy jednak pamiętać, że zmiany te nie powinny dotyczyć zasadniczych kierunków Strategii. Przeglądy strategiczne powinny być realizowane cyklicznie. Najlepszą metodą na wprowadzenie zmian w dokumencie Strategii jest jej weryfikacja w społecznym procesie zbliżonym do tego, który towarzyszył tworzeniu Strategii. MGOPS przy wyborze zadań do realizacji będzie brał pod uwagę zarówno nowe oczekiwania społeczności lokalnej i określonych grup społecznych, jak również zmieniające się czynniki środowiska zewnętrznego oraz możliwości pozyskiwania środków zewnętrznych. Dlatego podczas aktualizacji dokumentu Strategii, MGOPS powinien uwzględniać nie tylko istniejące zapisy Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo, ale również nowe, nieuwjęte w niej zadania, których w obecnym czasie uczestnicy nie byli w stanie przewidzieć. Bezpośrednim koordynatorem jest Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koronowie.

Monitoring i ewaluacja

Proces monitoringu Strategii będzie służył identyfikacji osiągniętych rezultatów oraz porównaniu ich zgodności z założeniami. Będzie on polegał na gromadzeniu i opracowywaniu informacji i danych zebranych od wszystkich podmiotów zaangażowanych w realizację działań strategicznych. Punktem odniesienia będą między innymi przedstawione poniżej wskaźniki monitoringowe. Do oceny zmian zachodzących w wybranych, niemożliwych do opisu za pomocą wskaźników obszarach, służyć będą wskaźniki kontekstowe (pokazujące dane zjawisko w szerszym kontekście, zwykle w odniesieniu do dłuższych okresów czasu). Dane do monitoringu pozyskiwane będą z: danych statystycznych GUS, jednostek organizacyjnych UM, KP, PUP, ze sprawozdań MGOPS, GKRPA, sprawozdań z realizacji gminnych programów i projektów oraz od organizacji pozarządowych. Monitorowanie umożliwi bieżącą ocenę realizacji zaplanowanych kierunków działań lub też pozwoli na modyfikację i dokonywanie korekt w przypadku istotnych zmian społecznych, które mogą zaistnieć w wyniku, np. zmiany regulacji prawnych lub nasilenia niektórych

problemów społecznych. Informacja nt. realizacji Strategii przygotowywana będzie przez MGOPS i zawarta w corocznie składanych sprawozdaniach z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie.

Końcowa ewaluacja (ex-post) posłuży samorządowi gminy Koronowo do oceny realnej sytuacji i stanu rozwiązywania problemów społecznych w Gminie, a także będzie narzędziem pomagającym w podejmowaniu właściwych decyzji dotyczących kształtu polityki i pomocy społecznej w kolejnych latach. W ramach końcowej ewaluacji Strategii zostanie przygotowany raport ukazujący kumulatywne osiągnięcie założonych celów strategicznych. Końcowa ewaluacja Strategii pozwoli ocenić w jakim stopniu założone wartości w zestawieniu kumulatywnym, kilkuletnim zostały zrealizowane oraz ukaże realne nakłady finansowe, a w efekcie końcowym pozwoli odpowiedzieć na pytanie, czy założone kierunki działań były odpowiednio zaplanowane.

Wskaźniki monitoringowe, czyli policzalne zmienne podlegające obserwacji i ocenie, określone zostały w oparciu o przewidywane rezultaty zadań, a także przewidywane dane, zaplanowane do osiągnięcia w całym okresie realizacji działań. Zostały one szczegółowo przedstawione w oparciu o aktualny stan faktyczny. Zarówno monitoring, jak i ewaluacja prowadzone będą między innymi w oparciu o niżej przedstawione wskaźniki monitoringowe. Katalog wskaźników może być uzupełniany bądź modyfikowany w zależności od dostępnych źródeł informacji i zasobów. Wartości bazowe oznaczają dane dla roku 2024, natomiast wartości docelowe wskazują pożądane wartości, oznaczające osiągnięcie poszczególnych celów w 2036 roku.

Tabela 41. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych

Lp.	Cel strategiczny	Wskaźnik	Wartość bazowa	Wartość docelowa
1.	Wzmacnianie potencjału rodzin oraz tworzenie sprzyjających warunków dla prawidłowego rozwoju dzieci i młodzieży	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny	53	do 75
		Liczba asystentów rodziny	4	do 5
		Liczba żłobków/klubów dziecięcych	2	min. 2

		Liczba placówek wsparcia dziennego dla dzieci i młodzieży	1	2
		Liczba dzieci z terenu Gminy przebywających w pieczy zastępczej	99	poniżej 80
		Liczba osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych	83	min. 80
		Liczba asystentów osobistych osoby z niepełnosprawnościami	10	min. 8
		Liczba osób objętych wsparciem asystentów osobistych osoby z niepełnosprawnościami	21	min. 20
2.	Rozszerzanie działań włączających osoby starsze i z niepełnosprawnościami poprzez rozwój lokalnego systemu pomocy i dostępnych usług	Liczba osób w DPS, za których Gmina ponosi odpłatność	39	powyżej 30
		Liczba funkcjonujących na terenie Gminy placówek świadczących całodobową opiekę dla osób z niepełnosprawnością intelektualną	1	1
		Liczba dziennych placówek opieki i aktywizacji seniorów (np. klub seniora)	1	min. 2
		Liczba beneficjentów opieki wytchnieniowej	4	min. 10
3.	Budowanie systemu skutecznego reagowania na przemoc domową oraz rozwój działań profilaktycznych	Liczba powołanych grup diagnostyczno-pomocowych w roku	55	poniżej 50
		Liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”	44	poniżej 40

	i edukacyjnych w tym obszarze	Liczba działań profilaktycznych, zrealizowanych w szkołach	49	min. 50
		Liczba punktów informacyjno-konsultacyjnych dla osób uzależnionych i ich rodzin (Rodzinny Punkt Konsultacyjny)	1	1
		Liczba grup samopomocowych dla osób uzależnionych (AA)	1	min. 1
4.	Redukowanie skali uzależnień poprzez kompleksowe podejście obejmujące profilaktykę, edukację oraz szybkie wsparcie interwencyjne.	Liczba grup samopomocowych dla osób współuzależnionych i dorosłych dzieci alkoholików (DDA)	0	min. 1
		Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych, objętych Systemem Rekomendacji Programów Profilaktycznych i Promocji Zdrowia Psychicznego	2	min. 3
		Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży napojów alkoholowych w Gminie	192	powyżej 200
5.	Wzmacnianie dobrostanu psychicznego mieszkańców Gminy poprzez promowanie zdrowia psychicznego i rozwój sieci wsparcia specjalistycznego	Liczba beneficjentów specjalistycznych usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi	29	poniżej 29
6.	Zwiększanie szans	Udział długotrwale	33,2	poniżej 30,0

		bezrobotnych mieszkańców w ogóle zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy [%]		
	na zatrudnienie i poprawę sytuacji bytowej mieszkańców poprzez programy aktywizacji zawodowej, edukacyjnej i społecznej	Udział bezrobotnych mieszkańców w wieku powyżej 50 lat, w ogóle zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy [%]	19,9	poniżej 17,0
		Liczba osób przebywających w schronisku dla bezdomnych	23	powyżej 23
		Liczba funkcjonujących na terenie Gminy miejsc schronienia dla osób bezdomnych	1	1

Źródło: opracowanie własne

Podsumowanie – prognoza zmian w zakresie objętym Strategią

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo na lata 2026-2036 stanowi kontynuację istniejącego systemu wsparcia i tworzy możliwość jego uzupełnienia o nowe rozwiązania. Jej założenia są dostosowane do zidentyfikowanych w procesie badawczym problemów i potrzeb społecznych i przewidują planowane sposoby ich zaspokajania.

W związku z powyższym, z jednej strony Strategia proponuje zmianę stosowanych metod tak, by chronić przed zagrożeniami społecznymi, z drugiej zaś wskazuje na konieczność przejścia do prewencji trudnych sytuacji życiowych, tak aby nie dopuścić do ich wystąpienia lub maksymalnie skrócić czas ich trwania.

Cele strategiczne i kierunki działań sformułowane zostały w oparciu o analizę systemu pomocy społecznej, edukacji, ochrony zdrowia, profilaktyki uzależnień i sytuację na lokalnym rynku pracy. Strategia zakłada rozszerzenie i pogłębienie form wsparcia w zakresie pomocy społecznej, a także szeroką współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi w jej obszarze. W myśl ustawy o pomocy społecznej, podejmowane działania powinny doprowadzić, w miarę możliwości, do życiowego usamodzielnienia się objętych nią osób i rodzin oraz do ich integracji ze środowiskiem.

Analiza problemów społecznych będących przedmiotem Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Koronowo, zwraca również uwagę na tzw. nowe ryzyka społeczne, czyli trudne sytuacje, nie tylko materialne, które pojawiły się w efekcie zmian zwłaszcza demograficznych. Zapisy zawarte w Strategii realizowane będą zgodnie z wytyczonymi działaniami, ale w skali i harmonogramie zależnymi od możliwości finansowych Gminy. Będzie ona podlegać okresowym weryfikacjom i niezbędnym modyfikacjom związanym ze zmieniającą się rzeczywistością społeczno-ekonomiczną, zidentyfikowanymi potrzebami mieszkańców gminy Koronowo i przepisami prawa. Wielość i różnorodność potrzeb społecznych, przy istniejących ograniczeniach budżetowych, oznacza potrzebę zwiększenia efektywności pomocy społecznej poprzez racjonalne określanie wydatków, maksymalne wykorzystanie istniejącego potencjału oraz stosowanie rozwiązań o charakterze bardziej systemowym niż akcyjnym. Przyjmuje się w niniejszym dokumencie, że osiągnięcie zamierzonego rezultatu będzie możliwe dzięki:

- podejmowaniu działań wspierających rozwój przedsiębiorczości mieszkańców oraz ścisłej korelacji tych działań z potrzebą zapewnienia osobom pracującym warunków do wychowywania dzieci,
- dostosowaniu oferty usług do potrzeb starzejącego się społeczeństwa – działania będą ukierunkowane na wspieranie rozwoju rynku usług dla seniorów, ale również na ich wszechstronną aktywizację,
- podniesieniu kapitału społecznego poprzez wzmacnianie potencjału istniejących i nowopowstających organizacji pozarządowych i podmiotów pożytku publicznego, które swoją działalnością wspierają społeczeństwo,
- wspieraniu działań prospołecznych, wolontariackich i samopomocowych oraz rozwijaniu umiejętności współpracy,
- promowaniu i rozwijaniu inicjatyw z zakresu ekonomii społecznej,
- doskonaleniu dialogu społecznego poprzez badanie opinii i potrzeb lokalnych, propagowaniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dla dzieci i młodzieży,
- zwiększeniu dostępu do informacji o działaniach w zakresie szeroko rozumianej polityki społecznej oraz wsparciu rodzin i opiekunów osób z niepełnosprawnościami, chorych i starszych,
- interdyscyplinarnej i wielosektorowej współpracy z instytucjami i organizacjami mającymi wpływ na budowanie kolejnych narzędzi na rzecz zabezpieczenia potrzeb mieszkańców Gminy.

Zgodnie z celami strategicznymi głównym założeniem niniejszego dokumentu, jego realizacja powinna przyczynić się do podniesienia jakości życia mieszkańców gminy Koronowo, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci, młodzieży, osób starszych oraz grup osób wykluczonych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym. Należy zaznaczyć, że zadania z zakresu szeroko rozumianej polityki społecznej realizowane są za pomocą wszelkich dostępnych kompetencji i możliwości Gminy, natomiast Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych jest wyborem priorytetowych obszarów i kierunków działań, które uznane zostały za kluczowe, a więc umożliwiające najskuteczniejsze i najbardziej efektywne osiągnięcie założonych rezultatów.

BIBLIOGRAFIA

1. Bendyk E., Buras P., Polska wobec wojny, Polska w świecie po wojnie Zadania na nowy czas, Fundacja im. Stefana Batorego, Warszawa, 2022.
2. Dane dotyczące monitoringu i ewaluacji Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2016-2025. Miejsko-Gminny Zespół Edukacji w Koronowie.
3. Kinney J., Leaton G., Zrozumieć alkohol, Warszawa 1996 r.
4. Krajowy Program Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2030 roku. Ekonomia Solidarności Społecznej.
5. Kwaśniewski J., Rola diagnozy w rozwiązywaniu problemów społecznych, [w:] Badania problemów społecznych 2, pod red. J. Kwaśniewskiego, Prace Katedry Socjologii Norm, Dewiacji i Kontroli Społecznej IPSIR UW, T. VIII, Warszawa 2006.
6. Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2022, 2023 i 2024 rok.
7. Pieprzny S., Powiat i Gmina w systemie bezpieczeństwa lokalnego – możliwości i ograniczenia w: Studia Iuridica LXXXV, Instytut Nauk Prawnych, Uniwersytet Rzeszowski, 2020.
8. Pikula N.G., Grewiński M., Zdebska E., Glanc W., Wyzwania dla polityki społecznej w kontekście pandemii koronawirusa, Kraków, 2020.
9. Raport o stanie Gminy Koronowo za rok 2022, 2023.
10. Sprawozdanie z działalności Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Koronowie za rok 2022, 2023 i 2024.
11. Sprawozdanie z działalności samorządów gminnych w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień KCPU-G1 za 2022, 2023 i 2024 rok.
12. Sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Koronowo za rok 2022, 2023 i 2024.
13. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 1214).

Źródła internetowe:

1. <https://bdl.stat.gov.pl/>
2. <https://www.psychiatrapolska.pl/>
3. <https://mapa.wyniki.edu.pl/>
4. <https://geografia.fandom.com/pl>

SPIS RYSUNKÓW, TABEL I WYKRESÓW

Spis rysunków

Rysunek 1. Położenie gminy Koronowo na tle powiatu bydgoskiego.....	15
Rysunek 2. Liczba podmiotów wpisanych do rejestru REGON na terenie gminy Koronowo według poszczególnych klas wielkości (stan na koniec 2024 roku).....	21
Rysunek 3. Płeć dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=229.....	41
Rysunek 4. Płeć uczniów biorących udział w badaniu: N=518.....	65
Rysunek 5. Elementy procesu planowania strategicznego.....	128

Spis tabel

Tabela 1. Etapy opracowania Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych.....	9
Tabela 2. Przyrost naturalny na 1 000 ludności w gminie Koronowo w porównaniu do powiatu bydgoskiego, województwa kujawsko-pomorskiego i kraju na przestrzeni lat 2022-2024.....	17
Tabela 3. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w latach 2022-2024 (w procentach).....	18
Tabela 4. Udział ludności według ekonomicznych grup wieku w ogólnej liczbie ludności w gminie Koronowo, powiecie bydgoskim, województwie kujawsko-pomorskim i kraju w 2024 roku (w procentach).....	19
Tabela 5. Liczba osób uczęszczających do publicznych przedszkoli oraz szkół podstawowych na terenie gminy Koronowo w latach szkolnych 2022/2023 oraz 2023/2024.....	24
Tabela 6. Dane statystyczne dotyczące podstawowej opieki zdrowotnej w gminie Koronowo w porównaniu do powiatu bydgoskiego w 2024 roku.....	31
Tabela 7. Ogólna liczba podmiotów gospodarki narodowej, fundacji, stowarzyszeń i organizacji społecznych w gminie Koronowo na przestrzeni lat 2022-2024.....	35
Tabela 8. Liczba osób korzystających z pomocy społecznej w podziale na wiek i płeć na podstawie liczby przyznanych świadczeń w latach 2022-2024.....	37
Tabela 9. Liczba osób, którym udzielono pomocy w formie świadczeń pieniężnych i niepieniężnych w latach 2022-2024.....	38
Tabela 10. Liczba osób długotrwale pobierających świadczenie w podziale na płeć w latach 2022-2024.....	38
Tabela 11. Czy zdarza się Panu/i korzystać z urządzeń elektronicznych i Internetu dłużej niż wstępnie Pan/i zakładał/a? N=229.....	52
Tabela 12. Czy kiedykolwiek grał/a Pan/i w gry, w których wygraną/przegraną były pieniądze, aby rozwiązać finansowe trudności lub poprawić swoją sytuację ekonomiczną? N=56.....	53
Tabela 13. Ile razy w ciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło się Panu/i stracić kontrolę nad ilością spożywanego alkoholu (tzn. upić się)? N=173.....	56

Tabela 14. Czy w ciągu ostatnich 30 dni zdarzyło się Panu/i kierować pojazdem mechanicznym po spożyciu alkoholu? N=173.....	56
Tabela 15. Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a w ciągu ostatnich 12 miesięcy? N=14..	62
Tabela 16. Kto stosował wobec Pana/i przemoc? N=13.....	62
Tabela 17. Ile razy piłeś/aś alkohol w ciągu ostatnich 30 dni? N=165.....	68
Tabela 18. Jak często zażywałeś/aś narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia w ciągu ostatnich 30 dni? N=18.....	70
Tabela 19. Jakie były to substancje? N=18.....	71
Tabela 20. Kto stosował wobec Ciebie przemoc? N=188.....	73
Tabela 21. Jakiego rodzaju przemocy doznałeś/aś? N=180.....	74
Tabela 22. Jakiego rodzaju przemoc zastosowałeś/aś? N=154.....	75
Tabela 23. Wobec kogo zdarzyło Ci się stosować przemoc? N=164.....	75
Tabela 24. Czy zdarzyło Ci się kłamać, aby ukryć prawdziwą ilość czasu spędzanego na korzystaniu z urządzeń elektronicznych np. przed rodzicami? N=511.....	78
Tabela 25. Dane dotyczące pobytu dzieci z terenu Gminy w pieczy zastępczej oraz kwota odpłatności za ich pobyt za lata 2022-2024.....	85
Tabela 26. Liczba i kwota przyznanych zasiłków pielęgnacyjnych na przestrzeni lat 2022-2024 [w złotych].....	88
Tabela 27. Liczba oraz kwota przyznanych specjalnych zasiłków opiekuńczych na przestrzeni lat 2022-2024 [w złotych].....	88
Tabela 28. Liczba świadczeniobiorców usług opiekuńczych oraz koszty na ich realizację na przestrzeni lat 2022-2024 [w złotych].....	89
Tabela 29. Działania GKRPA w gminie Koronowo w latach 2022-2024.....	98
Tabela 30. Liczba osób, którym udzielono porad w Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym w latach 2022-2024.....	99
Tabela 31. Liczba uczestników programów profilaktycznych zrealizowanych na terenie gminy Koronowo w ramach profilaktyki zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży w latach 2022-2024.....	100
Tabela 32. Dane statystyczne dotyczące funkcjonujących grup roboczych/diagnostyczno-pomocowych w latach 2022-2024.....	109
Tabela 33. Liczba osób objętych pomocą grup diagnostyczno-pomocowych latach 2022-2024.....	111
Tabela 34. Dane dotyczące pobytu mieszkańców gminy Koronowo w domach pomocy społecznej na przestrzeni lat 2022-2024.....	118
Tabela 35. Liczba zarejestrowanych bezrobotnych mieszkańców gminy Koronowo w podziale na wiek oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w latach 2022-2024.....	121
Tabela 36. Liczba długotrwale bezrobotnych mieszkańców gminy Koronowo oraz ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych w PUP mieszkańców Gminy w porównaniu do powiatu bydgoskiego na przestrzeni lat 2022-2024.....	121

Tabela 37. Liczba osób, którym przyznano zasiłek stały, okresowy i celowy oraz kwota świadczeń na przestrzeni lat 2022-2024.....	124
Tabela 38. Liczba osób korzystających ze świadczenia niepieniężnego i pieniężnego przyznanego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” w latach 2022-2024.....	124
Tabela 39. Ramy finansowe Strategii.....	154
Tabela 40. Harmonogram wdrażania Strategii.....	155
Tabela 41. Wskaźniki monitoringowe służące do oceny stopnia realizacji celów strategicznych	157

Spis wykresów

Wykres 1. Liczba mieszkańców gminy Koronowo z podziałem na płeć w latach 2022-2024...17	
Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego w powiecie bydgoskim, województwie kujawsko-pomorskim oraz Polsce w latach 2022-2024 (stan na koniec roku, w procentach).20	
Wykres 3. Podmioty gospodarki narodowej wpisane do rejestru REGON oraz osoby fizyczne prowadzące działalność na terenie gminy Koronowo w latach 2022-2024.....	21
Wykres 4. Liczba mieszkań przypadających na 1 000 mieszkańców w gminie Koronowo na tle powiatu bydgoskiego i województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2021-2023.....	22
Wykres 5. Współczynnik skolaryzacji netto dla szkolnictwa podstawowego na terenie gminy Koronowo, powiatu bydgoskiego i województwa kujawsko-pomorskiego na przestrzeni lat 2021-2023 (w procentach).....	25
Wykres 6. Średnie wyniki egzaminu ósmoklasisty uczniów z terenu gminy Koronowo, powiatu bydgoskiego oraz województwa kujawsko-pomorskiego w 2024 roku (w procentach)	26
Wykres 7. Czytelnicy bibliotek publicznych na 1 000 ludności w gminie Koronowo, powiecie bydgoskim oraz województwie kujawsko-pomorskim w latach 2021-2023.....	29
Wykres 8. Fundacje, stowarzyszenia i organizacje społeczne na 1 000 mieszkańców w gminie Koronowo, powiecie bydgoskim i województwie kujawsko-pomorskim na przestrzeni lat 2022-2024.....	35
Wykres 9. Liczba rodzin i osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej (finansowej i niefinansowej) w gminie Koronowo w latach 2022-2024.....	37
Wykres 10. Powody korzystania z pomocy społecznej na terenie gminy Koronowo w 2024 roku.....	39
Wykres 11. Wiek dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=229.....	42
Wykres 12. Wykształcenie dorosłych mieszkańców uczestniczących w badaniu: N=229.....	42
Wykres 13. Jakiego Pana/i zdaniem problemy społeczne najczęściej dotyczą mieszkańców Gminy? N=229.....	44
Wykres 14. Jakich trudności najczęściej napotykają osoby bezrobotne szukające pracy na terenie Gminy? N=229.....	45
Wykres 15. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy miał/a Pan/i trudności w zakresie zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych ze względu na niewystarczające zasoby finansowe? N=229	

.....	46
Wykres 16. Jakie grupy osób są Pana/i zdaniem najbardziej narażone na wykluczenie społeczne na terenie Gminy? N=229.....	47
Wykres 17. W jakim stopniu infrastruktura techniczna w Pana/i Gminie (instytucje publiczne, szkoły, ulice, przychodnie itp.) dostosowana jest do osób z niepełnosprawnościami tak, aby umożliwić im samodzielne funkcjonowanie? N=229.....	48
Wykres 18. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób starszych w Gminie? N=229.....	49
Wykres 19. Jakie Pana/i zdaniem są najważniejsze problemy osób z niepełnosprawnościami w Gminie? N=229.....	50
Wykres 20. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Pana/i takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=229.....	51
Wykres 21. Ile godzin poświęca Pan/i na korzystanie z urządzeń elektronicznych i Internetu (np. komputer, tablet, telefon komórkowy, konsola do gier) w ciągu dnia, w którym ich Pan/i używa (nie wliczając w to godzin pracy)? N=229.....	52
Wykres 22. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy grał/a Pan/i w gry, w których można było wygrać/przegrać pieniądze (np. zdrażki, lotto, gra na automatach, zakłady bukmacherskie itp.)? N=229.....	53
Wykres 23. Proszę o ustosunkowanie się do poniższych stwierdzeń: N=229.....	54
Wykres 24. Jak często spożywa Pan/i alkohol? N=229.....	55
Wykres 25. Czy według Pana/i picie alkoholu w ciąży ma negatywny wpływ na rozwój dziecka? N=229.....	57
Wykres 26. Jak często pali Pan/i papierosy i e-papierosy? N=229.....	58
Wykres 27. Jak często zażywa Pan/i środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=229.....	59
Wykres 28. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto nadużywa alkoholu, narkotyków lub w sposób zdecydowanie nadmierny uczestniczy w grach hazardowych lub korzysta z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=229.....	60
Wykres 29. Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu, kto doświadcza przemocy domowej? N=229.....	61
Wykres 30. Jak często, w okresie 12 miesięcy poprzedzających badanie zdarzało się Panu/i doświadczyć przemocy? N=229.....	61
Wykres 31. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosował/a Pan/i przemoc domową wobec: N=229.....	63
Wykres 32. Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych (np. klaps) może być metodą wychowawczą która: N=229.....	64
Wykres 33. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznał/a oraz stosował/a Pan/i cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/poniżanie, grożenie/straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=229.....	64
Wykres 34. Wiek uczniów biorących udział w badaniu: N=518.....	66

Wykres 35. Klasa: N=518.....	66
Wykres 36. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się pić alkohol? N=518.....	67
Wykres 37. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się: N=518.....	69
Wykres 38. Ile razy w życiu zdarzyło Ci się zażywać środki psychoaktywne (narkotyki, dopalacze, leki w celu odurzenia)? N=518.....	70
Wykres 39. Gdybyś chciał/a zdobyć narkotyki, dopalacze, alkohol, papierosy w swojej miejscowości byłoby to: N=518.....	72
Wykres 40. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy zdarzyło Ci się doświadczyć przemocy? N=518.....	73
Wykres 41. Czy w ciągu ostatnich 12 miesięcy doszło do sytuacji, w której zastosowałeś/aś przemoc wobec drugiej osoby? N=518.....	74
Wykres 42. Jak często obserwujesz w swojej szkole problem przemocy między uczniami? N=518.....	76
Wykres 43. Czy w przeciągu ostatnich 12 miesięcy doznawałeś/aś oraz stosowałeś/aś cyberprzemoc (np. wyzywanie, podszywanie się, ośmieszanie/ poniżanie, grożenie/ straszenie, szantażowanie, wyłudzenie pieniędzy, rozsyłanie ośmieszających zdjęć/ filmów)? N=518.....	76
Wykres 44. Ile czasu w ciągu dnia poświęcasz na korzystanie z urządzeń elektronicznych i/lub Internetu? N=518.....	77
Wykres 45. Czy w czasie ostatnich 12 miesięcy utrzymywały się u Ciebie takie stany jak (przynajmniej przez 2 tygodnie): N=518.....	79
Wykres 46. Które z poniższych odpowiedzi Twoim zdaniem można zaliczyć do zaburzeń odżywiania? N=518.....	80
Wykres 47. Rodziny, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w latach 2022-2024.....	82
Wykres 48. Asystenci rodziny oraz liczba rodzin objętych ich wsparciem na przestrzeni lat 2022-2024.....	83
Wykres 49. Średniomiesięczna liczba rodzin korzystających z zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami na przestrzeni lat 2022-2024.....	83
Wykres 50. Liczba rodzin oraz dzieci w rodzinach, którym przyznano świadczenie wychowawcze oraz ich kwota na przestrzeni lat 2022-2024 [w złotych].....	84
Wykres 51. Liczba osób i rodzin, którym przyznano świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego oraz poniesiona na ten cel kwota na przestrzeni lat 2022-2024 [w złotych].....	84
Wykres 52. Liczba rodzin, którym udzielono pomocy i wsparcia z powodu niepełnosprawności w latach 2022-2024.....	87
Wykres 53. Liczba osób objętych wsparciem asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością w gminie Koronowo na przestrzeni lat 2022-2024.....	90
Wykres 54. Liczba osób korzystających ze specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi na przestrzeni lat 2022-2024.....	94
Wykres 55. Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej z powodu alkoholizmu i narkomanii na przestrzeni lat 2022-2024.....	96

Wykres 56. Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Koronowo na przestrzeni lat 2022-2024.....	102
Wykres 57. Liczba dorosłych mieszkańców przypadająca na 1 punkt sprzedaży napojów alkoholowych w gminie Koronowo w latach 2022-2024.....	102
Wykres 58. Liczba procedur „Niebieskie Karty” realizowanych w gminie Koronowo na przestrzeni lat 2022-2024.....	110
Wykres 59. Liczba mieszkańców gminy Koronowo doznających przemocy na przestrzeni lat 2022-2024.....	111
Wykres 60. Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w gminie Koronowo w latach 2022-2024.....	112
Wykres 61. Zestawienie udziału mieszkańców w wieku poprodukcyjnym w ogólnej liczbie ludności w gminie Koronowo na przestrzeni lat 2022-2024.....	115
Wykres 62. Liczba osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w podziale na płeć w latach 2022-2024.....	116
Wykres 63. Liczba świadczeń zasiłku pielęgnacyjnego dla osób, które ukończyły 75 lat w latach 2022-2024.....	117
Wykres 64. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezrobocia w latach 2022-2024.....	119
Wykres 65. Mieszkańcy gminy Koronowo zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy z podziałem na płeć na przestrzeni lat 2022-2024.....	120
Wykres 66. Liczba rodzin, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu ubóstwa w latach 2022-2024.....	123
Wykres 67. Liczba osób, którym została udzielona pomoc i wsparcie z powodu bezdomności w latach 2022-2024.....	126

